gościniec bialski

Nr 11 (67) LISTOPAD 2009
EGZEMPLARZ BEZPŁATNY
ISSN 1643-5303

czasopismo samorządu powiatu bialskiego

www.powiatbialski.lubelskie.pl

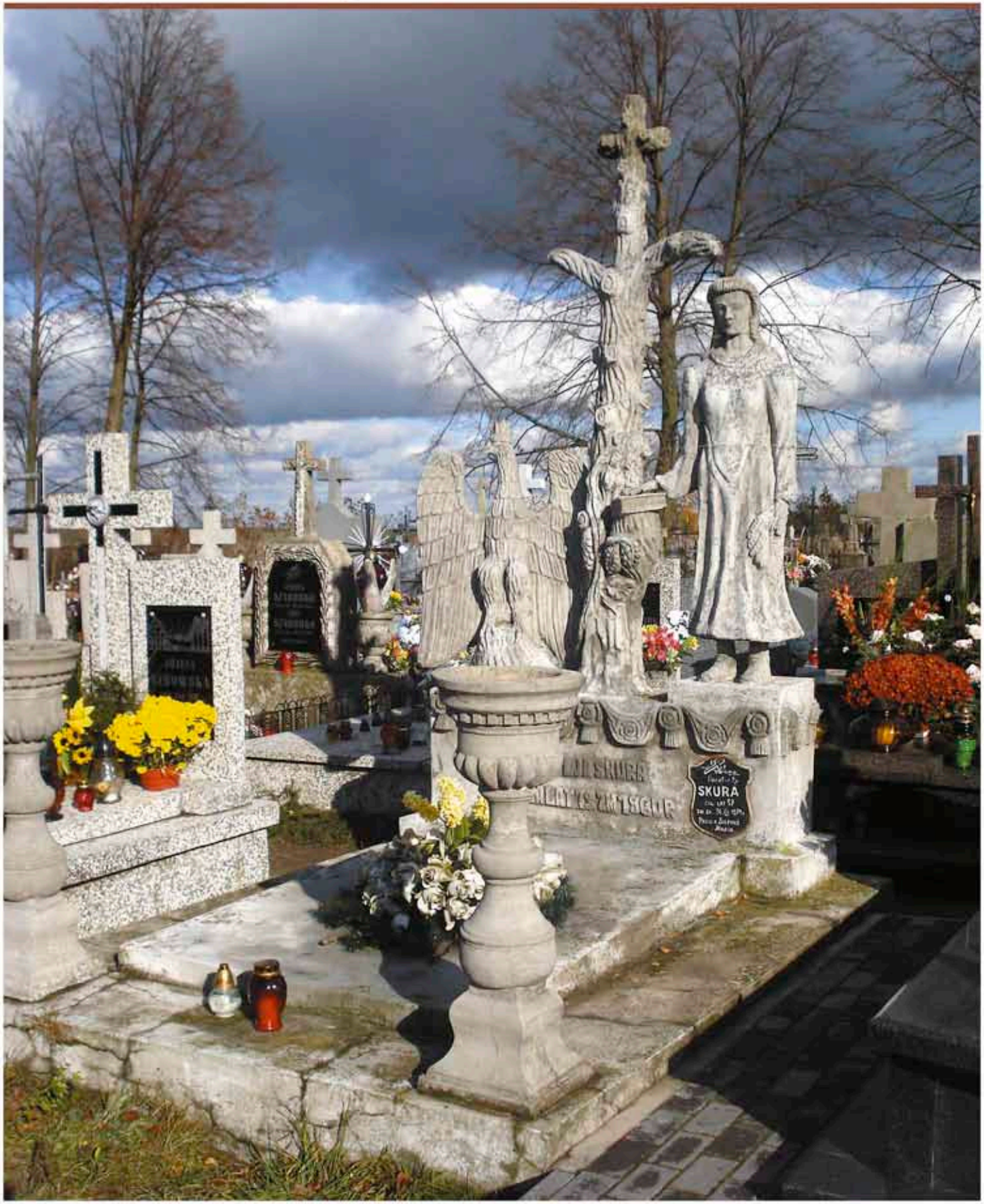

Rękodzieło Joanny Szpura

Wieloletnia mieszkanka gminy Konstantynów. Absolwentka Liceum Agrobiznesu w Leśnej Podlaskiej, a obecnie studentka pedagogiki specjalnej i terapii pedagogicznej w Niepublicznym Kolegium Nauczycielskim w Warszawie, które jest pod merytoryczną opieką Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej. Jako młoda osoba chętnie uczestniczyła w zajęciach teatralnych i grała w kilku przedstawieniach przygotowywanych przez Gminny Ośrodek Kultury w Konstantynowie.

Jej zamiłowania, w których teraz się realizuje, ujawniły się w czasach licealnych. Kiedyś, w czasie spaceru po konstantynowskim parku, poczuła nagłą chęć tworzenia i tak jeszcze tego samego wieczoru powstała pierwsza róża ze skóry.

Joanna ma wszechstronne zainteresowania. Specjalizuje się w hafcie krzyżykowym i richelieu. Nieobca jest jej grafika, wyroby pamiątkarskie ze skóry, dekoracje przestrzenne, kwiaty z papieru i liści. Nauczyła się robić na szydełku i już wykonała pierwsze prace.

Piękno przyrody stara się zatrzymać fotografując. Wykonuje piękne kartki świąteczne haftem krzyżykowym i nawet znajduje na nie nabywców. Bardzo wiele prac wykonanych przez Joannę mają w swoich domach znajomi.

Poszukuje twórczych inspiracji w przyrodzie. Każdy spacer po parku przynosi nowe pomysły i zbiory do dalszych prac. Tworzenie niepowtarzalnych dekoracji sprawia jej przyjemność i nie wyobraża ona sobie funkcjonować bez tworzenia ciągle czegoś nowego. Ciągle pragnie doskonalić się w technikach.

Prace Joanny można było oglądać na wystawach w Gminnym Centrum Kultury na promocjach 2 książek, a także trzykrotnie na stoiskach promujących gminę podczas dożynek powiatowych. Wykonała także piękne dekoracje sceny na X Dni Konstantynowa.

Haftowany przez nią papież Jan Paweł II znajduje się w USA. Został podarowany jako prezent dla pewnego księdza. Obecnie do kościoła wykonuje haftem krzyżykowym element do poruszania dzwonka podczas wejścia i rozpoczynania mszy świętej.

Tematyką prac o motywach anielskich zainteresowała się na prośbę GCK, kiedy po raz pierwszy organizowano konkurs plastyczny „Moje Anioły". Rozstrzygany on był podczas Prezentacji Powiatowych „Za kolędę dziękujemy" w Konstantynowie w 2008 r. Wtedy powstała praca, która znalazła się na 4 stronie okładki książki „Aniołowie wiedzą…" wydanej przez GCK na jubileusz 25-lecia obchodzony w listopadzie br.

Na Święta Bożego Narodzenia
prosimy przyjąć serdeczne życzenia radości i spokoju

Nadchodzący Nowy Rok
niech przyniesie dużo zdrowia, poczucie spełnienia
i szczęśliwą codzienność

Z serdecznym pozdrowieniem

Przewodniczący Rady Powiatu
Przemysław Litwiniuk

Starosta Bialski
Tadeusz Łazowski

SPIS TREŚCI

Galeria Gościńca
Rękodzieło Joanny Szpura 2
Gościniec samorządowy 4-5
Wywiad z Barbarą Wachowicz 6
Starosta w gminie Rokitno 7
„Kamyk na szańcu" w muzeum 8
Lekcja miłości do ojczyzny 9
Polski koncert chopinowski 10
Na patriotyczną nutę 12
Obchody Święta Niepodległości 13
Pieśni legionowe 16-17
Ćwierć wieku GCK 24
„Dolina Zielawy" projekt pięciu gmin 25
Ekologiczna debata 26
Świetlica odzyskała blask 27
Występy chóru z Mińska 27
Jubileusz Domu Polskiego 28
Strażacy trenerami edukacji finansowej 29
Zaduszki Kulturalne 30
Dyskutowano o warunkach transportu 31
Szkoła jak nowa 31
Józef Piłsudski honorowym obywatelem 32
Otwarcie drogi w Rakowiskach 32
Targi edukacyjne 33
Podlaski przełom Bugu w obiektywie 33
Patron ekologów 34
Plener w Roskoszy połączył młodzież 35
Papież patronem PG nr 1 36
Parafia w Rozwadówce 38
Pisarz blisko czytelników 38
Wymieniali doświadczenia zdrowotne 39
Biesiada Jesienna w Studziance 39
Wzrosła bojowość strażaków z Bohukał 40
Śpiewali poezję 41
Lekcja dobrych manier 41
Odznaczeni za długoletnią pracę 42
Szanujmy wspomnienia 42
Modernizacja linii kolejowej 42
Jak ustrzec się grypy? 43
Walczyli o strzeleckie puchary 43
Pomoc partnerom z Ukrainy 45
Gościniec sportowy 46-48
Dostarcza niezbędnych sadzonek 48
Zapal lampkę na grobie bohatera 48
Puchar Europy z Zalesia 48
Woskrzenicka „Kalina" 49
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 50
10 lat klubu „Granica" 50
Prywatne muzeum wsi w Studziance 51
Z odwiedzinami w Słowie 53

XXXIX Sesja Rady Powiatu

Sesję, która odbyła się 26 października br. prowadził przewodniczący **Przemysław Litwiniuk**.

Zgłoszono następujące interpelacje i zapytania w sprawach.

Radny **Romuald Kulawiec**:

- Komunikatu ministra gospodarki z 29 lipca br. informującym o podjęciu przez Radę Ministrów uchwały dotyczącej „Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009 – 2032.",
- sytuacji ekonomicznej szpitala w Białej Podlaskiej,
- zawieszenia przez NFZ dofinansowywania zakupów sprzętu rehabilitacyjnego,
- procedur wprowadzonych przez NFZ w aptekach odnośnie sprzedaży leków na recepty,
- planowanej redukcji etatów w bialskim szpitalu oraz sytuacji, w której znajdą się pacjenci,
- możliwości zaproszenia na następną sesję Rady Powiatu przedstawicieli bialskiej Delegatury Narodowego Funduszu Zdrowia i Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Białej Podlaskiej,

Radny **Marcin Duszek**:

- możliwości zwiększenia ilości patroli policyjnych w godzinach, w których kończą się dyskoteki na terenie Białej Podlaskiej,
- istnienia policyjnej grupy szybkiego reagowania, która mogłaby w momencie zagrożenia zdrowia i życia uczestników nocnych imprez szybko i skutecznie podjąć interwencję,
- możliwości wykonania cząstkowego remontu chodników przy ulicy Zarówie w Międzyrzecu Podlaskim,

Radny **Ryszard Boś**:

- statusu własnościowego stadionu w Janowie Podlaskim,
- kolejek do lekarzy – specjalistów,

Radny **Mariusz Sołoducha**:

- wyjaśnienia określenia „radiowóz policyjny w akcji",
- dofinansowania młodzieżowej drużyny ciężarowców z Terespola,
- nieobecności starosty w godzinach urzędowania,
- uhonorowania redaktorów „Gońca Terespolskiego",

Radny **Marek Uściński**:

- poprawy bezpieczeństwa na skrzyżowaniu dróg powiatowej z gminną (ul. Wisznickiej i ul. Małobrzeskiej) w Łomazach,

Radny **Zbigniew Kot**:

- przygotowań do zimowego utrzymania dróg,
- wyrównania studzienki kanalizacji burzowej na ulicy Łukowskiej w Międzyrzecu Podlaskim,

Radny **Mariusz Kostka**:

- rozważenia możliwości ustawienia znaku zakazu parkowania na ul. Łukowskiej w Międzyrzecu Podlaskim,

Radny **Przemysław Litwiniuk**:

-możliwości wyrównania nawierzchni ulicy Narutowicza w Międzyrzecu Podlaskim,
- terminu wycięcia sosen przy kapliczce w miejscowości Wysokie.

Rada Powiatu podjęła uchwały w sprawach:

- wyrażenia zgody na przyjęcie do powiatowego zasobu nieruchomości w drodze darowizny nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa,
- zmian w budżecie powiatu bialskiego na 2009 rok,
- określenia zadań z zakresu zatrudniania oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, na które przeznacza się środki finansowe Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rok 2009.

Sławomir Maksymiuk

Wicekurator z wizytą w szkołach powiatu

19 listopada z wizytą do szkół, których organem prowadzącym jest powiat bialski, przybyła wicekurator **Anna Dudek-Janiszewska**. Najpierw wizytowała szkoły międzyrzeckie. W obecności starosty **Tadeusza Łazowskiego** zapoznała się z bazą lokalową oraz kierunkami kształcenia w Liceum Ogólnokształcącym, Zespole Szkół Ekonomicznych oraz Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych. Potem było spotkanie z dyrektorami szkół i poradni w Starostwie Powiatowym. Tu podczas spotkania wicekurator przedstawiła szkic planowanej reformy szkolnictwa na rok 2013.

„Dla systemu kształcenia zawodowego duże szanse stwarza koncepcja kształcenia modułowego- mówiła podczas spotkania wicekurator- za nią przemawiają względy społeczne, a przede wszystkim rosnące bezrobocie młodzieży kończącej naukę. W przypadku konieczności przekwalifikowania kształcenie modułowe ułatwia uzupełnienie wiadomości i umiejętności, skraca proces nabywania nowych kwalifikacji".

Modułowe programy nauczania pozwolą na tworzenie elastycznych, dostosowanych do oczekiwań ofert nabywania kwalifikacji i kompetencji zawodowych. Zmieniające się wymagania zawodów, ich ewaluacja, powstawanie oraz znikanie zmusza do elastycznego traktowania programów nauczania.

Modułowy program kształcenia zawodowego to zestaw celowo dobranych, na podstawie określonych kryteriów, modułów kształcenia zawodowego i odpowiadających im jednostek modułowych wyznaczających treść zajęć edukacyjnych, które umożliwiają ukształtowanie wiedzy, umiejętności i cech psychofizycznych właściwych dla danego zawodu.

Jak zaznaczyła wicekurator Janiszewska, kształcenie modułowe jest dość kosztownym rozwiązaniem. Zakłada ono klasy maksymalnie 15-osobowe oraz nadzór nad szkołą ekspertów zobowiązanych do prowadzenia konsultacji ze szkołą. Ostatnim punktem była wizyta w Zespole Szkół w Janowie, gdzie młodzież przygotowała pokaz jazdy konnej. ***(PG)***

Foto. P. Grzeszyk

Zarząd Powiatu postanowił

Od ukazania się poprzedniego numeru Gościńca Bialskiego Zarząd Powiatu zaopiniował projekty uchwał Rady Powiatu w następujących sprawach:

- nabycia nieruchomości do powiatowego zasobu nieruchomości,
- zmian w budżecie powiatu bialskiego na 2009 rok,
- uchwalenia programu współpracy powiatu bialskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2010 rok,
- rozpatrzenia skargi na komendanta policji.

Zarząd:

* Skierował do wójta gm. Piszczac pismo związane z zaleceniami w sprawie stanu zabezpieczenia parku podworskiego w miejscowości Zalutyń.

* Zatwierdził treść odpowiedzi radnemu R. Boś na interpelację zgłoszoną podczas sesji Rady Powiatu w dniu 26.10.2009 r. w sprawie stanu prawnego stadionu sportowego w Janowie Podlaskim.

* Zapoznał się z informacjąo wniesieniu do akt sprawy przez Fundację na rzecz Rozwoju Szkolnictwa Wyższego Specjalnego i Kultury w Międzyrzecu Podlaskim odpowiedzi na pozew.

* Zapoznał się z informacją Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego, Delegatura w Białej Podlaskiej o zwróceniu przez Ministerstwo Infrastruktury akt sprawy dotyczącej stwierdzenia nabycia z mocy prawa przez powiat bialski z 1 stycznia 1999 r. własności nieruchomości położonej w miejscowości Sławacinek Stary, zajętej pod drogę powiatową Sycyna – Sławacinek – Biała Podlaska. Minister Infrastruktury decyzją z 30 czerwca 2009 r. uchylił decyzję wojewody lubelskiego wydaną w tej sprawie i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia.

* Przeznaczył środki finansowe Miejskiemu Uczniowskiemu Ludowemu Klubowi Sportowemu w Terespolu na wyjazd zawodników na Mistrzostwa Polski Juniorów i Juniorek w Podnoszeniu Ciężarów, 6–8 listopada 2009 r. w Ostrowi Mazowieckiej.

* Zaakceptował przeznaczenie środków finansowych Zespołowi Szkół Ponadgimnazjalnych w Międzyrzecu Podlaskim na uporządkowanie terenu wiodącego do szkoły, poprzez partycypację w kosztach ułożenia chodnika wykonywanego przy ul. Warszawskiej.

* Zapoznał się z informacją o stanowisku burmistrza Międzyrzeca w sprawie przekazania nieruchomości sąsiadującej z LO im. gen. W. Sikorskiego w Międzyrzecu Podlaskim tej szkole.

* Wyraził zgodę na zwiększenie budżetu Muzeum J.I.Kraszewskiego w Romanowie na: uzupełnienie zbiorów, remont kosiarki – ciągnika, mapy do projektów m.in. dotyczące przyszłej rozbudowy leśniczówki oraz do brakujących projektów do programu unijnego.

* Przeznaczył środki finansowe na nagrodę rzeczową w związku z XI Olimpiadą młodzieży szkół rolniczych nt.: „W rolnictwie można pracować bezpiecznie", której finał przypadł na dzień 26 listopada br. w ZS RCKU w Leśnej Podlaskiej.

* Przeznaczył środki finansowe na pomoc materialną Rejonowi Samborskiemu na Ukrainie w związku z epidemią grypy.

* Wydał postanowienia o uzgodnieniu bez uwag projektów decyzji o warunkach zabudowy inwestycji polegających na budowie budynków mieszkalnych na działkach przyległych do pasów dróg powiatowych w Dąbrowicy Małej w gm. Piszczac i Lachówce Małej w gm. Zalesie.

* Zapoznał się z pismem Komendy Miejskiej Policji w sprawie wsparcia finansowego działalności policji w 2010 r.

* Wyraził zgodę na zakup zestawu komputerowego do obsługi gospodarki odpadami i gospodarki wodno -ściekowej.

* Wyraził zgodę na zwiększenie planu wydatków DPS w Konstantynowie na sfinansowanie kosztów zakupu materiałów i wyposażenia, żywności, energii oraz DPS w Kostomłotach na sfinansowanie kosztów zakupu oleju opałowego, środków czystości i żywności.

* Zaakceptował zmiany budżetowe związane z wydaniem informatora o powiatowych szkolnych schroniskach młodzieżowych.

* Wydał postanowienia o pozytywnym uzgodnieniu projektów decyzji o warunkach zabudowy inwestycji budowlanych przyległych do pasa drogowego dróg powiatowych w miejscowościach Terebela oraz Dokudów, w gm. Biała Podlaska.

*Zapoznał się z informacją dyrektora SP ZOZ w Międzyrzecu Podlaskim o trwających pracach nad dostosowaniem i zaktualizowaniem wewnętrznych zarządzeń i instrukcji do aktualnego stanu prawnego w związku z kontrolą okresową przeprowadzona w tym zakładzie.

* Przekazał do Zarządu Dróg Powiatowych w celu udzielenia odpowiedzi, pismo mieszkańców wsi Sławacinek Stary, dotyczące budowy drogi powiatowej przez tę wieś.

* Zapoznał się z pismem Muzeum J.I. Kraszewskiego w Romanowie w sprawie samochodu służbowego.

*Zdecydował o przekazaniu części kostki granitowej odzyskanej z rozbiórki mostu w Kijowcu gm. Zalesie na potrzeby ZS w Janowie Podlaskim.

Zarząd podjął uchwały w sprawach:

- zmiany układu wykonawczego budżetu powiatu bialskiego na 2009 rok,
- zbycia ruchomych składników mienia będących w dyspozycji PUP w Białej Podlaskiej,
- zaopiniowania wniosku o zezwolenie na realizację inwestycji drogowej,
- powołania komisji do przeprowadzenia negocjacji w nabyciu nieruchomości do powiatowego zasobu nieruchomości,
- przyjęcia projektu uchwały budżetowej na 2010 rok, informacji o stanie mienia powiatu oraz prognozy łącznej kwoty długu,
- zaopiniowania wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (drogi gminnej w miejscowości Wisznice),
- ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację w 2010 roku zadań publicznych w zakresie kultury fizycznej oraz turystyki finansowanych z budżetu powiatu w Białej Podlaskiej,
- ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację w 2010 roku zadań publicznych w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji finansowanych z budżetu powiatu w Białej Podlaskiej.

Elżbieta Onopiuk

W Muzeum Południowego Podlasia prezentowana jest wystawa **Barbary Wachowicz** „Kamyk na szańcu" – opowieść o Druhu Aleksandrze Kamińskim i jego Bohaterach – Harcerzach Szarych Szeregów.

WIERNI BRATERSTWU I SŁUŻBIE

Rozmowa z Barbarą Wachowicz

Barbara Wachowicz to pisarka, historyk literatury, świetny fotografik. Autorka książek, wystaw, spektakli, programów telewizyjnych i radiowych poświęconych wielkim Polakom, obdarzona tytułami „Pisarki losu polskiego" i „Ministra patriotyzmu". Ksiądz Profesor **Janusz St. Pasierb** napisał: „Pod jej piórem, przed jej obiektywem przeszłość nie jest cokolwiek dalej, jak mówił Norwid, lecz zupełnie blisko. To jest ciągle ta sama Polska. Ojczyzna i przyswojona sztuką obczyzna tworzą jedno wielkie uniwersum, oświecone rozumem, ogrzane sercem".

- Harcerze żartują, że powinna Pani mieć pięć wcieleń, by podołać wszystkim, rozlicznym pracom. Skąd czerpie Pani siły?

- Ze świadomości, że moja praca jest potrzebna. Z przyjaźni ze wspaniałymi ludźmi, których tyle w Ojczyźnie mamy. Z nadziei, że moje działania może przyczynią się do budowania owego wymarzonego przez pokolenia „ideału Polski godnej szacunku".

- Kiedy narodziły się Pani pasje i zamiłowania?

- Powiedział kiedyś nasz wielki Rodak-Podlasiak, autor „Trylogii", że iżby zabić Polskę, trzeba by ją zabijać w każdym polskim domu. Bo domowe ogniska zawsze płonęły jasno. Miałam szczęście wzrastania w blasku i cieple takiego ognia, promieniowania tradycji rodzinnej, zawęźlonej z tradycją ojczystą. Dzięki moim wspaniałym dziadom wielcy zmarli byli zawsze wielkimi żywymi. Szliśmy podlaskimi tropami Tadeusza Kościuszki, księdza Stanisława Brzóski, generała Ignacego Prądzyńskiego... Wkraczaliśmy w świat wielkiej literatury – świetlistych strof o Soplicowie, w mrocznym świecie III części „Dziadów" przyrzekaliśmy z promienistymi filomatami, że nie zapomnimy o nich. Opasywaliśmy się jak pasem słuckim złotolitym bogactwem „Trylogii" i braliśmy w dłonie niby „czarny, żałobny żupan aksamitny" niezapomniane stronice „Wiernej rzeki". A chłopcy smukli jak podlaskie sosny – towarzysze broni mych rodziców z Armii Krajowej, śpiewali pieśni wszystkich powstań. Taki był dom mego podlaskiego dzieciństwa. Uczył siły pamięci i historii.

- Ciągle czytamy i słyszymy o złej młodzieży, a wokół Pani skupia się zawsze tylu młodych ludzi dobrych, mądrych i wartościowych. Co jest tym magnesem, że tak do Pani lgną?

- Nasza młodzież – o czym zawsze mówię – jest wspaniała, wrażliwa, twórcza i odpowiedzialna i nieobecna w mediach kreujących fałszywy, krzywdzący wizerunek gangsterów, dewiantów, agresywnych prymitywów. To jest ten dramatyczny proces promieniowania zła, który obserwujemy z lękiem. Mam szczęście obcowania i współpracy z młodzieżą w całej Polsce. Przygotowuję z nimi widowiska o wielkich Polakach, często patronach ich szkół. Niezwykle chętnie wcielają się w postaci swych rówieśników sprzed lat. Gdy we wrześniu Muzeum Południowego Podlasia ogłosiło konkurs na role bohaterów „Kamieni na szaniec" i Powstania Warszawskiego – pojawił się taki tłum młodzieży, że miałam prawdziwy problem, kogo wybrać. Tak byli utalentowani. W rezultacie – wprowadziłam dodatkowe postaci, by dać im szansę wystąpienia na uroczystym kominku, którym otwieraliśmy wystawę. Spisali się znakomicie, a prymat wiodło Liceum im. Emilii Plater. W każdej mojej książce są bezcenne listy pisane przez młodzież w epoce, gdy zda się, iż królują smsy i e-maile, po których nic nie zostanie. Te listy mówią o tym, jak pięknie i mądrze nasza młodzież odczytuje testament pokoleń walczących o Polskę. Odwołują się do pamięci poetów poległych w Powstaniu. Przywołują słowa z wiersza Tadeusza Gajcego „Jedna jest ziemia, która niesie ciebie i mnie, i jeden wspólny dom, który nade mną w tobie rośnie". Cytują Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, który do nich powiedział: „Trzeba nam teraz umierać, by Polska umiała znów żyć". W księdze pamiątkowej mojej wystawy prezentowanej aktualnie w Białej Podlaskiej są wspaniałe wpisy, mówiące o tym, iż rówieśnicy walczący i polegli są nie tylko legendą i mitem, lecz wzorem. Uczennica z Krakowa pisze: „I my młodzi ludzie staramy się być małymi bohaterami w zwyczajnym szarym życiu. Też chcemy być ludźmi honoru, by Polska mogła na nas liczyć". Pisze harcerka z Częstochowy: „Jeszcze nie zginęłaś, póki my żyjemy, a my nie zginęliśmy, póki Ty żyjesz w nas".

- Harcerstwo to piękna karta historii naszej Ojczyzny. Zajmuje ono ważne miejsce w Pani życiu.

- Nigdy nie należałam niestety do tej wspaniałej organizacji, bo jestem z pokolenia, któremu odebrano harcerstwo prawdziwe, zastępując je stworzonym przez Kuronia „czerwonym harcerstwem". Kiedy odrodziło się harcerstwo u schyłku lat siedemdziesiątych, druhowie z wielu chorągwi ZHP wynagrodzili mi tę wielką krzywdę losu, nadając tytuł Druhny Honorowej. Ideały harcerskie są do dziś aktualne i jakże nam potrzebne „Czuj!, Czuj! Czuwaj!" – to hasło zawiera przecież myśl: czuj – czyli „miej serce i patrzaj w serce" po Mickiewiczowsku. Czuwaj – nad sobą, byś rósł mądrze i szlachetnie, czuwaj nad tymi, którzy potrzebują pomocy i tą, o której mówi harcerska piosenka: „Niech nam skrzydła wyrosną, aby czuwać nad Polską". To wielkie szczęście, że mamy jeszcze wśród nas bohaterów Szarych Szeregów i Armii Krajowej. Przyjechali do Białej na nasz kominek harcerze-żołnierze legendarnego Batalionu AK „Zośka". Ci, którzy etos harcerski przenieśli przez wszystkie kręgi piekieł. Ta garstka, która przeżyła pięć lat okupacji, śmierci, biedy, a zarazem walki, nauki i pracy. Przeżyła 63 dni Powstania, gdy braterstwo było bohaterstwem. I przeżyła czas powojennych więzień w PRL. Nie załamali się, nie zrejterowali w nałogi, nie uciekli za granicę. Po ukończeniu studiów z najwyższymi odznaczeniami, stali się znamienitymi architektami, lekarzami, instruktorami harcerskimi. Wielu spośród nich jest uhonorowanych na mojej wystawie. To najwspanialsi ludzie naszej epoki, zadający kłam gorzkiej konstatacji Norwida, że Polak w Polaku to olbrzym, lecz człowiek w Polaku to nader często karzeł. Dowiedli, że i Polak w Polaku, i człowiek w Polaku może być olbrzymem.

Bardzo cenię sobie przyjaźń i życzliwość księdza harcmistrza **Mariana Daniluka**, założyciela znakomitej drużyny imienia bohaterów „Kamieni na szaniec", która pięknie wpisała się w przygotowanie wystawy, wierna przesłaniu braterstwa i służby.

DOK. NA STR. 49

Z gospodarską wizytą

Starosta w gminie Rokitno

W listopadzie z wizytą do kolejnej gminy powiatu bialskiego udał się starosta **Tadeusz Łazowski**.

Pierwszym zaplanowanej na poniedziałek wizyty było spotkanie w Urzędzie Gminy z wójtem **Tadeuszem Fedorukiem**. Podczas spotkania rozmawiali o inwestycjach, jakie poczyniła gmina Rokitno na przestrzeni ostatnich kilku miesięcy. Jak zaznaczył wójt gminy „jedną z najważniejszych inwestycji jest rozbudowa przychodni zdrowia w Rokitnie, której koszt realizacji wynosi 540 tys. 370 zł. Dzięki rozbudowie przychodnia będzie bardziej funkcjonalna oraz zapewni opiekę medyczną większej ilości naszych mieszkańców". Ponad 300 tysięcy władze gminy zainwestowały w przebudowę i remont budynku świetlicy wiejskiej we wsi Klonownica Duża. W ramach prac wykonano utwardzenie placu przy świetlicy oraz dokonano zakupów niezbędnego wyposażenia. Oprócz świetlicy w Klonownicy Dużej w gminie wyremontowano również świetlice we wsi Zaczopki, Michałki oraz w Lipnicy.

Przy znacznych nakładach finansowych na remonty służących mieszkańcom świetlic gmina w ostatnim czasie zainwestowała 317 tys. 765 zł na budowę drogi gminnej Olszyn-Zaczopki. „Godny podkreślenia –zaznaczył podczas spotkania starosta Tadeusz Łazowski- jest fakt, że gmina realizując szereg zadań nie zaciąga kredytów i nie przewiduje zadłużenia na koniec 2009 r.

Podczas spotkania wójt gminy Tadeusz Fedoruk poinformował również, że gmina Rokitno otrzymała na realizację programu: „Program Integracji Społecznej komponent Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich w Gminie Rokitno" 47 tys. 900 euro, w ramach którego w roku 2009 zrealizowano następujące projekty:

„Dobry Sąsiad"- Sąsiedzkie usługi opiekuńcze połączone z tworzeniem grupy samopomocy oraz wyjazdem dla podopiecznych i opiekunów. Łączna kwota dofinansowania – 12 tys. zł. **„Aktywni seniorzy"-** Objazdowy klub seniora, połączony z wyjazdem poza teren gminy. Łączna kwota dofinansowania – 10 tys. zł. **„Aktywny wypoczynek"-** Zajęcia rekreacyjne dla 40 osobowej grupy młodzieży składające się z zajęć w stadninie koni, na pływalni i rajdów rowerowych. Łączna kwota dofinansowania – 7.500 zł. **„Można inaczej" – różne formy artystycznego wyrazu -** projekt przeznaczony dla grupy 90 dzieci z terenu całej gminy. W ramach usługi dzieci wzięły udział w warsztatach plastycznych, tanecznych i teatralnych. Łączna kwota dofinansowania – 10 tys. zł. **Integracyjna pracownia kulinarna w Klonownicy Dużej -**w pracowni. zrealizowano trzy bloki tematyczne: pieczenie ciast, dekorowanie potraw i stołu, gotowanie wyszukanych potraw kulinarnych. Łączna kwota dofinansowania – 10 tys. zł. **Pracownia integracyjno – rękodzielnicza w Lipnicy -** w ramach działalności pracowni uczestnicy poznają tajniki: wykonywania ozdób świątecznych, haftu wstążeczkowego, tkactwa ręcznego, robienia wieńców dożynkowych, „pająków". Łączna kwota dofinansowania – 10 tys. zł. **Centrum Wsparcia Rodziny -** w centrum udzielana jest pomoc psychologiczna, prawna i terapeutyczna (indywidualna i grupowa). Kwota dofinansowania – 19 tys. zł.

Pikniki rodzinno – integracyjne - cykl czterech imprez służących integracji rodzin z terenu gminy. Pikniki odbyły się w następujących miejscowościach: Kołczyn, Olszyn, Michałki i Cieleśnica. Kwota dofinansowania – 12 tys. zł. **„Ćwiczyć każdy może" -** zajęcia z aerobiku. Projekt realizowany w Rokitnie przez Gminną Instytucję Kultury w Rokitnie w partnerstwie z gminnym ludowym klubem sportowym „Rokitno". Łączna kwota dofinansowania – 5 tys. zł. **„Spotkajmy się przy krosnach" -** warsztaty tkackie, w których 11 kobiet starszego pokolenia przekazywało wiedzę o krosnach przedstawicielkom młodszego pokolenia. Projekt realizowany w Derle przez parafię rzymskokatolicką w Pratulinie. Kwota dofinansowania – 2.500 zł. **Niezłe ziółko – klub zielarza -** Spotkania mam i dzieci, w trakcie, których poznawały tajemnice ziół. Łączna kwota dofinansowania – 3.500 zł.

Po zakończonym w Urzędzie Gminy spotkaniu włodarze gminy i powiatu udali się na miejsce rozbudowy przychodni zdrowia w Rokitnie. Starosta bialski Tadeusz Łazowski zapoznał się również z bazą oświatową gminy. Dzięki uprzejmości wójta oraz dyrekcji szkoły starosta miał możliwość obejrzenia placówki oświatowej w Rokitnie. Podczas spotkania w szkole starosta podkreślił, że „widać tu dobrą rękę gospodarza". Spotkanie w szkole było ostatnim punktem wizyty starosty w gminie Rokitno.

(PG)

Foto. P. Grzeszyk

7 LISTOPADA

Zaduszki Kulturalne w Konstantynowie

Starosta Tadeusz Łazowski uczestniczył w szóstej edycji Zaduszek Kulturalnych w Konstantynowie. Tegoroczna impreza odbywała się w 70. rocznicę wybuchu II wojny i poświęcona były głównie Mikołajowi Jerzemu Patejukowi, nauczycielowi, malarzowi, kierownikowi szkoły powszechnej w Konstantynowie w latach 1938-41, pierwszemu komendantowi drugiego rejonu Armii Krajowej zamordowanemu przez gestapo 8 kwietnia 1941 r. roku. Podczas Zaduszek odbyło się również podsumowanie całorocznego konkursu „Wspomnienia są jak perły". Uczestnicy i świadkowie wojny podzielili się z zebranymi swoimi doświadczeniami i przeżyciami z okresu niemieckiej okupacji.

10 LISTOPADA

Dzień Seniora w Kodniu

Odbyły się uroczystości z okazji Dnia Seniora. Obecny na uroczystości starosta bialski **Tadeusz Łazowski** złożył wszystkim zebranym gratulacje i życzenia. „Cieszy mnie fakt- mówił starosta, że tak licznie przybywacie każdego roku na wasze święto. Życzę wszystkim seniorom z gminy Kodeń pogody ducha, satysfakcji oraz spełnienia wszystkich marzeń i zamierzeń. Niech dobry Bóg obdarzy Państwa zdrowiem i siłą". Podczas uroczystości wójt Ryszard Zań wręczył dziesięciu parom listy gratulacyjne za długoletnie pożycie małżeńskie. Kodeńskie uroczystości Dnia Seniora uświetniły występy zaprzyjaźnionych z Gminnym Ośrodkiem Kultury zespołów ludowych i kabaretów.

Otwarcie drogi w Rakowiskach

W Rakowiskach gm. Biała Podlaska nastąpiło symboliczne przecięcie wstęgi otwierające przebudowaną drogę powiatową nr 1020L Biała Podlaska - Terebela - Jagodnica-Witulin w m. Rakowiska. Inwestycja zrealizowana została w ramach „Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011". W ramach przebudowy poszerzono i wzmocniono nawierzchnię. Dla poprawy bezpieczeństwa mieszkańców po prawej stronie drogi wybudowano chodnik

„Kamyk na szańcu" w muzeum

11 listopada odbyło się w Muzeum Południowego Podlasia otwarcie wystawy **Barbary Wachowicz** „Kamyk na szańcu". Wystawa poświęcona jest pamięci bohaterskich harcerzy Szarych Szeregów, uczestników Powstania Warszawskiego z harcerskich batalionów AK „Zośka" i „Parasol". Wystawa to opowieść o Rudym, Alku, Zośce i tych, którzy przyszli po nich – harcerzach batalionów Armii Krajowej „Zośka" i „Parasol", odznaczonych Srebrnym Krzyżem Virtuti Militari za bohaterską walkę w Powstaniu Warszawskim oraz współczesnych spadkobiercach ich ideałów. Na ekspozycję składają się setki zdjęć bohaterów, bezcenne pamiątki, dziesiątki niezwykłych dokumentów. Są tam między innymi wszystkie pamiątki po najtragiczniejszej postaci Szarych Szeregów - **Janku Rodowiczu** „Anodzie", ułanie Batalionu „Zośka" zamordowanym w 1949 roku przez UB. W części „Plon" bialskie muzeum prezentuje współczesnych spadkobierców idei szaro-szeregowej - harcerzy polskich. Ponadto ekspozycja wzbogacona jest przez pamiątki i zdjęcia bohaterów Armii Krajowej walczących na Ziemi Bialskiej. Podczas uroczystości odbył się również „harcerski kominek", na którym zapalono znicze pamięci. Harcerze z bialskich szkół wcielili się w bohaterskich żołnierzy Powstania Warszawskiego, harcerskiego batalionu AK „Zośka" oraz harcerzy Szarych Szeregów i Armii Krajowej. Gawędę harcerską podczas spotkania prowadziła autorka wystawy Barbara Wachowicz, czytając listy, pamiętniki, dokumenty Aleksandra Kamińskiego „Kamyka", Tadeusza Zawadzkiego „Zośki", Aleksego Dawidowskiego „Alka", Janka Bytnara „Rudego" oraz Basi i Kamila Baczyńskich. W programie znalazły się znane piosenki harcerskie i patriotyczne wspólnie śpiewane przez publiczność: „Gdzie strumyk", „Biały krzyż", „Płonie ognisko", „Piechota". Uroczystość była również okazją do uhonorowania Barbary Wachowicz medalem „Zasłużony dla powiatu bialskiego", który odebrała z rąk starosty bialskiego **Tadeusza Łazowskiego**. Wystawę w bialskim muzeum można zwiedzać do 15 stycznia 2010 roku.

(PG)

Foto. P. Grzeszyk

KAMYK NA SZAŃCU

wystawa Barbary Wachowicz w Muzeum Południowego Podlasia

11 listopada 2009 r.

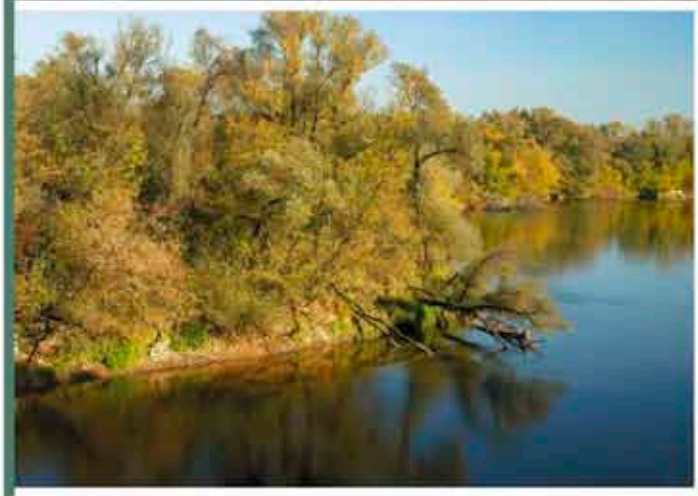

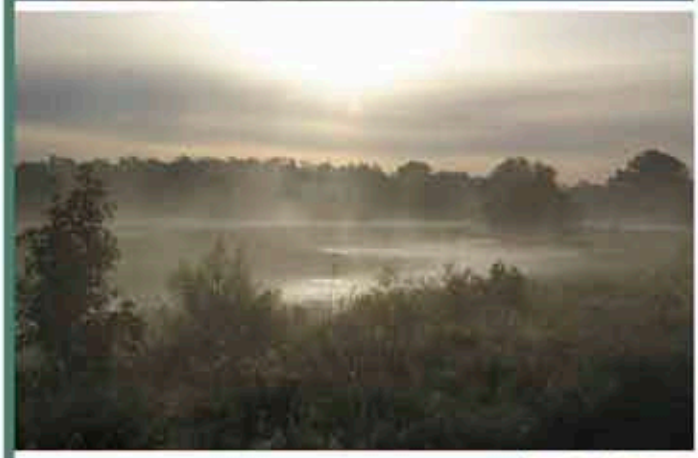

POWIAT BIALSKI W OBIEKTYWIE 2009

Prace konkursowe

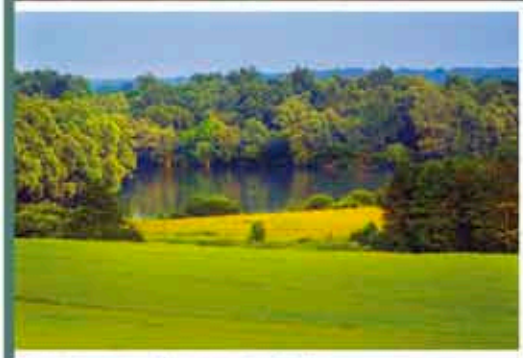
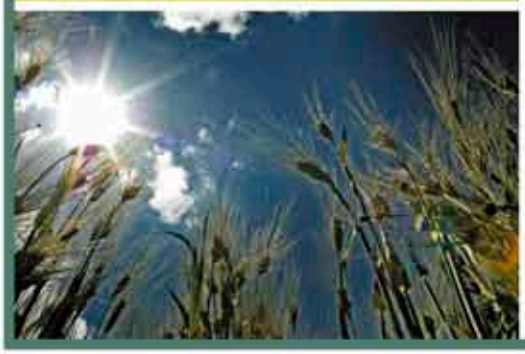
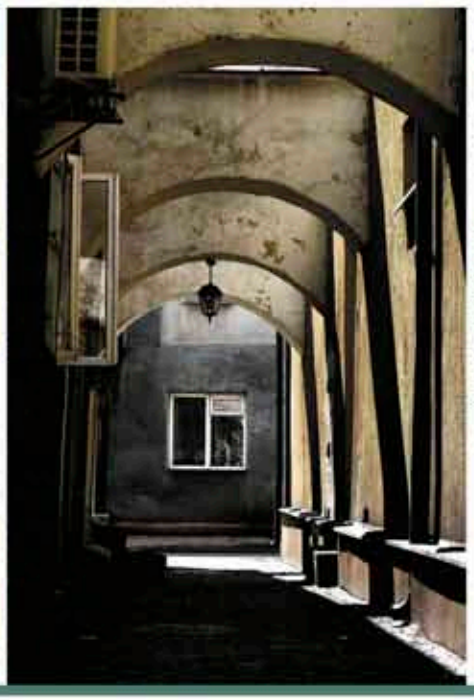

Lekcja miłości do ojczyzny

Po raz siódmy parafia Narodzenia Najświętszej Maryi Panny zorganizowała koncert pieśni patriotycznej. 15 listopada do kina Merkury licznie przybyli mieszkańcy Białej Podlaskiej i okolicznych miejscowości. Wszystkich ciepło przywitał inicjator i gospodarz przedsięwzięcia, ks. proboszcz **Marian Daniluk**. Jako pierwszy wystąpił chór dziecięco-młodzieżowy Corda Vox z Terespola, którego opiekunem jest nauczyciel muzyki **Tomasz Jezuit**. Młodzi wykonawcy zaśpiewali sześć pieśni patriotycznych, wśród których znalazły się m.in. „Rota", „Legiony", „Przybyli ułani" i „Kocham cię Polsko". Następnie przed publicznością pojawił się chór parafialny, prowadzony przez organistę **Marka Chmiela,** który zaprezentował dwa utwory: „Deszcz jesienny" i „To pierwszy marsz". Kolejni uczestnicy koncertu przyjechali ze Sławatycz. Był to chór męski, który zaśpiewał pieśń konfederatów barskich oraz utwór „O Panie, któryś jest na niebie".

Jako ostatni sceną zawładnął chór Kraj Rodzinny wraz z zespołem instrumentów ludowych z Baranowicz. Polacy na stałe mieszkający na Białorusi po raz czwarty wystąpili na koncercie pieśni patriotycznej i zachwycili publiczność wykonaniem pieśni narodowych, legionowych oraz ludowych. Oprócz piosenek: „Kraj rodzinny", „Czerwony pas", „Polesia czar", „Bystra woda" czy „W moim ogródeczku", zaśpiewali kilka utworów w języku białoruskim. Zmobilizowani przez ks. Mariana, razem z publicznością zgromadzoną w kinowej sali, wykonali pieśń „Za Niemen". Wspomnieć wypada, że ksiądz proboszcz wykorzystując każdą dłuższą przerwę, niezbędną na przygotowanie się zespołów, zachęcał wszystkich przybyłych do wspólnego śpiewania, w którym sam brał czynny udział.

Członkowie chóru z Baranowicz gorąco dziękowali za możliwość przyjazdu do Białej Podlaskiej i za życzliwe przyjęcie ich przez mieszkańców naszej parafii.

- *Każdy przyjazd do was podtrzymuje nas na duchu i zachwyca. Przeżyliśmy wspaniałe chwile podczas wspólnej modlitwy na mszy świętej, a teraz widzimy, jak wdzięcznie przyjmujecie nasz śpiew. Zawsze pamiętamy skąd idziemy i co dostaliśmy od naszych dziadów i ojców i tego uczymy nasze dzieci* - powiedziała **Halina Tukaj,** jedna z najdłużej śpiewających w chórze osób .

Z podziękowaniami do gości z Baranowicz zwrócili się obecni na koncercie przedstawiciele władz miasta. - To była wspaniała lekcja miłości do ojczyzny - podkreśliła radna **Małgorzata Kiec**. Przewodniczący rady miasta **Marian Burda** zaznaczył, że patrząc na patriotyczną postawę rodaków zza wschodniej granicy zobowiązani jesteśmy do tego, by o nich pamiętać i ich wspierać. Chóry występujące podczas koncertu otrzymały drobne upominki ufundowane przez władze samorządowe Białej Podlaskiej oraz Starostwo Powiatowe.

Małgorzata Brodowska

o szerokości 2 metrów, natomiast po lewej wybudowano ścieżkę rowerową również o szerokości 2 metrów. Również z myślą o poprawie bezpieczeństwa zamontowano również 41 słupów oświetleniowych. Całkowity koszt realizacji inwestycji 2 mln 410 tys. 284 zł.

11 LISTOPADA

Otwarcie wystawy „Kamyk na szańcu"

Starosta bialski **Tadeusz Łazowski** uczestniczył w otwarciu wystawy Barbary Wachowicz „Kamyk na szańcu" poświęcona pamięci bohaterskich harcerzy Szarych Szeregów, uczestników Powstania Warszawskiego z harcerskich batalionów AK „Zośka" i „Parasol". Wystawa to opowieść o Rudym, Alku, Zośce i tych, którzy przyszli po nich – harcerzach batalionów Armii Krajowej „Zośka" i „Parasol", odznaczonych Srebrnym Krzyżem Virtuti Militari za bohaterską walkę w Powstaniu Warszawskim oraz współczesnych spadkobiercach ich ideałów. Na ekspozycję składają się setki zdjęć bohaterów, bezcenne pamiątki, dziesiątki niezwykłych dokumentów. Są tam między innymi wszystkie pamiątki po najtragiczniejszej postaci Szarych Szeregów – Janku Rodowiczu „Anodzie", ułanie Batalionu „Zośka" zamordowanym w 1949 roku przez UB.

Odznaczeni za sumienną służbę

W Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie odbyła się uroczystość nadania odznaczeń przyznanych przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej za wzorowe, wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej. Wśród osób odznaczonych nie zabrakło pracowników Starostwa Powiatowego w Białej Podlaskiej oraz jednostek mu podległych.

12 LISTOPADA

Podsumowanie projektu „Dolina Zielawy"

Wicestarosta **Jan Bajkowski** uczestniczył w konferencji podsumowującej realizację projektu „Budowa dróg gminnych wchodzących w skład obszaru turystycznego „Dolina Zielawy" realizowanego w ramach RPO Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013.

15 LISTOPADA

Festiwal Pieśni Patriotycznej

W Tucznej odbył się IX Powiatowy Festiwal Pieśni Patriotycznej Tuczna 2009. W programie festiwalu można było usłyszeć m. in. polskie pieśni patriotyczne, które towarzyszyły naszym przodkom podczas klęsk i zwycięstw. W konkursie uczestniczyło 31 zespołów.

18 LISTOPADA

Dzień Seniora w Łomazach

W Gminnym Ośrodku Kultury w Łomazach odbyło się uroczyste spotkanie z okazji Dnia Seniora. Podczas uroczystości władze powiatu reprezentował wicestarosta **Jan Bajkowski**.

19 LISTOPADA

Podsumowanie konkursu fotograficznego

W siedzibie Starostwa Powiatowego odbyło się uroczyste podsumowanie konkursu powiatowego „Powiat bialski w obiektywie". Uroczystość podsumowania połączona była z wręczeniem nagród laureatom konkursu. Konkurs zorganizowany został po raz pierwszy, ale jak zapowiedział starosta nie ostatni. Do komisji konkursowej złożonej z fotoreporterów lokalnych tygodników oraz pracowników Starostwa Powiatowego w trzech kategoriach wpłynęło ponad 200 prac o różnej tematyce.

Wicekurator z wizytą w szkołach

Z wizytą do szkół, których organem prowadzącym jest powiat bialski, przybyła wicekurator **Anna Dudek-Janiszewska**. Pierwszym punktem wizyty wicekurator była wizytacja szkół w Międzyrzecu Podlaskim. Następnie wicekurator spotkała się z dyrektorami szkół i poradni prowadzonych przez powiat bialski. Podczas spotkania w starostwie wicekurator przedstawiła szkic planowanej reformy szkolnictwa na rok 2013. Ostatnim punktem wizytacji wicekurator była wizytacja w Zespole Szkół w Janowie gdzie młodzież przygotowała wspaniały pokaz jazdy konnej.

Polski koncert chopinowski

Z okazji Narodowego Święta Niepodległości oraz 160. rocznicy śmierci Fryderyka Chopina (przypadającej w październiku) Konsulat Generalny RP w Brześciu wspólnie z Brzeskim Towarzystwem Muzycznym, zorganizował 31 października br. uroczysty koncert chopinowski w sali Centrum Społeczno-Kulturalnego w Brześciu. Koncert przygotowywany już od paru miesięcy otrzymał, stosownie do rangi imprezy, obsadę na wysokim poziomie artystycznym. Do wykonania utworów Chopina wybrano bardzo cenionych i uznanych na Białorusi pianistów (**Igora Ołownikowa** z Mińska, **Jurija Blinowa** i **Katarzynę Mator**, mieszkających obecnie w USA). Do udziału w koncercie zostali zaproszeni także polscy wykonawcy: solistka Teatru Wielkiego, dyrektor festiwalu „Belcanto" **Anna Samson** i „cudowne dziecko" z Włodawy, pianistka **Jagoda Stanicka**.

W programie ponad dwugodzinnego koncertu znalazły się utwory F. Chopina wykonywane przez Brzeską Orkiestrę Symfoniczną pod dyrekcją **Aleksandra Sosnowskiego**.

Koncert uzyskał także staranną oprawę informacyjną. Staraniem Konsulatu został opracowany i wydrukowany specjalny folder informacyjny (w j. polskim i rosyjskim – do wyboru dla widzów), w którym przedstawiono szeroki obraz życia i twórczości naszego kompozytora na tle epoki oraz szczegółowy program koncertu. Na scenie, ozdobionej kwiatami w barwach narodowych, został zamontowany na specjalnym postumencie portret F. Chopina, udekorowany polskimi barwami narodowymi.

Koncert, zapowiadany od tygodnia przez brzeską prasę jako wydarzenie artystyczne w mieście, został przeprowadzony bardzo sprawnie i stał na wysokim poziomie artystycznym. Salę wypełniło ponad 500 osób z różnych środowisk, reprezentujących Brześć i województwo brzeskie. Z gości specjalnych (poza organizatorem koncertu konsulem generalnym RP w Brześciu **Jarosławem Książkiem**) obecny był przedstawicieli władz obwodowych wicegubernator **L. Cupryk** oraz poseł **Tadeusz Sławecki**. Obecni byli także przedstawiciele polskich władz samorządowych z rejonów przygranicznych (na czele ze starostą bialskim **Tadeuszem Łazowskim**). Na koncert przybyła licznie Polonia, reprezentowana przez Związek Polaków na Białorusi oraz Polską Macierz Szkolną.

Na wysoki poziom koncertu zwróciły uwagę relacje w brzeskiej prasie. W zgodnej opinii kilku recenzentów muzyka Chopina była znakomicie interpretowana przez wykonawców, a uznanym i bardziej doświadczonym artystom starała się dorównać młodzież.

Konsulat Generalny RP w Brześciu planuje na 2010 rok dalsze imprezy, przybliżające naszym sąsiadom postać i twórczość wielkiego polskiego kompozytora. Wszystkich chętnych z góry serdecznie zapraszamy!

Elżbieta Książek

PODSUMOWANIE KONKURSU FOTOGRAFICZNEGO

W siedzibie Starostwa Powiatowego odbyło sie uroczyste podsumowanie konkursu powiatowego „Powiat bialski w obiektywie". Uroczystość podsumowania połączona była z wręczeniem nagród laureatom konkursu. „Bardzo się cieszę, że do konkursu przystąpiło tak dużo młodych osób- rozpoczął starosta **Tadeusz Łazowski**. Dzięki fotografowaniu rozwijacie w sobie wrażliwość, spostrzegawczość oraz wyczucie chwili. Są to bardzo ważne elementy dobrego fotografowania."

Konkurs zorganizowany został przez Starostwo Powiatowe w Białej Podlaskiej po raz pierwszy, ale jak zapowiedział starosta nie ostatni. Do komisji konkursowej złożonej z fotoreporterów lokalnych tygodników oraz pracowników Starostwa Powiatowego w trzech kategoriach wpłynęło ponad 200 prac o różnej tematyce.

W kategorii szkół podstawowych: I miejsce **Monika Ruszkowska** z Kościeniewicz, II miejsce **Jędrzej Masztaleruk** z Sosnówki, III miejsca nie przyznano. Wyróżnienie otrzymała **Natalia Welik**.

W kategorii gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych: I miejsce **Małgorzata Bielecka** z Drelowa za zdjęcie „Uliczka przy placu Jana Pawła II w Międzyrzecu Podlaskim 28.", II miejsce **Piotr Olesiejuk** z Leśnej Podlaskiej za zdjęcie „Czwarta rano" i III miejsce **Piotr Reducha** z Nepli. W tej kategorii jury przyznało również wyróżnienia dla: **Beaty Sawczuk, Eweliny Chwedczuk i Moniki Aftaruk**.

W kategorii dorosłych fotografików: I miejsce zdobył **Marek Zubik** z Białej Podlaskiej, II miejsce **Henryk Oleszczuk** z Białej Podlaskiej i III miejsce **Lech Mazur** z Terespola. W tej kategorii wyróżnienie otrzymała **Ajlen Kozakiewicz** z Mościsk Dolnych.

(PG)

Foto. A. Trochimiuk

Foto. A. Trochimiuk

20 LISTOPADA

Zakończenie programu ekologicznego

Na zaproszenie dyrekcji szkoły podstawowej w Komarnie starosta **Tadeusz Łazowski** uczestniczył w uroczystości zakończenia realizowanego w szkole programu ekologicznego.

21 LISTOPADA

15 lat Domu Polskiego

Starosta bialski **Tadeusz Łazowski** wspólnie z dziekanem ks. **Marianem Danilukiem** uczestniczył w uroczystościach 15 lecia Domu Polskiego w Baranowiczach. Baranowicki Miejski Oddział ZPB „Dom Polski" - jedna z najstarszych organizacji polskich na Białorusi. Przy Domu Polskim działa Społeczna Szkoła Polska w której pracuje 11 nauczycieli. Są to specjaliści od nauczania początkowego, śpiewu i poloniści. Do szkoły uczęszczają również dzieci w wieku przedszkolnym. Uczniowie poznają literaturę polską, historię i polskie tradycje. W bieżącym roku szkolnym 2009/2010 naukę podjęło 519 uczniów. Ponadto szkoła prowadzi trzyletnią naukę języka polskiego w grupach. Organizowany też jest trzyletni kurs nauczania języka polskiego dla dorosłych.

Koncert chóru akademickiego

W Centrum Kształcenia i Wychowania OHP w Roskoszy odbył się koncert białoruskiego chóru Dobra Nowina z Uniwersytetu Kultury i Sztuki w Mińsk. Chór akademicki na terenie powiatu występował na zaproszenie ministra Ambasady RP w Mińsku **Tomasza Klimańskiego**. Podczas koncertu w Roskoszy władze powiatu reprezentował wicestarosta **Jan Bajkowski**.

25 LISTOPADA

Spotkanie z minister pracy i polityki społecznej

W sali kolumnowej LUW w Lublinie odbyło się spotkanie z **Jolantą Fedak**, minister pracy i polityki społecznej. Głównym tematem spotkania będzie „Polityka społeczna i rynek pracy w dobie kryzysu gospodarczego". Powiat bialski podczas spotkania reprezentowali: starosta **Tadeusz Łazowski**, **Stefan Klimiuk**, skarbnik powiatu oraz **Edward Tymoszyński**, dyrektor PUP.

26 LISTOPADA

Podsumowanie konkursu przyrodniczo-ekologicznego

Starosta bialski **Tadeusz Łazowski** uczestniczył w podsumowaniu V Konkursu Przyrodniczo- Ekologicznego w Międzyrzecu Podlaskim. Konkurs służy szerzeniu edukacji ekologicznej wśród dzieci i młodzieży. W podsumowaniu konkursu uczestniczyli m.in. przedstawiciele: burmistrza miasta Międzyrzeca Podlaskiego, wójtów gmin, kół łowieckich, radia i prasy.

Konferencja

Starosta **Tadeusz Łazowski** otworzył konferencję nt. możliwości kształcenia kandydatów na kierowców w kierunku Technik Transportu Drogowego, której organizatorem było Ogólnopolskie Stowarzyszenie na Rzecz Obrony Przewoźników w Białej Podlaskiej. W konferencji uczestniczyli wójtowie z gmin powiatu bialskiego oraz dyrektorzy szkół o profilu zawodowym.

25 LISTOPADA

Złote ody w Piszczacu

W gminie Piszczac odbyła się uroczystość wręczania medali za długoletnie pożycie małżeńskie parom z terenu gminy. Podczas uroczystości władze powia u bialskiego reprezentował wicestarosta **Jan Bajkowski**.

27 LISTOPADA

5 lat Warsztatu Terapii Zajęciowej

Jubileusz 5- lecia świętował Warsztat Terapii Zajęciowej w Kodniu. Władze powiatowe podczas uroczystości reprezentował wicestarosta **Jan Bajkowski**.

Nowe karetki dla Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego

Na zaproszenie Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego SP ZOZ w Białej Podlaskiej starosta bialski **Tadeusz Łazowski** uczestniczył w uroczystości przekazania do eksploatacji 10 ambulansów dla zespołów ratownictwa medycznego. W uroczystości uczestniczyli również parlamentarzyści: **Franciszek Jerzy Stefaniuk** i **Tadeusz Sławecki**, wicemarszałek województwa **Sławomir Sosnowski** oraz zaproszeni goście.

Opr. Piotr Grzeszyk

Na patriotyczną nutę

W podniosłej patriotycznej atmosferze odbyło się w Zespole Szkół w Tucznej dziewiąty Powiatowy Festiwal Pieśni Patriotycznej. Organizatorzy, którymi byli Starostwo Powiatowe, wójt gminy Tuczna i Gminna Biblioteka Publiczna w Tucznej, nie szczędzili wysiłku, aby każdy był dobrze przyjęty, a widzom nie zabrakło miłych wrażeń. Powiatowe śpiewanie cieszy się tak wielką popularnością, że w tym roku wystąpiło 31 wykonawców. Różnorodność i wielość prezentacji mile zaskoczyła. Były zespoły śpiewacze, soliści, kapele, chóry i zespoły wokalne. Prezentowano nie tylko tradycyjne pieśni znane wszystkim, ale też te przekazywane z pokolenia na pokolenia, śpiewane rodzinnie. Były nawet układy choreograficzne. W przerwie zaprezentował się m.in. zespół tańca z Wisznic z wdziękiem wykonując tańce polskie. Łączyła wspólna patriotyczna nuta. Podkreślić należy, że impreza odbyła się także w ramach „II wojna światowa – nasze dziedzictwo. Szanujemy, ocalamy, pamiętamy!" - projekt rocznicowy w powiecie bialskim, a więc szczególny nacisk był położony na pieśni z okresu II wojny światowej. Prezentacje wokalne oceniało profesjonalne jury muzyków, którzy zdecydowali przyznać następujące wyróżnienia i nagrody.

W kategorii osoby niepełnosprawne: I miejsce **Wojciechowi Biekiszowi** wokaliście z DPS z Kozuli, II miejsce **Agnieszce Łobejko, Michałowi Lechowi, Wojciechowi Kowieskiemu, Krzysztofowi Maksymiukowi, Krzysztofowi Jesiołowskiemu, Arturowi Dżalukowi** z Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Zalutyniu, III miejsce Stowarzyszeniu „Prosta" w Białej Podlaskiej. W kategorii dzieci ze szkół podstawowych: I miejsce „Szkolnym Słowikom" – z Zespołu Placówek Oświatowych w Piszczacu, II miejsce chórowi „Corda Vox" z Terespola, III miejsce Dziecięcemu Zespołowi Wokalnemu ze Szkoły Podstawowej w Tucznej. W kategorii młodzież ze szkół gimnazjalnych i średnich: I miejsca chórowi gimnazjum z Chotyłowa i zespołowi „Wiem dokąd idę" z GOK w Łomazach, II miejsce zespołowi wokalnemu z Gimnazjum w Rossoszu. W kategorii dorośli wyniki przedstawiają się następująco: I miejsce chór męski z parafii pw. Matki Bożej Różańcowej w Sławatyczach, II miejsce chór „Polesie" z Horodyszcza, III miejsce chór „Śpiewam bo lubię" z Łomaz. Wszyscy postali pamiątkowe dyplomy, a laureaci puchary. Wśród przybyłych gości byli: poseł **Tadeusz Sławecki,** starosta bialski **Tadeusz Łazowski,** wójt **Zygmunt Litwiniuk**.

Mówi się, że dziś ludzie bardziej interesują się sobą, zarabianiem pieniędzy czy przyjemnościami. Takie imprezy i ich liczebność dowodzą, że nie zaginął duch w narodzie, że ciągle pamięta się, szanuje i pielęgnuje tradycje, historię, polską kulturę oraz upowszechnia się ją poprzez właśnie takie cenne inicjatywy. W przyszłym roku już jubileuszowa edycja.

(AJ)

Obchody Święta Niepodległości

Uroczystości obchodów 91. rocznicy odzyskania niepodległości w gminie Łomazy rozpoczęły się mszą świętą w miejscowym kościele parafialnym pod przewodnictwem księdza proboszcza **Adama Kameckiego**. Kapłan podkreślał znaczenie wolności dla Polaków. Zwrócił szczególną uwagę na niską świadomość patriotyczną w społeczeństwie, a w szczególności wśród młodego pokolenia. Młodzi ludzie, jak zaznaczył proboszcz, nie uczą się postaw patriotycznych i wstydzą się swojej ojczyzny. Po nabożeństwie władze samorządowe, zebrani parafianie na czele z orkiestrą dętą Ochotniczej Straży Pożarnej z Łomaz w strugach padającego deszczu udali się w pochodzie pod pomnik poświęcony poległym mieszkańcom gminy Łomazy przy szkole podstawowej. Wójt **Waldemar Droździuk** i wicestrosta **Jan Bajkowski** złożyli kwiaty przy pamiątkowym kamieniu. Następnie w sali gimnastycznej miejscowej szkoły odbyła się uroczysta akademia. Dyrektor dr **Romuald Szudejko** zaakcentował znaczenie Święta Niepodległości oraz jego rangę w otaczającej nas rzeczywistości. Wskazał znacząca rolę kościoła katolickiego i łomaskiej parafii w życiu mieszkańców, którzy bohatersko walczyli o wolną i suwerenną Polskę w czasach zaborów. W swoim wystąpieniu Jan Bajkowski wyrazi dumę z faktu, iż ziemia łomazka wydała tylu znamienitych bohaterów narodowych, którzy stawiali sprawę zniewolonej ojczyzny na pierwszym miejscu. Wskazał na potrzebę pamiętania o naszych przodkach, z których należy być dumnym. W części artystycznej wystąpiły dzieci z zespołu szkoły podstawowej i chór gimnazjum. Pieśni patriotyczne wykonał zespół Śpiewam bo lubię pod kierownictwem **Grzegorza Kulickiego**. Na zakończenie wicestarosta Jan Bajkowski wręczył orkiestrze nowy instrument. Orkiestra zagrała kilka utworów na okoliczność rocznicy. W Studziance członkowie Stowarzyszenia Rozwoju Miejscowości Studzianka odwiedzili miejsca pamięci na terenie wsi. Na początek młodzież przeszła na miejscowy mizar, gdzie spoczywa wielu tatarskich żołnierzy, którzy brali udział we wszystkich zrywach niepodległościowych XVIII i XIX w. Minutą ciszy uczczono pamięć tych, którzy polegli w obronie ojczyzny. Na cmentarzu spoczywają m.in. gen. Józef Bielak (1741-1794) oraz płk. Jakub Azulewicz (1731-1794), dowódcy tatarskiego IV i VI Pułku Przedniej Straży. Obaj byli uczestnikami insurekcji kościuszkowskiej. Następnie członkowie Stowarzyszenia przeszli pod miejscową Szkołę Podstawową, gdzie znajduje się pomnik upamiętniający 10-tą rocznicę odzyskania przez Polskę Niepodległości. Należy zaznaczyć przy tym, że w Studziance w czasie I wojny światowej istniał dosyć prężnie działający oddział Polskiej Organizacji Wojskowej, do którego należeli mieszkańcy wsi. W 1918 roku członkowie POW rozbroili tutaj posterunek niemiecki. Przy pomniku złożono kwiaty i zapalono znicze, oddając w ten sposób hołd mieszkańcom wsi Studzianka, poległym w czasie I wojny światowej. Na koniec oddano cześć poległym i zapalono znicze w miejscu zwanym przez mieszkańców wsi „Głuch". Jest to pole na płd-wsch. krańcu wsi, gdzie 15 września 1769 r. poległ brat Kazimierza Pułaskiego - Franciszek. Pułkownik Franciszek Pułaski (1743-1769) i wielu jego towarzyszy zginęło w stoczonej tu przez konfederatów barskich walce z wojskami rosyjskimi. Natomiast ranny w tej bitwie Kazimierz Pułaski wraz z kilkunastoma żołnierzami wydostał się z okrążenia. W miejscu rozegranej wówczas bitwy, na zbiorowej mogile, znajduje się kamień polny z krzyżem. W przyszłości członkowie Stowarzyszenia planują upamiętnić to miejsce tablicą poświęconą wydarzeniom z 1769 roku.

Sławomir Hordejuk
Łukasz Radosław Węda

Terespol

Listopadowe święto

W 81. rocznicę odzyskania niepodległości w terespolskim kościele proboszcz ks. **Z. Dudek** odprawił okolicznościową mszę święta i wygłosił kazanie. Mimo deszczowej pogody na mszę przybyli wierni, gospodarze miasta, radni powiatowi i miejscy, nauczyciele i młodzież szkolna. Zaśpiewał chór parafialny pod dyrekcją **T. Jezuita** i organisty **K. Andrzejuka**. Dostojnie zaprezentowały się poczty sztandarowe i delegacje: kombatantów, Straży Granicznej, Straży Pożarnej, Bractwa Kurkowego, Urzędu Celnego, Policji i terespolskich szkół. Po mszy uczestnicy uroczystości udali się pod pomnik przy ul. Wojska Polskiego, gdzie ks. **Grzegorz Gładysz** odmówił modlitwę za obrońców ojczyzny. Następnie przedstawiciele organizatorów uroczystości: MOK, Urzędu Miejskiego, wygłosili okolicznościowe przemówienia. Uroczystość zakończyła się złożeniem wieńców przy pomniku przez przedstawicieli urzędu miejskiego, radnych, szkół, policji, bractwa kurkowego, straży granicznej, straży pożarnej.

(AJ)

Uczcili Święto Niepodległości

Uroczyste obchody Narodowego Święta Niepodległości w Tucznej rozpoczęły się w kościele parafialnym pw. Św. Anny mszą świętą, którą celebrował ks. proboszcz **Dariusz Cabaj**. W obchodach wzięli udział zaproszeni goście: ułani kultywujący tradycje kawaleryjskie w barwach 7 pułku Ułanów Lubelskich, władze gminy, dyrektorzy, nauczyciele, uczniowie Zespołu Szkół, druhowie OSP z Tucznej oraz mieszkańcy. Poczty sztandarowe wystawiły organizacje kombatantów: WiN i AK oraz OSP. Mowę okolicznościową w czasie mszy świętej wygłosiła **Agnieszka Wende**.

Po mszy major **Mirosław Demediuk** z departamentu wojskowego Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych wręczył proboszczowi medal „Pro Memoria", zaś uczniowie gimnazjum przedstawili fragment programu poetycko-muzycznego „Polsko, nie jesteś ty już niewolnicą!".

Bezpośrednio po występie zgromadzeni udali się pod pomnik Bohaterów I i II Wojny Światowej, gdzie złożono wieńce i zapalono znicze. W imieniu mieszkańców gminy wieńce złożyli: wójt Zygmunt Litwiniuk, zastępca przewodniczącego Rady Gminy **Kazimierz Harasimuk**, a w imieniu Kombatantów **Jan Zubelewicz** i **Wawrzyniec Bek**. Dyrektor ZS wraz uczniami zapalili znicze, a młodzież gimnazjalna zaprezentowała kolejny fragment inscenizacji. Potem uczestnicy obchodów uformowali kolumnę, która udała się pod pomnik Powstańców Styczniowych. W trakcie przemarszu wszyscy śpiewali znane doskonale i bliskie sercu pieśni legionowe. Po przybyciu na miejsce pamięci narodowej uroczyście odśpiewano hymn, oddano honorowy wystrzał z moździerza, a gimnazjaliści przedstawili ostatnią część programu artystycznego. W podsumowaniu głos zabrała dyrektor Zespołu Szkół w Tucznej **Renata Fedorowicz**, która podziękowała mieszkańcom, że mimo niekorzystnej aury wzięli tak liczny udział w kultywowanej w Tucznej od wielu lat pięknej tradycji obchodów Święta Niepodległości. Pokreśliła, że dzień ten jest wyrazem wielkiego szacunku dla naszych przodków, którzy niezłomnie walczyli o naszą wolność.

Edyta Polak i Izabela Tajchert

Lekcja patriotyzmu

11 listopada br. obchodziliśmy 91. rocznicę odzyskania niepodległości. Z tej okazji uczniowie Zespołu Szkół w Sławatyczach w przeddzień głównych uroczystości pod kierunkiem: **Marii Osypiuk, Danuty Ciodyk, Ewy Wasilczyk** przygotowali apel szkolny upamiętniający drogę rodaków do wolności. Nie zabrakło wierszy i piosenek poruszających tematykę wspomnianych wydarzeń. Uczniowie zaprezentowali montaż słowno-muzyczny „Za wolność naszą" mieszkańcom gminy Sławatycze w kościele parafialnym po uroczystej mszy św. odprawianej w intencji Ojczyzny.

Na zakończenie części słowno - muzycznej wystąpił chór męski z miejscowej parafii rzymskokatolickiej w repertuarze pieśni patriotycznych. Po wzruszającym występie wszyscy udali się z procesją na zbiorową mogiłę legionistów, poległych w 1920 roku, przy której honorową wartę pełnili harcerze z miejscowego gimnazjum. Po krótkiej modlitwie na zakończenie wszyscy zebrani odśpiewali hymn państwowy.

W ramach obchodów święta niepodległości w Gminnym Ośrodku Kultury odbyła się prelekcja dla młodzieży gimnazjalnej z udziałem historyków z Muzeum Południowego Podlasia z Białej Podlaskiej **Mirosława Barczyńskiego** i **Grzegorza Kurpety** „Walki niepodległościowe na Lubelszczyźnie", poprzedzona wystawą „Podlasiacy w walkach narodowo-wyzwoleńczych".

Bolesław Szulej

Pobranie ziemi z pola bitwy

6 października br. z racji przypadającej 215. rocznicy Powstania Kościuszkowskiego, miała miejsce uroczystość pobrania ziemi z pola bitwy stoczonej 19 września 1794 r. przez wojska polskie z wojskami rosyjskimi. Pobrano ją do krakowskiego kolumbarium w kaplicy bł. Bronisławy. Delegacje władz miasta, powiatu bialskiego, urzędu wojewódzkiego, duchowieństwo kościoła rzymsko-katolickiego, Kresowego Bractwa Strzelców Kurkowych im. Orła Białego, Straży Granicznej oraz dyrektorzy, nauczyciele i młodzież z terespolskich szkół zebrali się na dziedzińcu Zespołu Szkół Ogólnokształcących. Stamtąd udali się na miejsce bitwy. Okolicznościowe przemówienie wygłosił dr **Szczepan Kalinowski**. W imieniu władz miasta głos zabrał burmistrz **Jacek Danieluk**, zaś starostwa bialskiego **Marzenna Andrzejuk**. Hetman Kresowego Bractwa Kurkowego im. Orła Białego **Lech Orliński** uroczyście powierzył **Justynie Sowie** funkcje kasztelana Stowarzyszenia Pamięci Tadeusza Kościuszki na Kresach Rzeczypospolite Polskiej przy tym Bractwie Kurkowym. Odczytał protokół na okoliczność pobrania ziemi z pola bitwy pod Terespolem, stoczonej 19 września 1794 r. Potem nastąpił uroczysty moment pobrania ziemi. Symboliczne grudki ziemi wsypali do urny: burmistrz miasta Terespol **Jacek Danieluk,** konsul generalny RP w Brześciu **Jarosław Książek**, sekretarz Urzędu Miasta **Józef Paderewski**, przewodniczący Rady Miasta **Jarosław Tarasiuk**, wiceprzewodniczący Rady Miasta **Ryszard Chomiuk**, proboszcz parafii rzymsko-katolickiej ks. **Zdzisław Dudek**, dyrektor Miejskiego Ośrodka Kultury w Terespolu **Anna Pietrusik**, kierownik delegatury UW **Stanisław Romanowski,** z Kresowego Bractwa Kurkowego im. Orła Białego kanclerz **Szczepan Kalinowski**, hetman **Lech Orliński** oraz **Katarzyna Miłość** i **Eugeniusz Bieniaś**, a także komendant Straży Granicznej **Artur Barej**, radna powiatu **Marzenna Andrzejuk** oraz radne miasta **Urszula Artecka** i **Ewa Zając**.

(JS)

ZIEMIA Z POLA BITWY W KRAKOWSKIM KOLUMBARIUM

14 października br. delegacja miasta Terespola udała się do Krakowa w celu złożenia urny, z ziemią z bitwy terespolskiej z Powstania Kościuszkowskiego, w kolumbarium w kaplicy bł. Bronisławy przy kopcu T. Kościuszki. 15 października, w 192 rocznicę śmierci pierwszego przywódcy powstania narodowego uczestniczyła, obok przedstawicieli wszystkich stowarzyszeń kościuszkowskich z całej Polski i świata, w uczczeniu pamięci naczelnika powstania 1794 r. Wzięła udział również w tworzenia się kolumbarium przy kaplicy bł. Bronisławy u podnóża kopca T. Kościuszki.

Najpierw udała się na Wawel. Tam przed Kaplicą Zygmuntowską wszystkich zaproszonych na uroczystość powitał prezes Komitetu Kopca T. Kościuszki prof. historii Uniwersytetu Jagiellońskiego **Mieczysław Rokosz**. Oprowadził wszystkich po katedrze i zapoznał z jej historią. W krypcie św. Leonarda przy nagrobku T. Kościuszki po krótkiej modlitwie pod przewodnictwem jednego z księży katedry wawelskiej, zaproszone delegacje i goście oddali hołd naczelnikowi i złożyli kwiaty.

O godzinie 11 wszyscy udali się pod kopiec T. Kościuszki. W kaplicy bł. Bronisławy powitał ponownie zebranych prof. Rokosz. Poprosił o postawienie na ołtarzu urn z ziemią z pól bitewnych kościuszkowskich z Ameryki, Polski i Białorusi. Zapoznał z dziejami kaplicy. Przybliżył sylwetkę bł. Bronisławy oraz okoliczności budowy kopca. Przywiezione urny m.in. spod Saratogi, Racławic, Połańca, Terespola, Warszawy, zostały umieszczone w specjalnych niszach kolumbarium przy kaplicy bł. Bronisławy. Po południu rozpoczęło się sympozjum poświecone pamięci walk i tradycji kościuszkowskich. Referat o bitwie pod Terespolem wygłosiła **Justyna Sowa**.

(JS)

PIEŚNI LEGIONOWE

MY PIERWSZA BRYGADA

Legiony to żołnierska nuta,
Legiony to ofiarny stos,
Legiony to żołnierska buta,
Legiony to straceńców los,

My, Pierwsza Brygada,
Strzelecka gromada,
Na stos rzuciliśmy
Swój życia los,

Na stos, na stos!

O, ile mąk, ile cierpienia,
O, ile krwi, wylanych łez,
Pomimo to nie ma zwątpienia,
Dodawał sił wędrówki kres.

My, Pierwsza Brygada...

Krzyczeli, żeśmy stumanieni,
Nie wierząc nam, że chcieć — to móc!
Laliśmy krew osamotnieni,
A z nami był nasz drogi Wódz!

My, Pierwsza Brygada...

Nie chcemy dziś od was uznania,
Ni waszych mów ni waszych łez,
Już skończył się czas kołatania
Do waszych serc, do waszych kies!

My, Pierwsza Brygada...

Umieliśmy w ogień zapału
Młodzieńczych wiar rozniecić skry,
Nieść życie swe dla ideału
I swoją krew i marzeń sny.

My, Pierwsza Brygada...

Potrafi dziś dla potomności
Ostatki swych poświęcić dni,
Wśród fałszów siać siew szlachetności,
Miazgą swych ciał żarem swej krwi.

My, Pierwsza Brygada...

Inaczej się dziś zapatrują
I trafić chcą do naszych dusz
I mówią, że nas już szanują
Lecz nadszedł czas odwetu już!

Dzisiaj już my, jednością silni
Tworzymy Polskę, przodków mit!
Żeby w tej pracy nie bezsilni
Zostanie wam potomny wstyd

Pieśń ta powstała w 1916 roku, była pieśnią I Brygady Legionów Polskich, dowodzonych przez Józefa Piłsudskiego. Melodia pieśni to melodia Marsza Kieleckiego nr 10, utworu zapisanego w śpiewniku orkiestry Kieleckiej Straży Ogniowej pod numerem 10. Prawdopodobnym jej autorem był kpt. Andrzej Brzuchal-Sikorski, który od 1905 r. był kapelmistrzem orkiestry Kieleckiej Straży Ogniowej, a potem, orkiestry I Brygady Legionów Polskich Józefa Piłsudskiego. On to właśnie był pierwszym wykonawcą i aranżerem tego utworu. Autorami tekstu są : Andrzej Hałaciński i Tadeusz Biernacki.

KADRÓWKA

Raduje się serce,
Raduje się dusza,
Gdy pierwsza kadrowa(1)
Na wojenkę rusza.
Ojda, ojda dana,
Kompanio kochana,
Nie masz to jak pierwsza, nie!
Chociaż do Warszawy
Mamy długą drogę,
Ale przejdziem migiem,
Byle tylko „w nogę".
Ojda, ojda dana...
Choć Moskal psiawiara
Drogę nam zastąpi,
To kul z mannlichera
Nikt mu nie poskąpi.
Ojda, ojda dana...
A gdyby się długo
Opierał psiajucha,
Każdy z nas bagnetem
Trafi mu do brzucha.
Ojda, ojda dana...
Kiedy pobijemy
Po drodze Moskali,
Ładne warszawianki
Będziem całowali.
Ojda, ojda dana...
A jak się szczęśliwie
Zakończy powstanie,
To pierwsza kadrowa
Gwardyją zostanie.
Ojda, ojda dana...
A więc piersi naprzód,
Podniesiona głowa,
Bośmy przecież pierwsza
Kompania kadrowa.
Ojda, ojda dan

Piosenka ta powstała w czasie kilkudniowego marszu I Kompani Kadrowej, w dniach 6–12 sierpnia 1914.

W artykule „Narodziny Kadrówki" zamieszczonym w specjalnym numerze „Muzyki" (1935, nr 5-7) żołnierz Kompanii Kadrowej Wacław Łęcki-„Graba" wspominał okoliczności p owstania popularnej piosenki: „Nocą z 5 na 6 sierpnia wyszliśmy, mijając pod parkiem Jordana salutującego w milczeniu Komendanta. Niepewność skończyła się niebawem: u końca parku zamiast pod Kopiec Kościuszki skręciliśmy w prawo – w stronę granicy. Cicho obchodziliśmy Kraków, gdzie mogli nas zatrzymać Austriacy. Gdzieś koło Prądnika zatrzymał nas jadący bryczką nasz „intendent", obecny gen. Litwinowicz i uraczył bułkami i kiełbasą nasze puste od wczoraj żołądki. Nastrój poważny poweselał, rozłożyliśmy się na trawie, a na środek drogi, zagryzając bułkę, wystąpił Oster i z miejsca zaśpiewał nam piosenkę, która tak oddawała nasz nastrój w tej chwili, że raz podchwycona już nie zeszła z ust kompanii naszej i obiegła rychło pułk cały i całe Legiony... A melodia pieśni? Nie nastarcza ona żadnych problemów. Tekst ułożony został do znanej i śpiewanej w Strzelcu melodii andrusowskiej piosenki znad Wisły „Siwa gąska, siwa, po Dunaju pływa".

WOJENKA

Wojenko, wojenko, cóżeś ty za pani,
Że za toba idą, że za toba idą,
Chłopcy malowani.
Chłopcy malowani, sami wybierani,
Wojenko, wojenko, wojenko, wojenko,
Cóżeś ty za pani.
Na wojence ładnie, kto Boga uprosi,
Żołnierze strzelają, żołnierze strzelają,
Pan Bóg kule nosi.
Wojenko, wojenko, cóżeś tak szalona,
Kogo ty pokochasz, kogo ty pokochasz,
Jeśli nie leguna.
Jeśli nie leguna, jeśli nie ułana,
Wojenko, wojenko, wojenko, wojenko,
Nasza ukochana.
Jeśli nie leguna, jeśli nie piechura,
Bo za toba idzie, bo za tobą idzie
Relutonów chmura.
Wojenko, wojenko, co za moc jest w tobie,
Kogo ty pokochasz, kogo ty pokochasz
W zimnym leży grobie.
W zimnym grobie leży, z dala od rodziny,
A po nim zostaje, a po nim zostaje
Cichy płacz dziewczyny.
Maszeruje wiara, pot się krwawy leje,
Raz dwa stąpaj bracie, raz dwa stąpaj bracie,
To tak Polska grzeje.

Kiedy ta pieśń powstała i kto był jej autorem nie wiadomo. Szczególną popularność zdobyła w 1918 roku podczas ukraińsko- polskich walk o Lwów.

PIECHOTA

Nie noszą lampasów, lecz szary ich strój,
Nie noszą ni srebra ni złota,
Lecz w pierwszym szeregu podąża na bój
Piechota ta szara piechota.

Refren
Maszerują strzelcy, maszerują,
Karabiny błyszczą, szary strój,
A przed nimi drzewa salutują,
Bo za naszą Polskę idą w bój!

I idą, a w słońcu kołysze się stal,
dziewczęta zerkają zza płota,
A oczy ich dumnie utkwione są w dal,
Piechota ta szara piechota.

Refren
Maszerują strzelcy...

Nie grają im surmy, nie huczy im róg,
A śmierć im pod stopy się miota,
Lecz w pierwszym szeregu podąża na bój
Piechota, ta szara piechota.

Refren
Maszerują strzelcy...

Miarowo bagnetów kołysze się łań,
A w sercu ich szczera ochota,
Ze śpiewem do boju wyrusza jak w tań,
Piechota ta szara piechota.

Istnieją dwie wersje pieśni przypisane Leonowi Łuskinie lub Bolesławowi Lubicz-Zahorskiemu. Niestety, nie wiadomo kiedy pieśń powstała.

O MÓJ ROZMARYNIE

O mój rozmarynie, rozwijaj się
O mój rozmarynie rozwijaj się
Pójdę do dziewczyny, pójdę do jedynej
Zapytam się.

A jak mi odpowie: nie kocham cię,
A jak mi odpowie nie kocham cię,
Ułani werbują, strzelcy maszerują
Zaciągnę się.

Dadzą mi konika cisawego
Dadzą mi konika cisawego
I ostrą szabelkę, i ostrą szabelkę
Do boku mego.

Dadzą mi kabacik z wyłogami
Dadzą mi kabacik z wyłogami
I czarne buciki i czarne buciki
Z ostrogami

Dadzą mi manierkę z gorzałczyną
Dadzą mi manierkę z gorzałczyną
Ażebym nie tęsknił, ażebym nie tęsknił
Za dziewczyną.

Pójdziemy z okopów na bagnety,
Pójdziemy z okopów na bagnety,
Bagnet mnie ukłuje, śmierć mnie ucałuje,
Ale nie ty.

Jedna z najpopularniejszych piosenek strzeleckich i legionowych. Istnieje jej kilka wersji. W wersji znanej najbardziej pieśń pojawiła się w jednej z kompanii krakowskiego Strzelca w kwietniu 1913 roku.

PRZYBYLI UŁANI POD OKIENKO

Przybyli ułani pod okienko, (bis)
Pukają, wołają: „puść panienko! „(bis)
Zaświecił miesiączek do okienka,
W koszulce stanęła w nim panienka.

„O Jezu, a cóż to za wojacy?”
„Otwieraj! Nie bój się to czwartacy!”

Przyszliśmy napoić nasze konie,
Za nami piechoty pełne błonie.”
O Jezu! A dokąd Bóg prowadzi?”
„Warszawę odwiedzić byśmy radzi.
A stamtąd już dorga nam gotowa,
Do serca polskości, do Krakowa.
Gdy Kraków odwiedzimy, już nam pilno
Odwiedzić i nasze stare Wilno.

Panienka otwierać poskoczyła,
Ułanów do środka zaprosiła.

PIEŚŃ LEGIONISTÓW POLSKICH

Jeszcze Polska nie zginęła,
Póki my żyjemy.
Co nam obca przemoc wzięła
Szablą odbierzemy.

Marsz, marsz, Piłsudski
Prowadź na bój krwawy,
Pod Twoim przewodem
Wejdziem do Warszawy.

Tyś nas zbudził do oręża,
Tyś zbudził rycerzy,
Przekonałeś, że zwycięża
Tylko ten, kto wierzy.

Marsz, marsz, Piłsudski…

Wstali Strzelcy – Legioniści
Na Twe zawołanie,
Dziś zwycięstwo nam się ziści:
Polska zmartwychwstanie!

Marsz, marsz, Piłsudski…

Skruszymy moskiewskie pęta,
Będziem żyć w swobodzie.
Nasza sprawa – sprawa święta,
Słuchaj nas narodzie!

Marsz, marsz, Piłsudski…

Autor Bolesław Pochmarski. Utwór śpiewany na melodię „Mazurka Dąbrowskiego”. Powstał w 1915 roku.

HEJ, HEJ , UŁANI!

Ułani, ułani
Malowane dzieci
Nie jedna panienka
Za wami poleci

Hej, hej ułani
Malowane dzieci
Nie jedna panienka
Za wami poleci

Nie jedna panienka
I nie jedna wdowa
Za wami ułani
Polecieć gotowa

Hej, hej ułani
Malowane dzieci
Nie jedna panienka
Za wami poleci

Nie ma takiej wioski
Ani takiej chatki
Żeby nie kochały
Ułana mężatki

Hej, hej ułani
Malowane dzieci
Nie jedna panienka
Za wami poleci

Nie ma takiej chatki
Ani przybudówki
Żeby nie kochały
Ułana żydówki

Hej, hej ułani
Malowane dzieci
Nie jedna panienka
Za wami poleci

Jedzie ułan, jedzie
Szablą pobrzękuje
Uważaj dziewczyno
Bo cię pocałuje

Hej, hej ułani
Malowane dzieci
Nie jedna panienka
Za wami poleci

Anonimowa piosenka, tyleż żołnierska ileż ludowa, powstała niedługo przed I wojna światową.

Z myślą o ratowaniu życia

- Ratownictwo medyczne to jeden z najpiękniejszych sposobów służenia ludziom i okazywania im pomocy w niebezpieczeństwie i cierpieniu, a szczególnie w stanach zagrożenia życia. Aby pomoc medyczna była udzielona szybko, profesjonalnie i skutecznie, to oprócz wiedzy i doświadczenia lekarzy, ratowników medycznych oraz pielęgniarzy potrzebne są nowoczesne ambulanse wyposażone w wysokiej klasy sprzęt medyczny i środki łączności. Tak rozpoczął wystąpienie dyrektor Wojewódzkiej Stacja Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego w Białej Podlaskiej **Roman Filip**.

27 listopada br. był dla pracowników stacji dniem szczególnym. Do eksploatacji zostało przekazanych 10 nowoczesnych ambulansów. Nigdy w historii bialskiego pogotowia nie przekazywano jednocześnie takiej ilości ambulansów.

Na spotkanie przybyli m.in: posłowie **Franciszek Jerzy Stefaniuk** i **Tadeusz Sławecki,** wicemarszałek województwa **Sławomir Sosnowski**, **Ireneusz Stolarczyk**, radny Sejmiku Województwa Lubelskiego, **Stanisław Grzegorczyk**, zastępca dyrektora departamentu zdrowia i polityki społecznej Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie, starosta bialski **Tadeusz Łazowski**, prezydent miasta **Andrzej Czapski** oraz dyrektorzy jednostek współpracujących z pogotowiem. Wsparcie duchowe opatrzności podczas uroczystości gwarantowali: ks. kanonik **Waldemar Izdebski,** proboszcz parafii św. Anny, ks. kanonik **Zbigniew Bieńkowski** z tejże parafii i ks. **Andrzej Pugacewicz,** proboszcz prawosławnej parafii Św. Cyryla i Metodego w Białej Podlaskiej. Obecnych było kilkudziesięciu ratowników w charakterystycznych czerwonych służbowych ubraniach.

Stacja obejmuje opieką medyczną w zakresie pomocy doraźnej ponad 300 tys. osób z terenu powiatów: łosickiego, bialskiego, parczewskiego i radzyńskiego.

Ambulanse podczas ponad 30 tys. wyjazdów pokonują rocznie ponad 1 mln km tj. 25 razy kulę ziemską. Rocznie udziela pomocy przedszpitalnej średnio ponad 50 000 osobom. Całodobowo stacjonuje 15 zespołów w tym 6 specjalistycznych i 9 podstawowych. Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego zatrudnia 338 pracowników, w tym: ratowników medycznych i pielęgniarzy 170 (w tym 43 na umowach cywilno-prawnych), dyspozytorów 26, lekarzy na umowach kontraktowych 80.

Z przekazywanych do eksploatacji 10 ambulansów 6 zostało zakupionych z udziałem środków unijnych, a 4 ze środków własnych przy wsparciu samorządu województwa.

Realizacja projektu objęła wymianę 6 najbardziej wyeksploatowanych ambulansów ratownictwa medycznego naszego pogotowia. Całkowity koszt zadania wynosi 2,3 mln. zł., kwota dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wynosi 1,65 mln. zł, natomiast dofinansowanie Urzędu Marszałkowskiego wynosi 192 tys. zł. Jeden ambulans kosztuje 385 tys. zł, w tym sprzęt medyczny 141 tys. zł (nosze, defibrylator i respirator 115 tys. zł), natomiast Renault Trafic 245 tys.

Wartość 4 ambulansów za środki własne wynosi 1 mln. zł.(z Urzędu Marszałkowskiego 190 tys. zł.)

Wszystkie ambulanse będą sprzężone z funkcjonującym w stacji systemem zarządzania zespołami ratunkowymi. Ponadto ambulanse są wyposażone w łącza telemetryczne umożliwiające transmisję danych na temat stanu zdrowia pacjenta do ośrodka kardiologii inwazyjnej oraz w system monitorujący GPS.

Głos zabierali obecni goście, odnosząc się pozytywnie do podejmowanych przez stację działań w szczególności zaś o znaczeniu tych nowoczesnych ambulansów w poprawianiu, jakości pomocy doraźnej na naszym terenie. Gratulacje dyrektorowi i załodze w imieniu samorządu powiatowego przekazali starosta **T. Łazowski** i radny Sejmiku **I. Stolarczyk**. Na placu przed Iśniącymi w słońcu karetkami księża odmówili modlitwy i dokonali ich poświęcenia. Goście mogli obejrzeć wyposażenie karetek.

Andrzejkowy wieczór w Worgulach

– Dzisiaj wróżby się sprawdzają, o przyszłości znaki dają – twierdziły organizatorki Andrzejkowego spotkania z folklorem w Worgulach. Nawiązując do popularnych kiedyś zwyczajów wieczorów panieńskich, przygotowały zabawna imprezę z wróżbami w roli głównej. Zgodnie z ludowym zwyczajem, wigilia św. Andrzeja była dniem na przepowiadanie przyszłości dziewcząt marzących o szczęśliwym małżeństwie. Zdecydowana większość marzyła o bogatym i przystojnym kawalerze, jakkolwiek los nie wszystkim był jednakowo łaskawy. Andrzejkowe wróżby miały wyjaśnić, co której pannie pisane.

– Dziś mało kto wierzy skuteczność wróżb, a nikt nie oczekuje spełnienia się andrzejkowych przepowiedni w dosłownym sensie. Dziewczęta są bardziej zaradne i przewidujące, niż w czasach mej młodości. Nasza impreza służy przypomnieniu ludowych tradycji i dobrej zabawie. Myślę, że spełniliśmy oczekiwania licznie przybyłych gości – mówi **Mirosława Sawtyruk**, szefowa zespołu Worgulanki i animatorka imprezy.

Na spotkanie współorganizowane ze Starostwem Powiatowym przybyli m.in. członkowie Zarządu Powiatu **Marzenna Andrzejuk** i **Jan Stasiuk**, dyrektor wydziału spraw społecznych **Marianna Tumiłowicz,** władze gminy Leśna Podlaska i zaproszona delegacja samorządowa z gminy Znanienka na Białorusi.

Na efektownie zaaranżowanej scenie przypominającej wnętrze wiejskiej chaty zgromadziły się przebrane odświętnie zespoły z: Worgul, Rokitna, Leśnej Podlaskiej, Zaścianek i Zahajek. Zespoły z wyjątkową wprawą przypominały zaklęcia, jakimi posługiwały się kiedyś ich babki. Niektóre próbowały wróżyć ze słomek, drzewka szczęścia, drewnianych polan. Zaciekawienie wzbudziła próba z odwróconymi miseczkami, pod które chowało się liść laurowy, obrączkę, gałązkę mirtu, pieniążek lub różaniec. Wybór listka gwarantował dziewczynie staropanieństwo, sięgnięcie po różaniec oznaczało wybór klasztoru na dalsze lata życia, zaś miseczka z obrączką wskazywała szczęśliwe zamążpójście.

Zabawa zaczęła się od wylewania roztopionego wosku do miski z wodą. Po jego ostygnięciu doświadczona wróżka miała z kształtu cienia wysnuć przepowiednie, przyjmowane z uśmiechem przez uczestniczki zabawy. Jednej szykował się mąż ogrodnik, innej rolnik albo muzykant, wesoły i towarzyski, ale biedny niestety. Wróżono też imiona chłopaków z cukrowego serca, a każdemu imieniu dopasowane były odpowiednie przymioty, podane z bardzo zabawnym komentarzem, co wywoływało żywą reakcje widowni.

„Podlasianki" z Rokitna pokusiły się o przygotowanie widowiska angażującego gości przybyłych na Andrzejki. Mogli oni losować karteczki z numerami przypiętymi do spódnicy i spodni (zależnie od płci), które mistrzyni ceremonii natychmiast łączyła z oryginalną przepowiednią. Każdy, kto zdecydował się na taką próbę, był częstowany nalewką z lubczyku. Podlasianki poszły dalej i dokonały przepowiedni dla mieszkańców gminy Leśna Podlaska, dopatrując się boomu inwestycyjnego z siecią eleganckich sklepów, kasynem i sex-shopem na czele. Nastrój zaskakujących niespodzianek wprowadził występujący na finał zespół Czerwone Korale z Zahajek. Prosił on gości o losowanie prezentów z przepastnego koszyka, pełnego prezentów. Symbolizowały one szczęśliwe lub mniej udane zdarzenia czekające losującego w najbliższej przyszłości. Zabawny komentarz zespołu sprawił, iż losowaniu niespodzianek towarzyszyły salwy śmiechu.

– Zależało nam, aby ten wieczór szczególnie zapadł ludziom w pamięć – komentował występ Czerwonych Korali akordeonista **Marian Wolski**.

Po prezentacjach gospodarze zaprosili gości do suto zastawionego stołu, a następnie do tańców, które przedłużyły się do późnych godzin wieczornych.

– Bawiliśmy się znakomicie. To naprawdę bardzo udana impreza, świadcząca o żywych związkach współczesności z tradycją. Duża ilość młodzieży na sali nastraja optymistycznie, że dawne zwyczaje szybko nie zaginą – mówił **Siergiej Gołowienko,** wójt gminy Znanienka.

Istvan Grabowski

fot. I. Grabowski

fot. I. Grabowski

Geneza i rozwój inicjatywy

Europa po zniszczeniach spowodowanych II wojną światową borykała się z niedostatkiem żywności. W pierwszych latach powojennych produkcja rolna odradzała się i dość szybko rosła, ale jeszcze w połowie lat pięćdziesiątych nie osiągnęła progu zapotrzebowania na produkty rolnicze. Wtedy część państw europejskich (Belgia, Francja, Holandia, Luksemburg, Włochy i Zachodnie Niemcy) w celu zapewnienia społeczeństwom bezpieczeństwa żywnościowego w przyszłości postanowiła razem prowadzić politykę rolną. W taki sposób powstała Wspólna Polityka Rolna, której główne cele zawarte zostały w Traktacie Rzymskim. Wspólna inicjatywa została oparta na jednolitych zasadach działania w celu wzmocnienia konkurencyjności rynków rolnych oraz stabilizacji produkcji i dochodów rolniczych. Działania podjęte w ramach WPR po kilku latach od jej wprowadzenia przyniosły oczekiwane rezultaty. Odnotowano wzrost wydajności produkcji rolniczej i stabilizację żywnościową w Europie.

W latach osiemdziesiątych WPR nastawiona na intensyfikację produkcji rolnej zaczęła przynosić skutki uboczne w stanie środowiska naturalnego i sferze zjawisk społecznych. Rozwiązanie problemów dotyczących ochrony środowiska wprowadziła w życie reforma WPR (Reforma Mc Sharr`ego w 1992 r.). Innym niekorzystnym zjawiskiem było stopniowe wyludnianie wsi spowodowane migracją ludności do miast w poszukiwaniu pracy. Skutkowało to zanikiem wielu lokalnych instytucji życia publicznego na obszarach wiejskich, dezintegracją wspólnot wiejskich i starzeniem się społeczeństwa.

Na początku lat dziewięćdziesiątych Komisja Europejska stojąc przed koniecznością załagodzenia narastającym problemom wsi zdecydowała się na wprowadzenie nowej eksperymentalnej inicjatywy Wspólnoty - Leader. Istota programu została zawarta już w samej nazwie „Leader „ to akronim wyrażenia pochodzącego z języka francuskiego od Liaison Entre Actions de Development de l`Economie Rurale co oznacza „powiązania pomiędzy działaniami na rzecz rozwoju gospodarczego obszarów wiejskich". Program Leader opierał się na całkowicie nowatorskim podejściu do rozwiązania problemów obszarów wiejskich. Idea programu zakładała, iż w miejsce odgórnie ustalonych przez instytucje rządowe planów działań i podejmowania decyzji, wszystko to będzie przeniesione na poziom lokalnych społeczności wiejskich. Społeczności te bowiem same znają najlepiej specyfikę swojego terenu, posiadane zasoby i potrzeby. Inicjatywa Leader stała się dla lokalnych społeczności narzędziem aktywnego kształtowania rozwoju małej ojczyzny. Służy ona wdrażaniu lokalnie opracowanych strategii rozwoju obszarów wiejskich. Jest programem bezzwrotnej pomocy UE na rzecz współpracujących ze sobą lokalnych partnerów, którzy otrzymują wsparcie w związku ze zgłaszanymi projektami. Pod nazwą Leader zawiera się idea aktywizacji lokalnej społeczności na obszarach wiejskich, realizowana dzięki zaangażowaniu przedstawicieli trzech sektorów: publicznego – gminy, powiaty, uczelnie publiczne jednostki badawczo-rozwojowe, samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, państwowe lub samorządowe instytucje kultury, społecznego – osoby fizyczne działające na rzecz rozwoju obszaru objętego LSR, związki zawodowe, organizacje społeczno-zawodowe rolników, stowarzyszenia, ruchy obywatelskie, inne dobrowolne zrzeszenia oraz fundacje z obszaru objętego LSR, gospodarczego – przedsiębiorcy.

Pierwszy okres programu przypadł na lata 1991 – 1994 (Leader I) miał na celu przekonanie się czy zaproponowana metodologia pracy zostanie przyjęta przez podmioty z obszarów wiejskich. Podstawę stanowiło zaangażowanie członków lokalnej wspólnoty, partnerów społecznych i gospodarczych oraz administracji lokalnej w działania mające na celu rozwój społeczno-gospodarczy ich terenów zamieszkania. Platformą współpracy były lokalne grupy działania (LGD) tworzone w różnych formach organizacyjno prawnych określonych przepisami prawa obowiązującego w poszczególnych państwach członkowskich wspólnoty. Całokształt realizacji pilotażowego programu oceniono pozytywnie i zdecydowano się na jego kontynuację w Leader II (w latach 1994 – 1999). W drugim etapie zwrócono szczególną uwagę na rozszerzenie zakresu oddolnego podejścia, innowacyjność, współpracę międzynarodową oraz wymianę doświadczeń i wiedzy pomiędzy obszarami wiejskimi. Do inicjatywy dołączono także nowe działania koncentrujące się wokół ochrony środowiska i poprawy warunków życia na obszarach wiejskich.

Sukces programów Leader i Leader II oraz zmiana kierunku wspólnej polityki rolnej na rzecz rozwoju obszarów wiejskich dały podstawy do założeń inicjatywy Leader + na lata 2000 – 2006. Jego głównym celem było wdrażanie nowatorskich Zintegrowanych Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich (ZSROW). ZSROW był głównym dokumentem na podstawie, którego wybierano co najmniej jedno z czterech zagadnień: wykorzystanie nowej wiedzy i technologii, poprawa jakości życia, podnoszenie wartości produktów lokalnych oraz wykorzystanie zasobów lokalnych i kulturowych. ZSROW był dokumentem w którym określono cele i zagadnienia na podstawie których wypracowano założenia do realizacji. Kolejną zmianą w stosunku do poprzednich okresów wdrażania programu było priorytetowe traktowanie strategii, które jako cel wyznaczały zwiększenie możliwości zatrudnienia oraz aktywności kobiet i młodzieży.

Leader będąc oddolnym podejściem do rozwoju obszarów wiejskich realizowany za pomocą instytucji pod nazwą Lokalna Grupa Działania (LGD). Inicjatywa polega na opracowaniu przez lokalną społeczność wiejską Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR – dokumentu nowocześniejszego od ZSROW) oraz realizacji wynikających z niej innowacyjnych projektów łączących zasoby ludzkie, naturalne, kulturowe i historyczne. Program wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zaangażowanie przedstawicieli trzech sektorów publicznego, gospodarczego i społecznego. Lokalna Grupa Działania wybiera projekty, które przyczyniają się do osiągania celów wspólnie opracowanej lokalnej strategii rozwoju.

W Polsce program Leader realizowany był w latach 2004 – 2006 jako działanie Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006" – Pilotażowy Program Leader +. Pilotażowy Program Leader + wdrażany był w dwóch schematach: Schemat I – od końca 2004 r. do końca 2006 r. jego celem było tworzenie Lokalnych Grup Działania oraz opracowanie Zintegrowanych Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich. W schemacie II trwającym od połowy 2006 r. do końca 2008 r. była realizacja ZSROW przez Lokalne Grupy Działania.

Krystyna Laskowska
Mariusz Kostka

Lokalne Grupy Działania

Program Leader jest inicjatywą wspólnotową. Opiera się na bezzwrotnej pomocy Unii Europejskiej dla współpracujących ze sobą lokalnych partnerów. Władze lokalne, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy otrzymują pomoc w związku ze zgłaszanymi przez siebie projektami rozwoju obszarów wiejskich. Fundusze z programu Leader mogą być przeznaczane na trzy cele:

- wspomaganie nowoczesnych strategii rozwoju terenów wiejskich,
- wsparcie dla międzyregionalnych i międzynarodowych projektów współpracy,
- tworzenie sieci obszarów wiejskich UE.

Instytucją pośredniczącą w uzyskiwaniu środków z programu Leader są Lokalne Grupy Działania, czyli związki partnerów publicznych i prywatnych wspólnie podejmujących innowacyjne działania związane z rozwojem obszarów wiejskich.

Aby mieszkańcy obszarów wiejskich mogli skorzystać ze środków finansowych w ramach inicjatywy Leader Lokalna Grupa Działania musi opracować (przy współpracy środowisk lokalnych tj. samorządu, organizacji pozarządowych) Lokalną Strategię Rozwoju. Powinna ona być ukierunkowana na następujące priorytety:

- wykorzystanie nowych sposobów i nowych technologii, aby produkty i usługi stały się bardziej konkurencyjne,
- poprawa jakości życia na obszarach wiejskich; ten temat jest skoncentrowany na innowacjach związanych z dostępem do usług,
- promocja lokalnych produktów, w szczególności wspieranie wspólnych działań; poprawa dostępu do rynku dla małych podmiotów produkcyjnych,
- waloryzacja zasobów naturalnych i kulturalnych,
- tworzenie i przyciąganie nowych podmiotów lokalnych i przedsiębiorstw,
- projekty dla młodzieży lub kobiet

Potencjalnymi członkami, założycielami i uczestnikami Lokalnych Grup Działania są osoby lub ich stowarzyszenia, firmy prywatne i sektor finansowy, instytucje publiczne zajmujące się polityką regionalną, zatrudnieniem, środowiskiem naturalnym, gospodarką, dziedzictwem społecznym i kulturalnym, osadnictwem, koordynacją lokalnej polityki z rozwiązaniami sektorowymi.

Główne założenia na których opiera się podejście Leader to zdecentralizowane, zintegrowane, oddolne i lokalne podejście, oparte na:

- skupieniu się na korzyściach płynących z kompleksowego podejścia (np. odrzuceniu klasycznych podziałów tematycznych lub sektorowych),
- umożliwieniu wzajemnego kontaktu różnym sektorom poprzez zastosowanie rozwiązania, które umożliwi lokalnym uczestnikom wyrażanie ich poglądów i pomoc w ukształtowaniu ich roli w rozwoju obszaru, zgodnie z ich własnymi dążeniami i wizją przyszłości.

Zaangażowanie społeczności umożliwia wspólne podejmowanie wyzwań poprzez przezwyciężanie apatii i tradycyjnych podziałów, zwalczanie wykluczenia i zapewnianie równowagi pomiędzy metodami rozwiązań, możliwościami i potrzebami wszystkich sektorów lokalnej społeczności.

Inicjatywa Leader jest postrzegana w siedmiu różnych aspektach:

Lokalne podejście – oznacza to formułowanie programu rozwoju na podstawie specyficznej sytuacji danego obszaru, jego silnych i słabych stron. Obszar objęty inicjatywą Leader jest jednorodną jednostką wiejską, charakteryzującą się wewnętrzną spójnością społeczną, wspólną historią i tradycjami oraz poczuciem jedności. Uzasadnienie lokalnego podejścia oparte jest na rosnącej świadomości lokalnych liderów na danym obszarze i znaczeniu własnych zasobów w dążeniu do trwałego rozwoju zrównoważonego.

Oddolne podejście – zmierza do zachęcenia do partycypacyjnego (opartego na uczestnictwie) sposobu podejmowania decyzji na szczeblu lokalnym we wszystkich aspektach programu rozwoju. Zaangażowanie lokalnych uczestników obejmuje całą wspólnotę, społeczne i gospodarcze grupy interesu i reprezentatywne instytucje publiczne i prywatne.

Partnerskie podejście czy utworzenie Lokalnej Grupy Działania - to grupa prywatnych i publicznych uczestników działających jako partnerzy, pracująca nad formułowaniem strategii i planu działań. LGD jest jednym z najbardziej oryginalnych cech inicjatywy Leader. Złożona z praktyków, posiadająca uprawnienia decyzyjne (osobowość prawna) oraz dość duży budżet. Lokalna grupa działania jest przykładem nowego modelu organizacji, która może znacząco wpłynąć na równowagę instytucjonalną i polityczną obszaru. Udział reprezentacji sektora prywatnego jest nie mniejszy niż 50%.

Innowacja – chociaż koncepcja Leader i jej praktyczne wdrażanie są innowacyjne same w sobie, inicjatywa Leader podkreśla, że konkretne działania także muszą być innowacyjne. Mogą one dotyczyć nowego sposobu promowania lokalnych zasobów, działań służących rozwojowi lokalnemu i nie podejmowanych przez inne programy, działania przynoszące nowe rozwiązania problemów obszarów wiejskich albo przynoszące w efekcie powstanie nowego produktu, nowego procesu, nowej formy organizacyjnej ewentualnie rozwój nowego rynku. Innowacja jest wbudowana w różne elementy programu, np. także w rozpowszechnianie informacji do innych grup pragnących czerpać inspirację z dokonań w innych miejscach albo zainteresowanych przyłączeniem się do wspólnego działania.

Zintegrowane podejście – działania i projekty zawarte w Lokalnej Strategii Rozwoju - planie lokalnego działania są powiązane i koordynowane jako spójna całość. Integracja może dotyczyć działań prowadzonych w jednym sektorze kilku działań, wszystkich działań lub grup w jednym lub kilku sektorach albo też – co najważniejsze – powiązań pomiędzy różnymi grupami uczestników: gospodarczymi, społecznymi, kulturowymi, ekologicznymi działającymi na danym obszarze.

Tworzenie powiązań i współpraca – sieć powiązań Leader ma na celu przełamanie izolacji w dostępie do informacji. Zrobione to będzie za pomocą Lokalnych Grup Działania, jak również stworzenie podstaw systemu informacji i analiz poszczególnych działań poprzez ułatwianie wymiany i obiegu informacji o programach rozwoju obszarów wiejskich oraz upowszechnianie lub transfer innowacji.

Lokalne finansowanie i zarządzanie – przekazywanie Lokalnym Grupom Działania poważnej odpowiedzialności związanej z podejmowaniem decyzji dotyczących finansowania i zarządzania.

Zasoby obszaru wiejskiego, na którym może być stosowana metoda Leader, obejmują: zasoby materialne, ludzkie, gospodarkę i miejsca pracy, umiejętności i kompetencje, kulturę i tożsamość, zarządzanie i demokra-

DOK. NA STR. 22

DOK. ZE STR. 21

cję, wizerunek, relacje zewnętrzne. Przeanalizowanie tych zasobów i wybranie najważniejszych dla lokalnej społeczności wyzwań pozwala na wypracowanie strategii, specyficznej dla tego obszaru. Dzięki bliskim związkom z obszarem i odpowiednią reprezentatywnością różnych środowisk, Lokalna Grupa Działania zajmuje się wdrażaniem opracowanej strategii. Granice obszaru, na którym ma być wdrożony projekt, niekoniecznie opierają się na podziale administracyjnym, lecz raczej na jednorodności obszaru wiejskiego i możliwości zarządzania projektem. Skala wielkości jest określana jako obszar zamieszkiwany od 10 000 do 150 000 mieszkańców.

Obszar objęty Lokalną Strategią Rozwoju musi być spójny i może obejmować gminy wiejskie lub miejsko-wiejskie, z wyłączeniem miast powyżej 20 tys. mieszkańców zameldowanych na pobyt stały, lub gminy miejskie nie większe niż 5 tys. mieszkańców zameldowanych na pobyt stały. Aby lokalna społeczność mogła skorzystać z dobrodziejstw Programu Leader, na danym obszarze musi funkcjonować LGD wybrana przez Samorząd Województwa do realizacji opracowanej przez nią Lokalnej Strategii Rozwoju. Dotychczas istniejące LGD, które zakwalifikowały się do inicjatyw Leader II lub Leader + mogły ubiegać się o pomoc w nowym okresie programowania nie zmieniając formy prawnej. Natomiast nowoutworzone LGD powinna przybrać formę stowarzyszenia zgodnie z artykułem 15 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. LGD składa wniosek wraz z Lokalną Strategią Rozwoju w urzędzie marszałkowskim albo wojewódzkiej samorządowej jednostce organizacyjnej województwa, na obszarze którego znajduje się siedziba LGD. Wyboru LGD dokonuje samorząd województwa. Do realizacji LSR może być wybrana LGD, która uzyskała co najmniej 60% maksymalnej liczby punktów w ramach oceny LGD i 50% punktów w ramach oceny LSR. Opracowując Lokalna Strategię Rozwoju, Lokalna Grupa Działania określa budżet dla każdego roku jej realizacji. Wysokość środków przewidzianych na Działanie „Wdrażanie LSR" nie może być większa niż iloczyn mieszkańców zameldowanych na pobyt stały na obszarze LSR (stan na 31 grudnia 2006 r.) i kwoty 116 złotych, z tym że na każdy z rodzajów operacji („Odnowa i rozwój wsi", „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej", „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw" oraz „Małe projekty") zaplanować należy nie mniej niż 10 proc. tych środków. Działanie „Projekty współpracy" nie może być większa niż iloczyn mieszkańców zameldowanych na pobyt stały na obszarze LSR (stan na 31 grudnia 2006 r.) i kwoty 3 złotych. Działanie „Funkcjonowanie LSR" nie może być większa niż iloczyn mieszkańców zameldowanych na pobyt stały na obszarze LSR (stan na 31 grudnia 2006 r.) i kwoty 29 złotych, z tym że na koszty bieżące (administracyjne) LGD zaplanować należy nie więcej niż 15 proc. sumy środków przewidzianych na wszystkie trzy działania.

Od 2009 r. mieszkańcy zamieszkali na obszarze LGD będą mogli ubiegać się o pomoc finansową w zakresie następujących działań (dalej zwanych operacjami):

- różnicowanie kierunku działalności nierolniczej
- odnowa i rozwój wsi
- rozwój mikroprzedsiębiorstw
- małe projekty.

Krystyna Laskowska
Mariusz Kostka

Sprostowanie

Nie ta stajnia

W ostatnim numerze Gościńca nr 10 z października w artykule ze strony 41 „Jeździecki Hubertus" wkradł się błąd. Autor stwierdził iż, „Lisa złapała Agnieszka Gryglas z Komarna, dosiadająca młodą klacz Karina ze stajni Eugeniusza Kuprysia." Tymczasem klacz Karina pochodzi ze stajni Mariana Gryglasa. Za zaistniałą pomyłkę osoby zainteresowane przepraszamy.

Redakcja

**** Jakie do tej pory Bialskopodlaska Lokalna Grupa Działania ma na swoim koncie sukcesy?***

– Dla przypomnienia powiem, że Bialskopodlaska Lokalna Grupa Działania została powołana w marcu 2006 roku. Swoim zasięgiem BLGD obejmuje 17 gmin powiatu bialskiego. Oprócz samorządów, w skład Stowarzyszenia wchodzą: organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, rolnicy, osoby indywidualne. Członkowie Stowarzyszenia reprezentują bardzo różne środowiska, ale wszystkich łączy jedno – troska o przyszłość naszego regionu. Jesteśmy Stowarzyszeniem, które od 2006r. realizuje program Leaeder +. Leader jest programem łączącym działania zmierzające do rozwoju wsi. To sposób na mobilizowanie i realizowanie rozwoju wsi wśród lokalnych społeczności wiejskich. W latach 2007-2008 zrealizowaliśmy projekt pod nazwą „Lokalne inicjatywy na rzecz rozwoju obszarów wiejskich". W ramach tego projektu zorganizowaliśmy wiele szkoleń, konkursów oraz Festiwal Tradycji Natury i Kultury. Wydaliśmy broszurę o twórcach ludowych i przewodnik turystyczny. Po zakończeniu prac nad wspomnianym projektem, które uwieńczone zostały Wawrzynem Podlasia, BLGD stanęła przed kolejnym bardzo ważnym zadaniem – opracowaniem Lokalnej Strategii Rozwoju.

**** Właśnie, co to jest ta Lokalna Strategia Rozwoju?***

– LSR jest scenariuszem rozwoju obszaru objętego działaniem BLGD. Zwiększa szansę na aktywizację i kształtowanie podstaw dobrobytu mieszkańców. Z jednej strony LSR pozwala lepiej zagospodarować zasoby naszych miejscowości, a z drugiej wskazuje, które obszary wymagają wzmożonej aktywności. W wyniku przeprowadzonych spotkań, dyskusji w szczególności członków BLGD sformułowano elementy LSR, które były podstawą do opracowania dokumentu. Lokalna Strategia Rozwoju jest dokumentem, który ma podstawowe znaczenie dla losów Lokalnej Grupy Działania. Jej treść została oceniona przez samorządy województwa a wyniki tej oceny zadecydowały o przyznaniu lub nieprzyznaniu pomocy ze środków osi 4 Leader.

**** Przygotowaliście taką Lokalną Strategię Rozwoju i co?***

– BLGD 31 stycznia 2009 r. złożyła do SW Lokalną Strategię Rozwoju. Wybór BLGD do realizacji LSR odbywał się na podstawie kryteriów odnoszących się do potencjału orga-

Rozmowa z Mariuszem Kostką, *prezesem BLGD*

nizacyjno-administracyjnego BLGD oraz jakości strategii. 27 maja 2009 r. w Lublinie BLGD podpisała z Samorządem Województwa Lubelskiego umowę o warunkach i sposobie realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju, która stała się podstawą do realizacji podejścia LEADER na naszym terenie. W okresie realizowania unijnego budżetu BLGD będzie miała do rozdysponowania ponad 13 milionów złotych na realizację opracowanej strategii z przeznaczeniem wybrane przedsięwzięcia.

Podejściem Leader będą wdrażane następujące działania:

- „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej",
- „Odnowa i rozwój wsi",
- „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw"
- „Małe projekty"

**** Kiedy będzie można skorzystać z tych pieniędzy i kto będzie mógł skorzystać?***

– Bialskopodlaska Lokalna Grupa Działania ustaliła już termin naboru wniosków dla dwóch działań: dla „Małych projektów" i dla działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiebiorstw" i jeśli się nic nie zmieni nabór będzie trwał od 22 grudnia 2009 r. do 06 stycznia 2010 r. Informacja na ten temat ukaże się już wkrótce na naszej stronie internetowej.

Jeśli chodzi o „Małe projekty", to o pomoc na operacje w ramach tego działania może ubiegać się podmiot będące osobą fizyczną, która jest obywatelem państwa członkowskiego UE, jest pełnoletnia, jest zameldowana na pobyt stały na obszarze objętym LSR lub prowadzi działalność gospodarczą na tym obszarze. Także o pomoc mogą ubiegać się osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej działającą na podstawie przepisów o stosunku państwa do kościoła katolickiego w RP, o stosunku państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania oraz

- osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadająca osobowości prawnej, utworzoną na podstawie przepisów ustaw, w tym fundacja albo stowarzyszenie. Wysokość pomocy na projekt nie może przekroczyć 70% kosztów kwalifikowanych i nie więcej niż 25 000 zł. Zakres pomocy w tym działaniu będzie obejmował między innymi szkolenia, organizację imprez kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych, promocję lokalnej twórczości ludowej, kulturalnej i artystycznej oraz kultywowanie miejscowych tradycji, obrzędów, zwyczajów, języka regionalnego, gwary.

Natomiast o dofinansowanie w ramach działanie „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw" mogą ubiegać się osoby fizyczne, prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, które prowadzą działalność jako mikroprzedsiębiorstwo zatrudniające poniżej 10 pracowników w przeliczeniu na pełne etaty i mające obrót nie przekraczający równowartości 2 mln euro w złotych. Realizacja działania tworzy warunki dla dywersyfikacji działalności gospodarczej i poprawy możliwości zatrudnienia, przyczyniając się tym samym do zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów wiejskich. Maksymalna wielkość dofinansowania wniosku 50% kosztów kwalifikowanych kwoty

- 100 000 zł – jeżeli biznesplan przewiduje utworzenie od 1 do 2 miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne;
- 200 000 zł – powyżej 2 i mniej niż 5 miejsc pracy,
- 300 000 zł – co najmniej 5 miejsc pracy.

Poziom pomocy wynosi maksymalnie 50% kosztów kwalifikowanych projektu.

Zakres pomocy obejmuje między innymi budowę, przebudowę, remont połączony z modernizacją niemieszkalnych jak i mieszkalnych obiektów budowlanych wraz z zakupem instalacji technicznej oraz koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki a także zakup maszyn, urządzeń, narzędzi, wyposażenia, sprzętu komputerowego i oprogramowania służącego wsparciu podejmowanej lub rozwijanej działalności nierolniczej oraz zakup środków transportu, z wyłączeniem zakupu samochodów osobowych przeznaczonych do przewozu mniej niż 8 osób.

Po złożeniu przez wnioskodawcę wniosku o pomoc do BLGD ta podejmie decyzję o wybraniu lub nie wybraniu projektu do finansowania w ramach przewidzianego w LSR budżetu. Wszystkie wnioski, które zostaną pozytywnie ocenione BLGD prześle do właściwego podmiotu wdrażającego tj. Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego oraz ARiMR.

**** Kto będzie oceniał złożone do was wnioski?***

Wnioski o pomoc, w ramach osi 4 Leader zgodne z LSR będą oceniane przez Organ Decyzyjny czyli Radę Stowarzyszenia, która składa się z przedstawicieli sektora społecznego, gospodarczego i publicznego. Zatem osoby lub instytucje, które zamierzają skorzystać ze wsparcia, zachęcamy do składania wniosków bezpośrednio do Bialskopodlaskiej Lokalnej Grupy Działania. Można także skorzystać z bezpłatnych konsultacji, których terminy zostały już ogłoszone na naszej stronie internetowej.

Na zbliżające się Święta i Nowy 2010 rok pragnę złożyć wszystkim Czytelnikom życzenia przeżywania Bożego Narodzenia w zdrowiu i ciepłej rodzinnej atmosferze, życzę wiele radości, marzeń nadających sens życiu oraz nadziei. W Nowym Roku niech spełnią się zamierzenia zawodowe, a sukcesy przerosną oczekiwania. Wszystkiego najlepszego.

Ćwierć wieku GCK

Gminne Centrum Kultury obchodziło 21 listopada br. jubileusz 25-lecia działalności. Uroczystość skłania do refleksji, przemyśleń, podziękowań i oddania szacunku zasłużonym i cenionym twórcom, animatorom, sponsorom, środowiskom i instytucjom którzy przez lata pracowali na rzecz lokalnej kultury.

Przez 25 lat funkcjonowania ośrodka kultury w gminie mieliśmy zaszczyt i przyjemność wyszukiwać, opiekować się i wspierać wspaniałych twórców ludowych, którzy zdobywali nagrody na imprezach ogólnopolskich i rozsławiali gminę. Nasze kapele, zespoły śpiewacze, teatry obrzędowe pięknie zapisały się na kartach historii kultury ludowej nie tylko województwa ale też i kraju. Z udziałem młodzieży przygotowano wiele przedstawień, które były prezentowane w sali widowiskowej, a także w kilku kościołach, w starostwie oraz podczas różnych przeglądów powiatowych i wojewódzkich. Organizowane były i są konkursy, cykliczne imprezy o zasięgu powiatowym i lokalnym, a także uroczystości autorskie poświęcone osobie Jana Pawła II na rocznicę śmierci. Możemy się poszczycić znakomitymi twórcami, których starosta bialski za działalność na rzecz kultury obdarował nagrodami „Bialskie Talenty". Wśród nagrodzonych pięciu edycjach znaleźli się: **Zdzisław Marczuk**, Kapela Sąsiedzka, Dziecięcy Zespół Śpiewaczy z Zakalinek, młoda skrzypaczka **Monika Sawczuk** i Kapela Rodzinna Dziołaków. Taką nagrodę otrzymała także **Aleksandra Rudzińska** za znakomite wyniki w nauce i udzielanie się w ciągu wielu lat dla konstantynowskiej kultury. Prezentując trochę danych liczbowych należy zaznaczyć, że od 16 lat organizowaliśmy prezentacje „Za kolędę dziękujemy", w których rokrocznie biorą udział z całego powiatu bialskiego zespoły i soliści. Zorganizowaliśmy także 8 spotkań wigilijnych, współtworzyliśmy część artystyczną a także wykonywaliśmy inne prace związane z 10 edycjami Dni Konstantynowa, nauczaliśmy kilka lat organizując kursy językowe, organizowaliśmy konkursy literackie i plastyczne. Zrealizowaliśmy projekt „Przeszłość dla przyszłości – bożonarodzeniowe obrzędy i smaki Konstantynowa", w wyniku którego powstała publikacja o tym tytule. Wykonaliśmy 14 wieńców dożynkowych, za które otrzymaliśmy na dożynkach powiatowych II, III nagrodę i wyróżnienie. Otrzymaliśmy wyróżnienie za stoisko promujące gminę. Współtworzyliśmy z wieloma środowiskami trzy spotkania wielkanocne. Dzięki sponsorom wydaliśmy 14 różnych kartek pocztowych. Na temat naszego GCK opracowano cztery prace licencjackie i jedną - magisterską. Od 2003 roku przygotowujemy stoiska promujące kulinaria i prace artystyczne podczas dożynek powiatowych. Mamy w swoich zbiorach dokumentację audio, video i fotograficzną z naszych uroczystości w ilości ponad 100 płyt CD i DVD. Przez ostatnie 18 lat zorganizowano blisko 500 dyskotek. Dokumentujemy zapisy naszych obrzędów ludowych i kulinariów. Zorganizowaliśmy 11 eliminacji rejonowych konkursu recytatorskiego. Wszystkie te działania opisane i udokumentowane są w 16 kronikach.

W programie uroczystości z okazji jubileuszu 25-lecia GCK zaplanowano okolicznościowe przemówienia, wręczenia podziękowań zaproszonym gościom, zaprezentowanie historii GCK, promocję jubileuszowego tomiku wierszy „Aniołowie wiedzą", część artystyczną oraz kolację z potrawami regionalnymi. W związku z jubileuszem dyplomy uznania i życzenia przesłał marszałek województwa **Krzysztof Grabczuk**. Starosta **Tadeusz Łazowski** podziękował za zaangażowanie w pielęgnowaniu polskiej kultury i tradycji życząc, aby piękne dzieło szerzenia kultury mogło się rozwijać i przynosiło uznanie. Były życzenia od wójta gminy **Romualda Murawskiego**, który docenił wielką determinację i zaangażowanie GCK na rzecz krzewienia i umacniania regionalnej kultury naszej Małej Ojczyzny. Wójt pomagał również z wielkim zaangażowaniem w pracach przygotowawczych i sprawnym przebiegu uroczystości.

Piękne rozważania o kulturze wygłosił proboszcz parafii w Konstantynowie ks. **Waldemar Tkaczuk**.

Bardzo miłą niespodziankę uczyniła swoją obecnością pierwsza dyrektor GOK **Barbara Pietraszuk** oraz była pracownica **Iwona Pietraszuk,** która już przez kilka lat zajmuje się cateringiem dla zespołów goszczących na naszych imprezach. Obecni na jubileuszu Dyrektorzy Miejskiego Ośrodka Kultury w Białej Podlaskiej **Janusz Izbicki** i **Barbara Kędra** stwierdzili, że wysoki poziom artystyczny przedsięwzięć GCK jest wynikiem wielkiego wysiłku i pracy naszych zespołów oraz pracowników. Po zapoznaniu z historią i najważniejszymi działaniami minionego 25-lecia, jakie udało się zrealizować w GCK odbyła się promocja tomiku wierszy „Aniołowie wiedzą" wydanego specjalnie w związku z jubileuszem. Tomik ten jest efektem dwóch edycji

DOK. NA STR. 25

DOK. ZE STR. 24

konkursów o aniołach: literackiego i plastycznego rozstrzyganych podczas prezentacji „Za kolędę dziękujemy" w latach 2008 i 2009. Na konkurs wpłynęło 50 prac poetyckich od 11 autorów oraz prace plastyczne od 110 osób. Oprócz wierszy **Haliny Dziubańskiej, Stanisława Fili, Edwarda Janczuka, Angeliki Kamińskiej, Marianny Kołodziuk, Franciszka T. Krasuskiego, Feliksy Matoszuk, Henryki Mościckiej, Danuty Rędaszka, Barbary Staśkiewicz** i **Mieczysława Szulaka** w tomiku znalazły się rozważania o aniołach ojca **Leona Knabita** OSB, ks. kanonika **Władysława Proczka,** wójta **Romualda Murawskiego** oraz zakończenie **Teresy Bartosiewicz**.

Wśród ogromnej liczby wręczonych podziękowań znalazły się życzenia dla byłych dyrektorów GCK i twórców za szczególne zasługi w utrwalaniu dziedzictwa kulturowego lokalnej kultury. Podziękowano sponsorom, którzy od lat wspierają działania GCK. Dyplomy i tomiki wierszy wręczono wszystkim, którzy mieli swój twórczy wkład w to wydawnictwo i oceniali merytorycznie teksty poetyckie przesłane na konkurs literacki o aniołach. Podziękowano radnym Rady Gminy, a także dyrektorom wszystkich szkół z gminy i z przedszkola samorządowego za owocną współpracę. Obdarowano występujące zespoły, wokalistów i wszystkich tych, którzy udostępnili swoje prace (hafty, robótki szydełkowe, grafikę, malarstwo i rzeźbę) na wystawę urządzoną w sali widowiskowej GCK. Byli to: **Cecylia Kordaczuk, Jadwiga Pruska, Teresa Niczyporuk, Teresa Warowna, Joanna Szpura, Henryka Morchonowicz, Małgorzata Kobylińska, Agnieszka Charko, Andrzej Grzybowski** i **Konrad Tarasiuk**.

Do udziału w części artystycznej zaproszono chór parafialny z Konstantynowa, który ozdobił uroczystość wykonując czterogłosowo autorską pieśń organisty **Stanisława Fili**

„O Janie Pawle" oraz „Gaude Mater". **Zdzisław Marczuk** wystąpił ze swoją uczennicą, małą skrzypaczką, **Julią Rabczuk**. Nie zabrakło pieśni w wykonaniu zespołu „Pogodna Jesień". Wystąpili także: **Ania Koguc, Partycja Podgajna, Karina Rabczuk**, grupa wokalna INFINITI oraz grupa taneczna „Lady's", którą przygotowuje do występów **Małgorzata Adach**.

Organizatorzy uroczystości dziękują **Cecylii Kordaczuk** za ogrom prac włożonych w przygotowanie uroczystej kolacji. Dziękujemy także: **Danucie Garbowicz, Teresie Januszek, Jadwidze Pruskiej, Krystynie Strojek, Feliksie Kostusik, Teresie Warownej, Dorocie Andruszkiewicz** i **Janinie Bartosiewicz** za wspaniałe wypieki i potrawy regionalne oraz pomoc w pracach przygotowawczych jubileuszu.

Osobne podziękowania za różnorodne inspiracje oraz nieocenioną pomoc w różnych działaniach należą się: **Marii Sawczuk** i **Wiesławie Kowaluk** a także **Lechowi Benedyczukowi** za długoletnią współpracę i pomoc. Dziękujemy młodym mieszkańcom gminy, którzy nie szczędzili wolego czasu, aby być z nami i pomóc podczas jubileuszowej kolacji.

Teresa Bartosiewicz

„Dolina Zielawy" projekt pięciu gmin

Pięć gmin w tym trzy z powiatu bialskiego: Wisznice, Sosnówka, Rossosz i dwie z parczewskiego: Jabłoń i Podedwórze podpisało w ubiegłym roku porozumienie w sprawie współpracy. Dzięki tej inicjatywie powstało partnerstwo mające na celu wspólne promowanie produktu turystycznego w zakresie turystyki rekreacyjnej terenu położonego na styku powiatu bialskiego i parczewskiego noszącego nazwę „Dolina Zielawy". Pierwszym zadaniem, jakie postawiły sobie gminy to poprawa istniejącej na tym terenie infrastruktury drogowej tak, by ten teren uczynić atrakcyjnym zarówno dla potencjalnych inwestorów jak również turystów. W tym celu gminy realizują wspólnie projekt mający na celu poprawę infrastruktury drogowej w miejscach atrakcyjnych turystycznie i przebudowę dróg gminnych położonych na obszarze leżącym wzdłuż planowanej trasy turystycznej o nazwie Obszar turystyczny „Dolina Zielawy". Trasa ma łączyć wszystkie atrakcyjne miejsca pięciu gmin. W tym celu zbudowano 9 lokalnych dróg na terenie tychże gmin:

- droga gminna nr 103765L o długości 830 m w miejscowości Gęś na terenie gminy Jabłoń;
- droga gminna nr 103764L o długości 656 m w miejscowości Jabłoń na terenie gminy Jabłoń
- droga gminna nr 103805L o długości 1700 m w miejscowości Hołowno-Szeroka na terenie gminy Podedwórze;
- droga gminna nr 103804L o długości 680 m w miejscowości Hołownowieś na terenie gminy Podedwórze;
- droga gminna nr 103807L o długości 770 m w miejscowości Hołowno-Zagroda na terenie gminy Podedwórze;
- droga gminna 101306L o długości 1224 m w miejscowości Rossosz na terenie gminy Rossosz;
- droga gminna nr 101208L o długości 2631 m w miejscowości Rozwadówka- Marylin na terenie gminy Sosnówka;
- droga gminna nr 101242L o długości 1734 m w miejscowości Ratajewicze- Kol. Ratajewicze na terenie gminy Wisznice;
- droga gminna nr 101257L o długości 2082 m w miejscowości kol. Wisznice- Kol. Zacisze na terenie gminy Wisznice;

Łączna długość wybudowanych dróg gminnych wynosi 12 tys. 307m. W ramach projektu powstanie także miedzy innymi 1580 m chodników, 20 zmodernizowanych punktów oświetleniowych, 12 przejść dla pieszych, 8 skrzyżowań oraz zjazdy do posesji.

Całkowite wydatki kwalifikowalne projektu wynoszą 9 mln 513 tys. 598 zł; w tym dofinansowanie w formie dotacji rozwojowej w kwocie: 8 mln 86 tys. 558 zł, co stanowi 85 proc. kwoty całkowitych wydatków projektu. Wkład własny beneficjenta w wysokości 1 mln 427 tys. 39 zł, co stanowi 15 proc. kwoty całkowitych wydatków projektu.

(PG)

Foto: www.mojepodlasie.friko.pl

Młodzi krwiodawcy

Wiele osób stwierdza, że mamy złą młodzież, trudną, niewychowaną, bez ideałów, przysparzającą wielu kłopotów. Prawdą jest to, że w dobie konformistycznego i konsumpcyjnego stylu życia brak jest wzorców moralnych - takich, do których można odwołać się w wychowaniu. Są jednak osoby godne naśladowania m.in. honorowi krwiodawcy. Patrząc na młodych ludzi, którzy po raz pierwszy oddają krew, należy zapytać, czy to, co robią jest czynem moralnie pożądanym, wymagającym poświęcenia i oddania cząstki siebie dla dobra drugiego człowieka. To przecież oni są przyszłymi darczyńcami ratującymi ludzkie życie.

Starostwo Powiatowe zorganizowało 25 listopada br. wspólnie z Zarządem Rejonowym PCK obchody Dni Honorowego Krwiodawstwa i 90. Rocznicy Polskiego Czerwonego Krzyża. „W ten sposób chcieliśmy okazać wdzięczność, uznanie i szacunek wszystkim bezinteresownym dawcom krwi, a w tym roku szczególnie młodzieży, za ich bezcenny wkład w realizację tych szczytnych i humanitarnych idei"– powiedział starosta **T. Łazowski,** który rozpoczął uroczystość. Wyraził również nadzieję, „że tego najcenniejszego leku, jakim jest krew, nie zabraknie, a honorowe krwiodawstwo wśród młodzieży będzie przesłanką dobrego wychowania".

Nagrodzono 16 uczniów, którzy oddali najwięcej krwi. Oto oni: **Damian Kośmider i Wojciech Szmytko** z Zespołu Szkół Ekonomicznych w Międzyrzecu Podlaskim, **Iwona Dudziuk i Marcin Fedoruk** z Zespołu Szkół w Janowie Podlaskim, **Marcin Maksymiec i Piotr Werema** z Liceum Ogólnokształcącego w Międzyrzecu Podlaskim, Andrzej **Gruszecki i Aleksander Kierczuk** z Zespołu Szkół w Małaszewiczach, **Rafał Wasiluk i Tomasz Rybak** z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Międzyrzecu Podlaskim, **Karol Welik i Aneta Rutko** z Liceum Ogólnokształcącego w Wisznicach, **Patryk Androsiuk i Adam Panasiuk** z Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Terespolu, Ewelina **Położyńska i Dariusz Hodun** z Zespołu Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Leśnej Podlaskiej.

Ponadto starosta nagrodził trzy osoby z terenu powiatu bialskiego w wieku do 25 lat, które z danych Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Lublinie dotychczas oddały najwięcej krwi. Nagrody wręczono: **Patrykowi Juchimiukowi** i **Arkadiuszowi Tywoniukowi** z Drelowa oraz **Arturowi Bartoszczykowi** z Międzyrzeca Podlaskiego.

Mamy nadzieję, że w planach wychowawczych szkół średnich i nie tylko znajdzie się zapis, który promowałby takie poczynania i eksponowałby bezcenne wartości, jakimi są: altruizm, bezinteresowność, humanitaryzm, dobroć i miłość do drugiego człowieka. Tym bowiem jest honorowe krwiodawstwo. Zachęcamy do zakładania Szkolnych Klubów HDK PCK oraz do jak najliczniejszego oddawania krwi przez młodzież.

Anna Jureczek

GMINA TERESPOL

EKOLOGICZNA DEBATA

18 listopada w Zespole Szkół im. Orła Białego w Kobylanach odbyła się debata ekologiczna prowadzona i transmitowana przez Radio dla Ciebie. Dotyczyła działań na rzecz ochrony środowiska w gminie Terespol. Audycja była finansowana ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Debatę prowadził dziennikarz **Piotr Łoś**, a jego gośćmi byli: wójt **Krzysztof Iwaniuk**, **Janusz Szostakiewicz** i **Wojciech Duklewski** z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, **Krzysztof Harasimiuk** prowadzący gospodarstwo ekologiczne, przedstawiciele Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Grabanowie, Nadleśnictwa Chotyłów, Urzędu Gminy Terespol oraz młodzież szkolna.

Jak powiedział wójt w pierwszym wejściu na antenie, gmina Terespol jest jedną z tych, która do spraw ekologicznych zabrała się dość wcześnie i traktuje je poważnie. Od początku odtworzenia samorządu, czyli od roku 1992 gmina rozpoczęła intensywne prace w odrabianiu zapóźnień cywilizacyjnych..

- Zaczęliśmy od budowy wodociągów, kanalizacji, przydomowych oczyszczalni zagrodowych, zorganizowania gospodarki odpadami, segregacji. Następnie stworzyliśmy firmę „Eko-Bug", która zajęła się programem z gospodarstwa pomocniczego.

Gmina nie zaniedbywała edukacji ekologicznej: *- Pamiętam, jak rozwoziliśmy kosze po wsiach, właśnie z nagród, które uzyskiwaliśmy w konkursach Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska. Wtedy sprzedawaliśmy je za pół ceny po to, żeby zachęcić mieszkańców.*

W dalszej części rozmowy poruszono temat elektrowni atomowej, jaką planuje wybudować Białoruś. Może mieć to daleko idące konsekwencje dla środowiska naturalnego.

D. Wowczeniuk

Świetlica odzyskała blask

Do kwietnia, kiedy zaczął się remont była rzadko odwiedzana. Teraz ma się wszystko zmienić. Odnowiona świetlico-remiza cieszy mieszkańców Kijowca. Do jej remontu przyczynili się czynnie sami, choć pieniądze wyłożył wójt **Jan Sikora**.

- Jesteśmy dumni z tego, że dołączyliśmy do wsi, które objęte zostały programem odnowy świetlic. Wcześniej remont doszedł do skutku w: Kłodzie Małej, Wólce Dobryńskiej, Mokranach Starych i Kolonii Dobryń.

Fot. I. Grabowski

Nasz obiekt istnieje od 40 lat i wiele mu brakowało. Może dlatego nie był często odwiedzany. Po modernizacji będzie służyć nie tylko strażakom – informuje **Mirosław Taruc,** komendant jednostki OSP.

Trzecia pod względem liczebności jednostka w gminie istnieje od 82 lat i skupia 49 druhów. Do gaszenia ognia i udziału w akcjach ratowniczych wyjeżdżają średnio 25 razy w roku.

Remont budynku, który kosztował samorząd 150 tys. zł spowodował wymianę dachu, docieplenie ścian zewnętrznych oraz przebudowę wnętrza. Wymienione zostały sufity, zbudowano kominek, zaplecze kuchenne i sanitariaty.

- Teraz mieszkańcy będą mieli gdzie organizować wesela, komunie, imprezy rodzinne i zabawy taneczne. Od lat proponowali przeprowadzenie remontu i doczekali się – mówił wójt Sikora.

Uroczystość przekazania obiektu strażakom odbyła się z udziałem czterech księży, w tym **Michała Czuchaja,** proboszcza prawosławnego z Kobylan, którzy poświęcili budynek i krzyż zawieszony na ścianie. Obecni byli wójtowie sąsiednich gmin: **Jacek Hura** z Janowa Podlaskiego, **Tadeusz Fedoruk** z Rokitna, **Jan Kurowski** z Piszczaca, **Krzysztof Iwaniuk** z Terespola oraz radni gminni i powiatowi. Dzieci z miejscowej szkoły zaprezentowały program patriotyczny, przygotowany z okazji 91.rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Teraz częściej będą miały okazję pokazywania zdolności oratorskich i wokalnych.

Istvan Grabowski

Fot. I. Grabowski

Występy akademickiego chóru z Mińska

Na zaproszenie radcy ministra ambasady RP w Mińsku **Tomasza Klimańskiego** z dwudniową wizytą gościł na południowym Podlasiu białoruski chór „Dobra Nowina" z Uniwersytetu Kultury i Sztuki w Mińsku. Wystąpił on 21 listopada w Centrum Kształcenia i Wychowania OHP w Roskoszy. Podczas występu chór wykonał pieśni operowe, sakralne oraz ludowe białoruskie. Na koncercie obecni byli m.in. konsul Republiki Białoruś w Białej Podlaskiej **Władimir Ananicz** i **Borys Swietłow**, rektor mińskiego uniwersytetu. Władze powiatu bialskiego reprezentował w Roskoszy wicestarosta **Jan Bajkowski**. Podczas drugiego dnia pobytu na terenie powiatu bialskiego chór dał godzinny występ w kościele pw. Najświętszej Maryi Panny w Białej Podlaskiej. Wykonywane przez chór pieśni przeplatane były czytanymi przez radcę ambasady polskiej w Mińsku **Tomasza Klimańskiego** refleksyjnymi tekstami o życiu, wierze i przemijaniu.

Fot. P. Grzeszyk

(PG)

Jubileusz Domu Polskiego

21 listopada starosta bialski Tadeusz Łazowski oraz ks. Marian Daniluk, dziekan, zarazem proboszcz parafii pw. NNMP w Białej Podlaskiej uczestniczyli w uroczystości 15- lecia Domu Polskiego w Baranowiczach, połączonego z uroczystością 20 - lecia chóru „Kraj Rodzinny". Rozpoczął on działalność przy Klubie Polskim w Baranowiczach. Powstał z potrzeby śpiewania piosenek ojczystych, wzajemnej więzi, kształcenia i dzielenia się z innymi pieśnią, która łączy ludzi. Początkowo repertuar chóru miał charakter religijno-patriotyczny. Z biegiem czasu do repertuaru włączone zostały piosenki o miłości do ludzi, do rodzinnego domu i inne. Nieobce są również chórowi współczesne piosenki polskie. Chór „Kraj Rodzinny" współpracuje z polskimi chórami ze Świdnika, Chełma, Krakowa, Cieszyna Czeskiego, a także systematycznie rozszerza kontakty z polskimi chórami Białorusi, Ukrainy i Niemiec. Ponadto chór systematycznie uświetnia śpiewem święta katolickie w kościołach.

W Domu Polskim działa Stowarzyszenie, które zajmuje się różnorodną działalnością: organizowaniem imprez kulturalnych, kształceniem dzieci i dorosłych, pomocą charytatywną, a przede wszystkim łączy wszystkich Polaków. Przy Domu Polskim działa również Społeczna Szkoła Polska, w której pracuje 11 nauczycieli. Są to specjaliści od nauczania początkowego, śpiewu i poloniści. Dzieci uczęszczają do szkoły od przedszkola do klasy maturalnej, ucząc się języka polskiego od 2-4 godzin lekcyjnych tygodniowo. Uczniowie poznają literaturę polską, historię i polskie tradycje.

W bieżącym roku szkolnym 2009/2010 naukę podjęło 519 uczniów. Ponadto szkoła prowadzi trzyletnią naukę języka polskiego w grupach. Dzięki finansowemu wsparciu Stowarzyszenia „Wspólnota Polska", moralnemu poparciu prof. **E. Smułkowej** i entuzjazmie miejscowych Polaków stanął przy ul. Caruka 43 Dom Polski. Projekt budynku wykonał bezpłatnie **Aleksander Fiedczyk**, a całością prac związanych z budową kierował **Krzysztof Chwiećko**. Fundamenty przyszłego Domu Polskiego zostały poświęcone w 1991 r., a jego oficjalne otwarcie nastąpiło 29 października 1994 r. Kompleksowo wyposażony dom o powierzchni 800 metrów kwadratowych stał się siedzibą Miejsko-Rejonowego Oddziału ZPB w Baranowiczach i Społecznej Szkoły Polskiej działającej przy związku.

Dom Polski stworzył dzieciom i młodzieży uczącej się w SSP dobre warunki do nauki. Szkoła zyskała 3 klasy lekcyjne, aulę, a także pokój nauczycielski, który zaczął pełnić też rolę gabinetu dyrektora, sekretariatu i redakcji „Polskiego Słowa" z Baranowicz. Dom Polski był marzeniem miejscowych Polaków, a jego wybudowanie miało znaczenie symboliczne: „Idziemy do Polski", tak mówią starsze osoby po niedzielnej mszy odprawianej w języku polskim.

Szkoła w Baranowiczach jest szkołą społeczną. Dzieci, na co dzień uczęszczają do szkół białoruskich, a popołudniami, bądź w weekendy przychodzą na zajęcia do SSP. Taką formę nauki popierają miejscowi Polacy i założycielka szkoły: „Szkoła ma być nauczycielką życia. Miejscowi Polacy żyją jednak na Białorusi i to do życia w tych realiach muszą być też przygotowani. Jak pokazują doświadczenia Polskiej Szkoły w Grodnie, model nauczania tam stosowany się nie sprawdza". System nauczania w ramach społecznej szkoły stwarza dzieciom i młodzieży szansę obcowania z językiem polskim i kulturą, podjęcia nawet studiów w Polsce, nie przekreśla jednak ich szans w staraniach się o otrzymanie indeksu wyższej uczelni na Białorusi (trzeba nadmienić, że tylko część osób uczących się w szkole polskiej decyduje się kontynuować naukę w Polsce, przeszło połowa pozostaje na Białorusi), a oferuje swoim wychowankom dobre, dwujęzyczne przygotowanie do startu w dorosłe życie.

Przeprowadzona w 1997 r. reforma szkoły doprowadziła do zlikwidowania tzw. nauczania w grupach na rzecz systemu klasowego. Dzieci rozpoczynają naukę w szkole polskiej równolegle z białoruską. Edukacja w SSP trwa 12 lat i kończy się otrzymaniem świadectwa ukończenia szkoły, które jest uznawane przez władze białoruskie (zwalnia młodzież na studiach z nauki jednego języka obcego) jak i polskie (stanowi obok polskiego pochodzenia jeden z dokumentów przedkładanych w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w Polsce i otrzymanie stypendium rządu RP).

Uczniowie klas 1-7 przychodzą na zajęcia raz w tygodniu (lekcja trwa 2 godziny zegarowe), uczniowie klas 8-10 mają zajęcia 2 razy w tygodniu. Maturzyści mają zajęcia najczęściej, bo 3 razy w tygodniu (każde z nich trwają 1, 5 godziny). Dodatkowo dla tych, którzy pragną studiować w Polsce, zostały zorganizowane zajęcia, które mają na celu przygotowanie młodzieży do egzaminów wstępnych.

W ramach zajęć dydaktycznych prowadzone są również trzyletnie kursy dla dorosłych oraz trzyletnie kursy dla młodzieży, które gromadzą dzieci w różnym wieku. Część z nich (ta, która osiąga dobre wyniki w nauce) zostaje z czasem przepisana do odpowiadającym im wiekowo klas.

DOK. NA STR. 29

IX Powiatowy Festiwal Pieśni Patriotycznej w Tucznej

Bialskopodlaska Lokalna Grupa Działania została powołana w marcu 2006 r. Powstała aby region bialski w oparciu o swoje walory i zasoby kulturowe, historyczne, społeczne i przyrodnicze stał się obszarem oferującym możliwości kształcenia, rekreacji i rozwoju dla mieszkańców i turystów.

Swoim zasięgiem BLGD obejmuje 17 gmin powiatu bialskiego. Oprócz samorządów w skład Stowarzyszenia wchodzą organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, rolnicy, osoby indywidualne. Członkowie Stowarzyszenia reprezentują bardzo różne środowiska, ale wszystkich łączy jedno troska o przyszłość naszego regionu.

Wszystkie swoje działania BLGD prowadzi zgodnie z założeniami Lokalnej Strategii Rozwoju. 27 maja 2009 r. Zarząd Bialskopodlaskiej Lokalnej Grupy Działania podpisał umowę o warunkach i sposobie realizacji LSR, która stała się podstawą do realizacji podejścia LEADER na naszym terenie.

W okresie realizowania unijnego budżetu BLGD będzie miała za zadanie wdrożyć na terenie gmin Członkowskich innowacyjne podejście LEADER. Bialskopodlaska Lokalna Grupa Działania ma do rozdysponowania ponad 13 milionów złotych na realizację opracowanej Lokalnej Strategii Rozwoju z przeznaczeniem na wybrane przedsięwzięcia. Organem decyzyjnym, czyli bezpośrednio wybierającym konkretne projekty do realizacji jest „Rada", która składa się z przedstawicieli sektora społecznego, gospodarczego i publicznego.

Zatem osoby lub instytucje, zamierzające skorzystać ze wsparcia w ramach takich działań jak:

- „Odnowa i rozwój wsi",
- „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej",
- „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw"
- „Małe projekty"

powinny kierować wnioski o dofinansowanie bezpośrednio do Lokalnej Grupy Działania.

Wnioski Składane będą w biurze BLGD, następnie oceniane przez Organ Decyzyjny LGD pod kątem zgodności z Lokalną Strategia Rozwoju. Po dokonaniu oceny wstępnej zostaną przekazane w celu jej kontynuowania do właściwych instytucji wdrażających tj. Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego oraz ARiMR.

Pierwsze nabory Stowarzyszenie ogłosi w połowie grudnia. Będą to nabory na:

„MAŁE PROJEKTY":

O pomoc na operacje w ramach tego działania może ubiegać się podmiot będący:

- osobą fizyczną, która jest obywatelem państwa członkowskiego UE, jest pełnoletnia, jest zameldowana na pobyt stały na obszarze objętym LSR lub prowadzi działalność gospodarczą na tym obszarze, nie ma ustalonego prawa do okresowej lub stałej renty przyznanej w związku z całkowitą niezdolnością do pracy lub z tytułu niezdolności do pełnienia służby;
- osobą prawną lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, działającą na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w RP, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, która posiada siedzibę na obszarze objętym LSR lub prowadzi działalność na tym obszarze;
- osobą prawną lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, utworzoną na podstawie przepisów ustaw, w tym fundacja albo stowarzyszenie, które posiada siedzibę na obszarze objętym LSR lub prowadzi działalność na tym obszarze.

Wysokość pomocy na projekt nie może przekroczyć 70% kosztów kwalifikowanych i nie więcej niż 25 000 zł.

Zakres pomocy w tym działaniu obejmuje:

- szkolenia, organizację imprez kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych,
- promocję lokalnej twórczości ludowej, kulturalnej i artystycznej,
- kultywowanie miejscowych tradycji, obrzędów, zwyczajów, języka regionalnego , gwary,
- rozwój Internetu,
- rozwój agroturystyki i turystyki,
- budowę i przebudowę małej infrastruktury turystycznej,
- odbudowe albo odnowienie obiektów małej architektury wpisanych do rejestru zabytków,
- odnowienie dachów elewacji zewnętrznej budynków wpisanych do rejestracji zabytków,
- remont i wyposażenie świetlic,
- remont lub wyposażenie muzeów

„TWORZENIE I ROZWÓJ MIKROPRZEDSIĘBIORSTW":

Pomoc w zakresie tego działania udzielana będzie na realizację projektów w zakresie tworzenia lub rozwijania mikroprzedsiębiorstw.

O dofinansowanie mogą ubiegać się:

- osoby fizyczne;
- osoby prawne;
- jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, które prowadzą działalność jako mikroprzedsiębiorstwo zatrudniające poniżej 10 pracowników w przeliczeniu na pełne etaty i mające obrót nie przekraczający równowartości 2 mln euro w złotych.

Maksymalna wielkość dofinansowania wniosku 50% kosztów kwalifikowanych kwoty

- 100 000 zł jeżeli biznesplan przewiduje utworzenie od 1 do 2 miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne;
- 200 000 zł powyżej 2 i mniej niż 5 miejsc pracy,
- 300 000 zł co najmniej 5 miejsc pracy

Poziom pomocy wynosi maksymalnie 50% kosztów kwalifikowanych projektu

Zakres pomocy obejmuje:

- budowę, przebudowę, remont połączony z modernizacją niemieszkalnych jak i mieszkalnych obiektów budowlanych wraz z zakupem instalacji technicznej oraz koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki;
- zakup maszyn, urządzeń, narzędzi, wyposażenia, sprzętu komputerowego i oprogramowania służącego wsparciu podejmowanej lub rozwijanej działalności nierolniczej;
- zakup środków transportu, z wyłączeniem zakupu samochodów osobowych przeznaczonych do przewozu mniej niż 8 osób wraz z kierowcą oraz koszty transportu do miejsca realizacji projektu i koszty montażu.

Mamy nadzieję, że poprzez swoje działania wzmocnimy filar naszych wsi a nasz wysiłek przyniesie wiele korzyści dla regionu i społeczeństwa. Jednak, żeby założenia i cele mogły być osiągnięte, potrzebne jest wspólne działanie mieszkańców, organizacji pozarządowych, samorządów oraz wszystkich, którym zależy na rozwoju naszej Małej Ojczyzny.

Szkolenia z zakresu cateringu i przygotowywania potraw zrealizowane w ramach projektu 50+ nowe umiejętności

BIALSKOPODLASKA LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA

Siedziba: ul. Bialska 30, 21-542 Leśna Podlaska

Biuro: ul. Terebelska 73, 21-500 Biała Podlaska, tel. 83/343 39 97

e-mail: biuro@blgd.eu, www.blgd.eu

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), w ramach osi 4
Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Spotkanie z delegacją Belgów 28 września 2009 r.

ARiMR wspiera przedsiębiorczość

Wyjątkowo sprawnie przebiegała w tym roku realizacja Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wypłaciła rolnikom i przetwórcom żywności już około 12 miliardów złotych. Mimo to pieniądze wciąż czekają na przedsiębiorczych. Budżet PROW, złożony ze środków Unii Europejskiej i krajowych, wynosi około 17,2 mld euro. To stwarza nadzieję na przyspieszenie rozwoju polskiego rolnictwa, modernizację naszej wsi, a także na powstanie nowoczesnej i konkurencyjnej gospodarki żywnościowej.

PROW 2007-2013 stawia kompleksowo na rozwój sektora rolno-spożywczego i leśnictwa, ale z poszanowaniem wymogów ochrony środowiska naturalnego. Wspomaga kulturę i tradycję na wsi oraz wszelkie przedsięwzięcia podnoszące jakość życia mieszkańców wsi i skłaniające ich do aktywności produkcyjnej i społecznej.

Trzyletnie doświadczenia w realizacji PROW dowodzą, że niemal każde racjonalne przedsięwzięcie nie tylko może znaleźć, ale i znajduje w praktyce – wsparcie ze środków jednego z 22 tzw. działań pomocowych. Warto szczegółowo poznać możliwości, by skutecznie skorzystać z tych środków.

W kolejnej edycji, która rozpoczęła się 17 listopada br. ARiMR przyjmuje wnioski o wsparcie przedsiębiorców i przetwórców z sektora rolno-spożywczego z działania *Zwiększenie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej*. Działanie to w poprzednich dwóch naborach cieszyło się dużym zainteresowaniem beneficjentów. W trosce o łatwiejszy dostęp do tych pieniędzy grupom producentów rolnych oraz podmiotom utworzonym przez te grupy przyznano pierwszeństwo przy składaniu wniosków. Natomiast pozostałe podmioty uprawnione do tej formy pomocy mogą składać wnioski dopiero od 15 grudnia 2009 r. Do wykorzystania jest ponad 300 mln złotych.

Do końca 2009 roku Agencja przyjmuje jeszcze wnioski na 4 działania finansowane z PROW 2007-2013: *Ułatwianie startu młodym rolnikom*, *Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów*, *Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności* oraz *Grupy producentów rolnych*.

Polecamy też bezpłatne szkolenia specjalistyczne realizowane przez Fundację Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA w ramach działania *Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie* PROW 2007-2013. Zimą ARiMR będzie realizowała 7 bloków tematycznych: zasady otrzymywania dopłat bezpośrednich, a obowiązek spełniania przez gospodarstwo zasad wzajemnej zgodności; podniesienie konkurencyjności gospodarstw rolnych poprzez zrzeszanie rolników ze szczególnym uwzględnieniem formy spółdzielczej; rolnictwo ekologiczne i zasady sprzedaży bezpośredniej w gospodarstwie; produkcja mięsa wysokiej jakości szansą na poprawienie opłacalności; produkcja biogazu rolniczego – korzyści i zagrożenia; wykorzystanie komputera w sprawnym zarządzaniu gospodarstwem oraz możliwości ubezpieczenia przez rolników upraw i zwierząt gospodarskich.

Więcej szczegółów o wszystkich formach pomocy – zarówno z programów unijnych jak i ze środków krajowych – znajduje się na stronie internetowej ARiMR: www.arimr.gov.pl . Zapraszamy także do oddziałów regionalnych i biur powiatowych, gdzie eksperci udzielą pełnej informacji o możliwościach skorzystania ze wsparcia oferowanego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Zachęcamy też do korzystania z bezpłatnej infolinii: 0800 38 00 84 – czynnej 7 dni w tygodniu w godz. 7-21.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
Europa inwestująca w obszary wiejskie

Publikacja opracowana przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

DOK. ZE STR. 28

Jedną z cech wyróżniających system nauczania SSP jest wprowadzona obowiązkowa nauka śpiewu. Dzieci, począwszy od najmłodszych klas, poznają najpopularniejsze polskie pieśni, a będąc w klasie maturalnej, muszą wykazać się znajomością 30 pieśni zatwierdzonych przez dyrekcję jako kanon.

Szkoła programowo i organizacyjnie cechuje się pełną autonomią, nie podlega zewnętrznym wpływom. SSP korzysta z doświadczeń innych szkół mniejszościowych, po części kieruje się intuicją, ale nade wszystko czerpie z własnych, bogatych dokonań. Nauczyciele korzystają z polskich programów nauczania bądź programów autorskich (reforma nauczania z 1997 roku spowodowała, że wprowadzono polski program nauczania oparty na „Minimum programowym przedmiotów ogólnokształcących w szkołach podstawowych i średnich", dokonując indywidualnej ich interpretacji i adaptując do potrzeb konkretnego procesu dydaktycznego.

Nauczyciele stosują różne metody nauczania, jednakże zdecydowanie preferują metody aktywizujące uczniów. Należy podkreślić też ogromną wagę kontaktów interpersonalnych łączących dzieci i nauczyciela, otwarty styl komunikacji, stosowanie zasady podmiotowości dziecka oraz stworzenie sprzyjającej atmosfery w klasie. Chyba, dlatego uczniowie szkoły często podkreślają, że to właśnie tu spędzają z przyjemnością swój czas wolny.

Ważną rolę w procesie dydaktycznym odgrywają organizowane wyjazdy do Macierzy na praktyki językowe (najczęściej odwiedzane miasta to: Warszawa, Kraków, Siedlce i Pułtusk, Poznań). Pierwszy wyjazd do Polski odbył się zimą 1990 r. Grupa 30 dzieci wyjechała do Warszawy na zaproszenie sióstr felicjanek.

Obecnie uczniowie SSP każdego roku odwiedzają Polskę. Najczęściej wyjeżdżają na kolonie organizowane i finansowane przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska" i Najwyższą Izbę Kontroli. Nie brakuje też zaproszeń od osób prywatnych i szkół. Młodzież wyjeżdża latem, w czasie swoich wakacji, ale też podczas ferii jesiennych i zimowych. Szczególnie cenne są te z organizowanych wyjazdów, które zakładają, że dziecko będzie mieszkać w polskiej rodzinie, gdyż korzyści, które płyną z tak bezpośredniego obcowania z domem, a co za tym idzie, kulturą i językiem polskim, są niewymierne.

(PG)

Strażacy trenerami edukacji finansowej

Od 12 do 16 listopada odbyły się w Łowiczu warsztaty trenerskie programu edukacji finansowej „Zaplanuj swoją przyszłość" zorganizowane przez Fundację Wspomagania Wsi. Program dofinansowany jest ze środków Narodowego Banku Polskiego. Uczestnicy warsztatów pozyskali wiedzę związaną z planowaniem budżetu rodzinnego, racjonalnym wydawaniem i oszczędzaniem, racjonalnym korzystaniem z oferty kredytowej banków, wykorzystaniem domowego komputera do zarządzania domowymi finansami, bankowością elektroniczną, promowaniem i upowszechnianiem edukacji finansowej w środowisku wiejskim. Uczestnikami warsztatów byli przedstawiciele ok. 20 organizacji z całej Polski (m.in. z województw: dolnośląskiego, pomorskiego, warmińsko-mazurskiego, małopolskiego, lubelskiego) działających na terenach wiejskich (wsie i m ałe miasta do 20 tys. mieszkańców) - po 2 osoby z każdej organizacji. Zajęcia prowadzili trenerzy FWW. Spośród uczestników warsztatów wybranych zostanie 50 organizacji, które otrzymają dotacje celowe na zorganizowanie w swoich środowiskach szkoleń z edukacji finansowej. Z naszego regionu w warsztatach udział wzięli dwaj strażacy OSP „Stołpno" w Międzyrzecu Podlaskim: **Grzegorz Dymitruk** i **Rafał Parafiniuk.**

- Poznane przez nas wiadomości dotyczące edukacji finansowej są bardzo potrzebne w środowisku. Dlatego też pozyskana wiedza nie zakończy się tylko na tym jednym szkoleniu. Będziemy ją rozwijać i uczestniczyć w kolejnych warsztatach. Szkolenie stawiało przed nami wiele wyzwań. Nie opierało się ono głównie na wykładach i zdobyciu wiedzy teoretycznej, ale pozwalało nam sprawdzić się w praktyce jako przyszli trenerzy - naszym zadaniem podczas szkolenia było poprowadzenie części sesji szkoleniowych dla pozostałych uczestników. Bardzo wiele się nauczyliśmy i na pewno wkrótce podzielimy się swoją wiedzą ze społecznością lokalną - mówią strażacy.

(GD)

Zaduszki Kulturalne

7 listopada zorganizowano w Konstantynowie szóste Zaduszki Kulturalne. W tym roku poświęcone osobie **Mikołaja Patejuka,** nauczyciela – patrioty, kierownika Szkoły Powszechnej w Konstantynowie, I komendanta II rejonu ZWZ/AK okręgu Biała Podlaska, zamordowanego przez gestapo w 1941 roku.

Syn zamordowanego, **Janusz Patejuk,** który również przekazał bibliotece obszerny zbiór fotografii przedstawiających w latach trzydziestych ubiegłego wieku Konstantynów i jego okolice, życie szkoły i oraz rodzinne i towarzyskie swoich rodziców, Jadwigi i Mikołaja Patejuków, specjalnie na tę uroczystość spisał obszerne wspomnienia, których fragmenty czytane przez młodzież szkolną, posłużyły za ilustrację do wyświetlanych przez **Andrzeja Panasiuka** fotografii. Pan Janusz ponadto ofiarował bibliotece VI (ocalały jedynie) rozdział pracy dyplomowej swego ojca, traktujący o kulturze ludowej Podlasia.

W trakcie uroczystości podsumowano zorganizowany przez Szkołę Podstawową konkurs plastyczny o tematyce wojennej oraz literacki „Wspomnienia mojego dziadka" i nagrodzono laureatów. Natomiast **Teresa Bartosiewicz** odczytała najpiękniejsze fragmenty wspomnień nagrodzonych w konkursie zorganizowanym przez bibliotekę „Wspomnienia są jak perły".

Nagrodzono: **Joannę Drabarek, Bolesława Skrzyńskiego, Małgorzatę Kopeć,** która przekazała bibliotece wspomnienia swego ojca, **Jana Lecyka,** organisty w konstantynowskim kościele w latach 1950-1954, pana Edwarda Janczuka, oraz pana Jerzego Rekuckiego, którego fragment wiersza posłużył jako inspiracja do zorganizowania konkursu.

Do udziału w programie zaproszono również biblioteki powiatu bialskiego. Zaproszenie przyjęły: **Magdalena Pepa,** dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Drelowie prezentując postać bohaterskiego proboszcza Drelowa czasów okupacji, ks. **Leona Gliszczyńskiego,** który ocalił mieszkańców swojej parafii przed zdziesiątkowaniem; oraz **Barbara Lesiuk** z filii bibliotecznej w Rogoźnicy, która opowiedziała o losach ludzi uwięzionych w miejscowym obozie koncentracyjnym.

Oprawę muzyczną zapewnili: zorganizowane w sposób spontaniczny trio w składzie **Bolesław Skrzyński**, akordeon, **Zdzisław Marczuk,** skrzypce i **Adam Sawczuk**, gitara. W ich niezapomnianym wykonaniu usłyszeliśmy pieśni patriotyczne, legionowe i partyzanckie. Wystąpiła także „Pogodna Jesień".

Zaduszki Kulturalne mają już swoją stałą publiczność: jak zawsze, niezawodnie przybył starosta **Tadeusz Łazowski,** który również patronuje od 2004 roku imprezie. Byli również dyrektorzy szkół w Konstantynowie oraz wielu mieszkańców zafascynowanych historią swojej miejscowości. Specjalnie przybyli także honorowi członkowie Stowarzyszenia Przyjaciół Ziemi Konstantynowskiej, (które było współorganizatorem) **Janusz Patejuk** (gość honorowy) z Wrocławia, **Marian Piotrowski** z Warszawy, **Ryszard Sobieszek** z Otwocka, Bolesław **Skrzyński** z Białegostoku i **Jerzy Rekucki** z Opola. Do ich grona dołączył uhonorowany podczas imprezy zasłużony i bardzo ceniony **Tadeusz Marceli Mioduszewski**, który przybył z córką i bratem. Ponadto Stowarzyszenie nadało godność członka wspierającego **Annie Kuć-Wygodny** z Warszawy, która systematycznie wzbogaca materiałami zbiory regionalne biblioteki i stowarzyszenia. Nad całością czuwał wójt **Romuald Murawski.** Na zakończenie odbyło się spotkanie przy herbatce, którą przygotowali członkowie Stowarzyszenia Przyjaciół Ziemi Konstantynowskiej. Śpiewano, grano i wspominano minione czasy. Dr **Marian Piotrowski** przekazał bibliotece do zbiorów regionalnych swoją pracę doktorską.

Maria Sawczuk

Upamiętniono męczennika

Patronalne święto obchodziła parafia Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Białej Podlaskiej.

Obecnych ponad 20 kapłanów, siostry zakonne i licznie zgromadzonych wiernych przywitał proboszcz ks. **Marian Daniluk**. Uroczystej koncelebrze mszy świętej przewodniczył gwardian zakonu OO Kapucynów z Białej Podlaskiej o. **Piotr.** Okolicznościową homilię wygłosił proboszcz parafii unickiej z Kostomłot ks. **Zbigniew Nikoniuk** (potomek unitów z Pratulina). Kaznodzieja przypomniał męczeństwo unitów podlaskich oraz przybliżył wiernym postać połockiego biskupa, który zginął , męczeńska śmiercią w 1623 roku za jedność z Kościołem Katolickim. Jego relikwie ponad 200 lat znajdowały się w kościele NMP w Białej Podlaskiej. Po kasacie unii zostały przeniesione do Watykanu, gdzie spoczywają obok apostoła Piotra. ***(AJ)***

Szkoła jak nowa

5 listopada br. w Neplach, z udziałem wójta gminy Terespol **Krzysztofa Iwaniuka** oraz przewodniczącego rady **Mieczysława Romaniuka,** po kilku miesiącach remontu uroczyście oddano do użytku budynek szkoły podstawowej im. Juliana Ursyna Niemcewicza. Budynek poświęcił proboszcz ks. **Mirosław Gorzała**.

Po uroczystym przecięciu symbolicznej wstęgi i poświęceniu odbyło się ślubowanie klasy I. Wzięło w nim udział 13 uczniów. Nowo mianowani uczniowie zaprezentowali gościom przygotowany program artystyczny, były też podziękowania, kwiaty i poczęstunek. Na zaproszenie dyrektora szkoły **Marioli Borodziuk** w uroczystości wzięli udział m.in.: przedstawiciele władz lokalnych, wykonawcy, służb mundurowych, radni, dyrektorzy szkół i placówek podległych Gminie, nauczyciele szkoły oraz rodzice uczniów. Dzięki przeprowadzonym pracom budynek Szkoły oraz plac przed Szkołą nabrał zgoła nowego, bardziej estetycznego wyglądu, bardzo dobrze wkomponowując się w otoczenie zabytkowego parku.

W ramach zadania wykonano:

- Dach dwuspadowy z dwiema lukarnami na istniejącym stropodach kryty blachą powlekaną dachówkopodobną wraz z obróbkami.
- Elewację budynku szkoły w nowej technologii systemu BOLIX w kolorze.
- Nowe wejście główne do budynku z wiatrołapem i podjazdem dla osób z niepełnosprawnością.
- Dojazd i dojścia do budynku z kostki brukowej betonowej wraz z elementami odwodnienia terenu.
- Uporządkowano rosnącą na placu przed szkołą zieleń

Remont wykonała firma Usługi Budowlane i Transportowe **Jerzy Łaski**. Koszt inwestycji wyniósł 480 tys. 689 zł i został w całości sfinansowany ze środków budżetu gminy.

Dzisiaj można powiedzieć, że dzięki zaangażowaniu w sprawy oświatowe władz samorządu lokalnego, wszystkie szkoły na terenie gminy Terespol są na miarę XXI w. i będą wizytówkami naszej gminy. Mamy nadzieję, że stworzone warunki pozwolą naszym dzieciom poszerzać umiejętności, rozwijać zainteresowania, z wiarą patrzeć w przyszłość.

D. Wowczeniuk

Dyskutowano o warunkach transportu

26 listopada w sali Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Na Rzecz Obrony Przewoźników w Białej Podlaskiej odbyła się konferencja z udziałem starosty **Tadeusza Łazowskiego,** której tematyka dotyczyła: możliwości uzyskania statusu kierowcy zawodowego w świetle uwarunkowań nowych przepisów oraz potrzeb i możliwości kształcenia kandydatów na kierunku technik transportu drogowego. Uczestnikami konferencji byli burmistrzowie, wójtowie starostwa bialskiego, dyrektorzy Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego oraz Urzędu Pracy, przedstawiciele wydziału komunikacji w Białej Podlaskiej, Łosic i Łukowa, dyrektorzy zainteresowanych szkół naszego regionu.

Spotkanie z udziałem członków zarządu: wiceprezesa **Zdzisława Krasuckiego** i **Ewy Śliwy**, prowadził dyrektor Stowarzyszenia **Sławomir Kostjan**. Tematyka spotkania i dyskusja miały przybliżyć uczestnikom przepisy wynikające z ustawy o transporcie drogowym i problemy wynikające z wprowadzenia ustawy w życie. Dyskutanci z troską podkreślali malejące zasoby kadry zawodowej w społeczeństwie, upatrując rozwiązanie problemu w nowych formach szkolenia fachowców klasy średniej, szkolenia zawodowego, różniącego się w formach i treściach od szkoleń lat poprzednich.

Dużo uwag zawartych zostało w wystąpieniu **Sebastiana Białka**, pracownika stowarzyszenia, który zaprezentował przepisy ustawy o ruchu drogowym. Tematem dyskusji były problemy dnia codziennego, z jakimi spotykają się władze samorządowe, jak również społeczeństwo, związanego z funkcjonowaniem transportu. Dostosowaniem kwalifikacji do nowych wymogów, jakie przewiduje ustawa o transporcie ruchu drogowego.

(red.)

Józef Piłsudski honorowym obywatelem

W ramach spotkań z autorytetem 10 listopada społeczność ZSO nr 1 odwiedził dr **Szczepan Kalinowski,** historyk, regionalista, publicysta i edytor, społeczny opiekun zabytków i Miejsc Pamięci Narodowej na Podlasiu i Kresach. Przybył na zaproszenie nauczycielki historii **Justyny Sowy** i dyrektora szkoły **Tomasza Oleszczuka**.

Spotkanie odbyło się z okazji 75. rocznicy nadania J. Piłsudskiemu honorowego obywatelstwa miasta Terespola.

11 listopada 1934 r. z okazji Święta Niepodległości Rada Miejska Terespola podjęła jednogłośnie uchwałę: „Wskrzesicielowi Polski, Budowniczemu Potęgi Państwa Polskiego, Pierwszemu Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu, ukochanemu Wodzowi Narodu, jako wyraz wdzięczności i przywiązania przyznała ten zaszczytny tytuł marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu."

- Uchwałę prócz radnych podpisał burmistrz **Andrzej Bay** – poinformował Sz. Kalinowski. Wyjaśnił znaczenie nadawania honorowego obywatelstwa przez miasta i gminy polskie. Przybliżył fakt nadania i wręczenia honorowego obywatelstwa J. Piłsudskiemu przez władze miejskie Białej Podlaskiej. Następnie opowiedział o związkach J. Piłsudskiego i legionów z Podlasiem mi. in. Białą Podlaską, Międzyrzecem Podlaskim, Kopytowem, Koroszczynem, Kobylanami. Niezwykle interesujące wystąpienie wzbogacił pokazem multimedialnym. Zaprezentował młodzieży miejscowości, które odwiedził marszałek. Pokazał pomniki i kopce oraz tablice, jakimi upamiętniła pobyt J. Piłsudskiego i jego żołnierzy ludność Podlasia. Podkreślił zasługi marszałka i jego żołnierzy walczących o niepodległą Polskę ze szczególnym uwzględnieniem roli południowego Podlasia w wojnie polsko-bolszewickiej 1920 r. Zaprezentował pochodzące z prywatnej kolekcji, rysunki i ilustracje ukazujące w różny sposób postać marszałka Piłsudskiego.

W dowód wdzięczności i podziękowania za lekcje historii uczennica kl. II b liceum **Patrycja Chomiuk** wręczyła gościowi kwiaty. Uroczystość przygotowała **Justyna Sowa** z pomocą licealistów z klasy II b. Dekoracje plastyczną wykonali uczniowie pod kierunkiem **Edyty Drobysz**.

(JS)

GMINA BIAŁA PODLASKA

Otwarcie powiatowej drogi w Rakowiskach

W Rakowiskach miało miejsce symboliczne przecięcie wstęgi otwierające przebudowaną drogę powiatową nr 1020L Biała Podlaska- Terebela- Jagodnica-Witulin w m. Rakowiska od km 2+238 do km 3+375 odcinek o długości 1,137 km.

- *Mam nadzieję, że poczynione tu inwestycje powiatu bialskiego i gminy Biała Podlaska przyczynią się w znacznym stopniu do poprawy bezpieczeństwa mieszkańców Rakowisk* - mówił podczas otwarcia starosta **Tadeusz Łazowski.**

Dzięki staraniom Starostwa Powiatowego i gminy Biała Podlaska inwestycję zrealizowano w ramach „Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011". Jednym z głównych założeń tego projektu była poprawa bezpieczeństwa mieszkańców Rakowisk.

W ramach przebudowy poszerzono i wzmocniono nawierzchnię. Dla poprawy bezpieczeństwa mieszkańców po prawej stronie drogi wybudowano chodnik o szerokości 2 metrów, natomiast po lewej wybudowano ścieżkę rowerową również o szerokości 2 metrów. Zamontowano 41 słupów oświetleniowych, które mają za zadanie poprawić bezpieczeństwo na drodze po zmierzchu. Ponadto wybudowano zjazdy na posesje z kostki betonowej, wykonano odwodnienie powierzchni jezdni ściekami przykrawężnikowymi z kostki betonowej z odprowadzeniem wód opadowych do istniejących rowów przydrożnych. Przed rozpoczęciem robot drogowych Zakład Gazowniczy z Mińska Mazowieckiego wykonał odcinek sieci gazociągowej wzdłuż drogi powiatowej w Rakowiskch wraz z przyłączami do odbiorców indywidualnych oraz odejściami w ulice lokalne dzięki czemu w najbliższym czasie na nowej nawierzchni nie będą wykonywane żadne prace. Całkowity koszt realizacji inwestycji to: 2 mln. 410 tys. 284 zł brutto.

(PG)

TARGI EDUKACYJNE

5 listopada br. PSW im. Papieża Jana Pawła II gościła osiem uczelni wyższych na V Targach Edukacyjnych Matura 2010. Otwarcia dokonali: rektor Państwowej Szkoły Wyższej prof. dr hab. **Mieczysław Adamowicz** oraz prezydent miasta **Andrzej Czapski**. W holu głównym uczelni stoiska wystawiły: Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, UMCS w Lublinie, Politechnika Lubelska, WSEI w Lublinie, WSPA w Białymstoku, UKSW w Warszawie, Akademia im. Leona Kuźmińskiego, Studium Ochrony w Białej Podlaskiej, Kolegium Licencjackie UMCS w Białej Podlaskiej

Bogatą ofertę edukacyjną prezentowały instytuty i jednostki organizacyjne PSW, m.in. dział rozwoju i promocji oraz studium wf. Przyszli studenci mieli okazję zobaczyć pokazy wspinaczki w wykonaniu kierownika Studium Wychowania Fizycznego, obejrzeć sprzęt służący do survivalu oraz film prezentujący sprzęt do nurkowania. Studenci ratownictwa medycznego przygotowali pokazy pierwszej pomocy. Przyszłe pielęgniarki mierzyły zwiedzającym ciśnienie, a kosmetyczki wykonywały bezpłatne usługi. Stoisko rolnictwa zachęcało gości barwnym wystrojem z degustacją ekologicznych jabłek. Instytut neofilologii przygotował wystawę podręczników i albumów z języka niemieckiego oraz wystawę związaną z kulturą i sztuką Rosji. Wykładowcy kierunku zarządzanie przeprowadzili lekcję edukacyjną z ekonomii. Studenci z koła plastycznego wykonali obraz - piękną złotą jesień w parku. Praca została wywieszona w holu głównym pod szklanym patio PSW i będzie ją można podziwiać przez najbliższe tygodnie. W ramach prezentacji kierunków odbyły się liczne spotkania i wykłady otwarte m. in: dr inż. **Magdalena Zwolińska - Ligaj** z informacją o projekcie „ Pójdźmy do praktyki! – pilotażowa ścieżka przygotowania studentów zarządzania do wejścia na rynek pracy", dr **Ewelina Dresler** z wykładem na temat „Społeczna odpowiedzialność biznesu", mgr **Andrzej Kasprzyk** z wykładem na temat: „Południowe Podlasie – region działalności PSW", dr **Marian Stelmach** z wykładem na temat: „Aktywność fizyczna w profilaktyce otyłości", mgr **Leszek Zakrzewski** z wykładem „Inżynieria wiedzy i informacji. Od informacji do Business Intelligence".

(red.)

PODLASKI PRZEŁOM BUGU W OBIEKTYWIE

20 listopada br. w siedzibie bialskiej Sali wystawienniczej MOK nastąpiło uroczyste otwarcie wystawy poplenerowej „Podlaski przełom Bugu 2009". Organizatorem wystawy byli: Fotoklub Podlaski i Miejski Ośrodek Kultury w Białej Podlaskiej. Na wystawie prezentowane są prace wykonane przez uczestników Międzynarodowego Pleneru Fotograficznego, jaki miał miejsce w czerwcu br. Uczestniczyło w nim 34 fotografów z Polski i Ukrainy. Głównym celem pleneru było stworzenie cyklu fotografii przedstawiających park krajobrazowy Podlaski Przełom Bugu, zebranie materiału fotograficznego do zorganizowania wystawy i wydania katalogu ukazującego piękno nadbużańskich krajobrazów, flory i fauny. Podczas pleneru uczestnicy zakwaterowani byli w Domu Gościnnym „Wygoda" u Barbary i Marcina Orłosiów znajdującym się na terenie Stadniny Koni w Janowie Podlaskim. Plener był też doskonałą okazją do wymiany doświadczeń między uczestnikami.

Fot. A. Trochimiuk

Do jego organizacji przyczynili się: Miejski Ośrodek Kultury w Siedlcach, Park Krajobrazowy „Podlaski Przełom Bugu", Starostwo Powiatowe w Białej Podlaskiej, Fotoklub Rzeczypospolitej Polskiej - Stowarzyszenie Twórców. Wystawę poplenerową w siedzibie MOK można oglądać do końca grudnia. ***(PG)***

Rozstrzygnięto konkurs przyrodniczo-ekologiczny

W roku bieżącym rozpisano piątą edycję konkursu przyrodniczo-ekologicznego. Służy on szerzeniu edukacji ekologicznej wśród dzieci i młodzieży. Akces do finału złożyło 9 gimnazjów i 21 szkół podstawowych, a na szczeblu szkolnym w konkursie udział wzięło 1154 uczniów. Wyłoniono 96 finalistów, którzy w dniu 06 listopada 2009 roku zmierzyli się w etapie centralnym. Finalistów wraz z opiekunami powitał nadleśniczy **Janusz Paderewski**, a gratulując sukcesów wręczył pamiątkowe dyplomy i znaczki okolicznościowe.

Konkurs na etapie centralnym przeprowadziła komisja z Nadleśnictwa Międzyrzec. Finał przeprowadzono w trzech kategoriach wiekowych. Do finału przystąpiło: w pierwsze kategorii 36 uczestników; w drugiej 34 i w trzeciej 23 uczestników. Finaliści rozwiązywali test pisemny i rozpoznawali głosy zwierząt.

Komisja po sprawdzeniu prac ogłosiła następujące wyniki: I kategoria (klasy I-III szkoły podstawowej) pierwsze **Michał Saczuk** SP w Brzozowym Kącie gmina Komarówka Podlaska, drugie miejsce **Kamila Czołowska** SP w Komarówce Podlaskiej, trzecie miejsce **Izabela Filipiuk** SP w Komarówce Podlaskiej. Wyróżnienia: **Karolina Bołba** SP w Halasach gmina Międzyrzec Podlaski, **Kinga Lewkowicz** SP w Komarówce Podlaskiej, **Damian Korólczyk** SP w Rudnikach gmina Międzyrzec Podlaski. Wyróżnienie za najtrafniejsze odgadywanie głosów zwierząt: **Karolina Bołba** SP w Halasach gmina Międzyrzec Podlaski.

Wyróżnienie dla najmłodszego uczestnika konkursu: **Sylwia Dąbrowska** SP nr 2 w Międzyrzecu Podlaskim, II kategoria (klasy IV-VI szkoły podstawowej) pierwsze **Hubert Sobowicz** SP nr 2 w Międzyrzecu Podlaskim, drugie miejsce **Bartłomiej Kazimierski** SP w Szóstce, gmina Drelów, trzecie miejsce **Jakub Korniluk** SP w Halasach, gmina Międzyrzec Podlaski. Wyróżnienie **Jakub Sobowicz** SP nr 2 w Międzyrzecu Podlaskim, wyróżnienie za najtrafniejsze odgadywanie głosów zwierząt: **Bartłomiej Kazimierski** SP w Szóstce i **Paweł Laskowski** SP w Komarówce Podlaskiej, III kategoria (gimnazja) pierwsze miejsce **Beata Harasimowicz** gimnazjum w Jelnicy, gmina Międzyrzec Podlaski, drugie miejsce **Marcin Oleksiuk** gimnazjum w Drelowie, trzecie miejsce **Jakub Daniluk** gimnazjum nr 2 w Międzyrzecu Podlaskim. Wyróżnienia: **Piotr Szmuniewski** gimnazjum w Drelowie, **Sandra Łukaszuk** gimnazjum nr 2 w Międzyrzecu Podlaskim, wyróżnienie za najtrafniejsze odgadywanie głosów zwierząt: **Piotr Szmuniewski** gimnazjum w Drelowie i **Patryk Wetoszka** gimnazjum w Komarówce Podlaskiej.

Podsumowanie konkursu odbyło się 26 listopada w sali edukacyjnej Nadleśnictwa Międzyrzec. Organizatorzy zaprosili laureatów i wyróżnionych wraz z dyrektorami szkół, aby złożyć podziękowania i gratulacje za wspaniałą wiedzę. Nagrody ufundowali organizatorzy, koła łowieckie i sponsorzy.

W podsumowaniu konkursu uczestniczyli również: starosta bialski **Tadeusz Łazowski, p**rzedstawiciele burmistrza miasta Międzyrzeca Podlaskiego, wójtów gmin: Biała Podlaska, Drelów, Komarówka Podlaska, Międzyrzec Podlaski i Rossosz, dyrektor Miejskiego Ośrodka Kultury w Międzyrzecu Podlaskim, przedstawiciele kół łowieckich.

Adam Szulik

Gmina Konstantynów

Patron ekologów

20 listopada br w Szkole Podstawowej w Komarnie Kolonii, odbyła się uroczystość środowiskowa poświęcona patronowi chrześcijańskich ekologów św. Franciszka z Asyżu. W uroczystości uczestniczyli: starosta bialski **Tadeusz Łazowski,** wójt gminy **Romuald Murawski,** sekretarz gminy **Elżbieta Łazowska**, dyrektor przedszkola samorządowego w Konstantynowie **Małgorzata Kolenda** oraz rodzice uczniów szkoły. Gościem szczególnym był ojciec **Honoriusz**, kapucyn z Serpelic. Uroczystość miała podniosły charakter, ponieważ była podsumowaniem realizowanego przez szkołę Programu Edukacji Ekologicznej.

Szkoła w Komarnie realizuje ten program po raz drugi.

Środki finansowe na to przedsięwzięcie otrzymuje z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Lublinie i wójta gminy Konstantynów.

20 listopada uczniowie klas 0, I, II, III przygotowani przez: **Halinę Juszczuk, Katarzynę Nowik, Małgorzatę Pawelec** oraz **Urszulę Szewczuk** wprowadzili zebranych w piękny świat szanujący ziemię. W ładnej scenografii obejrzeli oni część artystyczną poświęconą św. Franciszkowi z Asyżu, a ojciec Honoriusz dzielił się wiadomościami dotyczącymi zakonników tego zgromadzenia i miejsc. gdzie kiedyś święty Franciszek żył i pracował. Działanie dotyczące ekologii oraz zdrowego stylu życia nie są obce uczniom, nauczycielom, a także rodzicami, którzy aktywnie uczestniczą w życiu szkoły i włączają się w organizowane akcje.

Plener w Roskoszy połączył młodzież

Od 23 do 25 listopada b r. w Europejskim Centrum Kształcenia i Wychowania OHP w Roskoszy odbywał się międzynarodowy plener malarski pod hasłem „Szła jesień przez Roskosz". W plenerze uczestniczyła 40 - osobowa grupa młodzieży z Polski i Białorusi. Białoruś reprezentowała młodzież z Polskiej Szkoły Społecznej im. Ignacego Domeyki w Brześciu. Grupę polską stanowili wychowankowie ECKiW OHP w Roskoszy oraz młodzież z Osiedlowego Domu Kultury w Białej Podlaskiej, z którym Centrum współpracuje w oparciu o zawarte porozumienie o współpracy.

Udział w plenerze umożliwił uczestnikom nawiązanie nowych kontaktów oraz realizację własnej aktywności twórczej. Praca pod kierunkiem profesjonalistów wzbogaciła warsztat artystyczny i sprzyjała zdobyciu nowych umiejętności. Niezależnie od wieku i doświadczenia artystycznego, każdy uczestnik pleneru mógł znaleźć coś dla siebie. Pod nadzorem wyspecjalizowanej kadry młodzież doskonaliła swoje umiejętności plastyczne, począwszy od wykonywania szybkich szkiców, malowania w plenerze różnymi technikami i na poszerzaniu wiedzy teoretycznej skończywszy.

Plener był także okazją do doskonałej zabawy w zgranej grupie. Jednym z punktów integracji młodzieży była praca wspólna w mieszanych narodowościowo grupach. Młodzież miała za zadanie przygotować, a następnie omówić pracę pod hasłem „Rzeka Bug, która nie dzieli, a łączy". Młodzi ludzie niezwykle pomysłowo zobrazowali temat zaskakując inwencją twórczą opiekunów i instruktorów.

Podsumowaniem przedsięwzięcia i jednocześnie zwieńczeniem kilkudniowego pobytu i pracy twórczej była zorganizowana mini wystawa poplenerowa, podczas której podziwiać można było efekty pracy młodzieży w postaci prac plastycznych, tak różnych, jak odmienną osobowość posiadał każdy z młodych artystów.

Plonem pleneru jest ponad 60 prac, których inspiracją były ślady jesieni w malowniczych zakątkach Roskoszy. Jury wyróżniło 10 prac, które oprawione zdobić będą wnętrza obiektów oraz świetlicy środowiskowej na terenie ECKiW OHP w Roskoszy. Zwycięzcą pleneru okazała się uczestniczka z Białorusi **Weronika Szepetunko**. Drugie miejsce zajęła również Białorusinka **Katarzyna Jagnisz**, trzecie zaś wychowanka OHP **Małgorzata Golanko**. Na kolejnych miejscach uplasowały się **Natalia Stepura** i **Anastazja Martynowicz** (obie z Białorusi). Szóste miejsce przyznano **Piotrowi Chalimoniukowi** z ECKiW OHP. Ponadto przyznano wyróżnienie uczestniczce z Białorusi **Julii Chwalko** za niezwykły talent w tworzeniu portretów.

Laureaci zostali nagrodzeni cennymi nagrodami rzeczowymi, a wszyscy uczestnicy pleneru drobnymi upominkami i dyplomami.

Małgorzata Zając

Foto. M. Zając

Nie jest za późno, aby rzucić palenie

Papierosy zawierają ponad 4 tysiące szkodliwych dla zdrowia składników, z czego 40 z nich wiadomo, ze przyczyniają się do zachorowania na raka. Do związków o działaniu rakotwórczym należą m.in.: nikotyna, substancje smoliste, tlenek węgla, formaldehydy, amoniak, tlenki azotu, arszenik, cyjanek wodoru. Na całym świecie tytoń powoduje blisko 3,5 miliona przedwczesnych zgonów rocznie. Co 12 sekund wskutek palenia papierosów umiera jedna osoba. Palenie zabija jednego na dwóch palaczy. Obliczono, że przeciętna 25-letnia osoba, która wypala 10 papierosów dziennie, skraca swoje życie o cztery i pół roku.

Palenie tytoniu jest szkodliwe także dla niepalących. Wdychanie bocznego strumienia dymu tytoniowego (ulatniającego się z papierosa) lub dymu wydychanego przez palaczy zwiększa ryzyko wystąpienia raka płuc i chorób serca u osób niepalących. Boczny strumień dymu tytoniowego zawiera wiele substancji alergizujących, powodujących łzawienie oczu, kaszel, a także uczulenia i w konsekwencji astmę. Bierne palenie niesie więc za sobą identyczne skutki zdrowotne, co aktywne palenie papierosów. Powoduje nieżyt oskrzeli, zapalenie płuc, zapalenie migdałków podniebiennych, zapalenie zatok obocznych nosa, wysiękowe zapalenie ucha i astmę oskrzelową

Dlatego: „rzuć palenie razem z nami". Po dziesięciu latach po zaprzestaniu palenia ryzyko śmierci wśród byłych palaczy jest identyczne, jak ryzyko śmierci wśród ludzi, którzy nigdy nie palili tytoniu.

Wszystkich, którzy chcieliby zasięgnąć konsultacji specjalistycznej w sprawach dotyczących palenia papierosów serdecznie zapraszamy do kontaktu z telefoniczną Poradnią Pomocy Palącym pod numerem 0 801 108 108 czynnej od poniedziałku do piątku w godzinach 11-19, w soboty 11-15 lub na stronę internetową: www.jakrzucicpalenie.pl

Angelika Stefaniak

Papież patronem PG nr 1

29 października 2009 r. odbyła się uroczystość nadania Publicznemu Gimnazjum nr 1 w Piszczacu imienia Papieża Jana Pawła II. Ten dzień przywitał nas chłodem i mżawką, ale atmosfera była wyjątkowo ciepła i podniosła.

Cała społeczność szkolna, poczty sztandarowe oraz zaproszeni goście ruszyli ulicami Piszczaca do kościoła.

O godz. 10 rozpoczęła się uroczysta Msza św., w czasie której został poświęcony sztandar gimnazjum. Nabożeństwo koncelebrowali: dziekan dekanatu terespolskiego ks. **Zdzisław Dudek** oraz ks. prałat **Henryk Bujnik,** a ceremonii przewodniczył gość specjalny, dyrektor wydziału nauczania Kurii Diecezjalnej w Siedlcach ks. kanonik dr **Krzysztof Baryga**. Oprawę liturgiczną specjalnie na tę okazję przygotował **Janusz Hołownia** wraz z chórem szkolnym.

Po nabożeństwie wszyscy udali się do szkoły. Po wprowadzeniu pocztów sztandarowych, odśpiewaniu hymnu państwowego i powitaniu gości **Teresa Andrzejuk**, dyrektor gimnazjum w swoim przemówieniu przypomniała sylwetkę patrona, doskonałego nauczyciela, który wskazuje jak kroczyć w prawdzie i sprawiedliwości, jak kształtować swoje sumienia i sumienia innych. Pokazuje jak wychowywać i kształtować młode pokolenie. Mieć takiego patrona to nie tylko zaszczyt i powód do dumy, ale to także ogromne zobowiązanie. Jako motto na sztandarze znalazły się słowa: „Prawdziwie wielki jest ten człowiek, który chce się czegoś nauczyć".

Przewodniczący Rady Gminy **Kamil Kożuchowski** odczytał uchwałę samorządu, *a* przedstawiciel Rady Rodziców **Wiesława Bohdan** akt nadania imienia 29 października został uznany Dniem Patrona.

W dalszej części uroczystości został przekazany sztandar przedstawicielom Samorządu Uczniowskiego: **Sylwii Dawidziuk, Mateuszowi Miciukowi** i **Dominice Majchrzak**. Wójt **Jan Kurowski** odczytał akt ślubowania, a dyrektor, przedstawiciele rodziców, nauczycieli i uczniów potwierdzili słowami „ślubujemy" otwartość na naukę Jana Pawła II i gotowość do działania na rzecz budowy społeczności w duchu wartości patriotycznych i chrześcijańskich.

Jako pierwszy głos zabrał poseł **Franciszek Jerzy Stefaniuk,** a po nim poseł **Adam Abramowicz,** wicestarosta **Jan Bajkowski**, **Teresa Grodecka**, starszy wizytator KO w Lublinie Oddział Zamiejscowy w Białej Podlaskiej, dr **Krzysztof Baryga**, przedstawiciele emerytowanych nauczycieli: **Wiesław Jawtoszuk** i **Maria Pawlak,** dyrektorzy szkół noszących imię Jana Pawła II.

Goście wyrażali radość z uczestnictwa w uroczystości, gratulowali trafnego wyboru patrona, podkreślali rolę szkoły i nauki Jana Pawła II w kształtowaniu osobowości młodego człowieka i wspieraniu w dążeniu do wielkich ideałów.

Przedstawiciel Społecznej Rady Rodzin Szkół im. Jana Pawła II Diecezji Siedleckiej **Sylwia Koczorowska** potwierdziła przyjęcie gimnazjum do rodziny szkół. Odpowiedzią na te słowa było odśpiewanie hymnu rodzin szkół przez uczennicę **Karolinę Makułę**.

Dyrektor złożyła serdeczne podziękowania za uczestnictwo w uroczystości, przekazała symboliczne upominki dla sponsorów, a nauczycielom, rodzicom i uczniom podziękowała za włożony trud w tworzenie niepowtarzalnej karty historii gimnazjum. Wszyscy otrzymali pamiątkowe plakietki. Młodzież gimnazjalna zaprezentowała część artystyczną „Historia wielkiego Polaka słowem malowana" przygotowaną przez: **Beatę Samojluk, Teresę Wołoszka, Janusza Hołownię** i **Mateusza Kuligowskiego.** Młodzi wskazywali ludzi zagubionych, skłóconych, poszukujących wskazówek.

PG z Piszczaca

Gospodarka łowiecka

Współczesne łowiectwo jest elementem ochrony środowiska przyrodniczego i polega na ochronie zwierząt łownych i gospodarowaniu ich zasobami w zgodzie ekologią oraz racjonalną gospodarką rolną, leśną i rybacką. Tak, więc łowiectwo nie polega tylko na polowaniu, ale także wiąże się z wieloma działaniami mającymi na celu ochronę środowiska. Myśliwi poprzez wprowadzanie do środowiska zanikających gatunków przyczyniają się do wzbogacenia różnorodności przyrodniczej naszych lasów i pól a poprzez regulację liczebności gatunków łownych, zapobiegają pojawieniu się zbyt wysokiej ilości zwierzyny, której nadmierna liczba zakłóca równowagę w przyrodzie i powoduje duże szkody w rolnictwie i leśnictwie. Łowiectwo ma także znaczenie dla gospodarki narodowej głównie w wyniku eksportu dziczyzny oraz polowań dewizowych.

Podstawą prowadzenia gospodarki łowieckiej są roczne plany łowieckie sporządzane przez koła łowieckie, plany te opiniowane są przez wójta lub burmistrza i zatwierdzane przez nadleśniczego. W rocznych planach łowieckich zawarta jest informacja o liczebności zwierzyny w obwodzie łowieckim uzyskana w wyniku corocznego liczenia zwierząt łownych oraz ilość zwierzyny przeznaczona do odstrzału w danym roku.

W ubiegłym roku gospodarczym pozyskano w powiecie bialskim ok. 140 jeleni, 1160 saren i 2100 dzików. W bieżącym roku gospodarczym liczebność zwierzyny grubej szacowano na ok. 180 łosi, 1080 jeleni, 8200 saren i 4830 dzików. W porównaniu do poprzedniego roku wzrosła liczba zwierzyny przeznaczonej do pozyskania, zaplanowano odstrzał 260 jeleni, 1650 saren i 2860 dzików.

Obszar powiatu został podzielony na 40 obwodów łowieckich, na terenie, których gospodarkę łowiecką prowadzi 27 kół łowieckich. Dużym problemem są szkody w uprawach rolnych powodowane przez zwierzynę, a zwłaszcza przez dziki. Koła łowieckie zobowiązane są do wypłaty odszkodowań właścicielom upraw i płodów rolnych w przypadku wystąpienia szkód łowieckich spowodowanych przez dziki, łosie, jelenie, daniele i sarny oraz szkód wyrządzonych w trakcie wykonywania polowania. W niektórych przypadkach, określonych w ustawie „Prawo łowieckie" odszkodowanie nie przysługuje. Takimi szczególnymi przypadkami są np:

- szkody nie przekraczające wartości 100 kg żyta w przeliczeniu na 1 hektar uprawy
- szkody w płodach rolnych złożonych w bezpośrednim sąsiedztwie lasu
- szkody w uprawach rolnych założonych z rażącym naruszeniem zasad agrotechnicznych
- brak zgody właściciela na budowę przez koło łowieckie urządzeń łowieckich lub wykonywania zabiegów zapobiegających szkodom.
- dokonanie zbioru plonów w terminie przekraczającym 14 dni okres zbioru ustalony dla danego gatunku przez wojewodę.

W przypadku wystąpienia szkód właściciel gruntu powinien dokonać zgłoszenia w formie pisemnej w ciągu siedmiu dni od wystąpienia szkody przedstawicielowi koła łowieckiego wyznaczonemu do przyjmowania zgłoszeń o szkodach łowieckich. Koło łowieckie zobowiązane jest do przeprowadzenia oględzin w ciągu siedmiu dni od zgłoszenia szkody. Bardzo ważnym elementem w zapobieganiu szkodom łowieckim jest dobra współpraca między rolnikami i myśliwymi, a funkcjonowanie współczesnego łowiectwa coraz większy wpływ ma polityka państwa, działalność organizacji ekologicznych oraz odbiór myślistwa przez społeczeństwo.

Tomasz Grzybowski

Nagrody burmistrza dla przedsiębiorców

13 listopada br. odbyło się uroczyste spotkanie przedstawicieli wielu środowisk Międzyrzeca Podlaskiego, regionu i kraju z okazji Święta Niepodległości, zainicjowane przez burmistrza **Artura Grzyba**. Było to pierwsze spotkanie, w którym uczestniczyli: przedsiębiorcy, przedstawiciele: oświaty, służby zdrowia, organizacji pozarządowych i społecznych, służb mundurowych, mediów z Międzyrzeca i reprezentanci władz m.in.: posłowie, ministrowie, prezes ARiMR, starosta bialski oraz radni województwa, powiatu i miasta. Podczas spotkania wielu międzyrzeczan otrzymało nagrody za wszechstronną działalność. Burmistrz wyróżnił międzyrzeckich przedsiębiorców za wkład we wspieranie rozwoju miasta, a także zaangażowanie na rzecz kultury i sportu. Honorową nagrodę- "Orlik 2009" otrzymali: **Elżbieta** i **Stanisław Pytlikowie** Zakład Ogrodniczy, **Mirosław Kulik** PHU „Tirmet", Zakład Mięsny „Wierzejki" **J.M. Zdanowscy**. Honorowy tytuł „Przyjaciel sportu" otrzymali: **Waldemar Czempiński** Piekarnia „Bagietka", Przedsiębiorstwo Drogowo-Mostowe Międzyrzec Podlaski S.A., firma Zremb – Poland Sp. **z** o.o. Honorowy tytuł „Przyjaciel kultury" otrzymali: **Edward Leszczyński** Międzynarodowy Transport Drogowy i Spedycja „Europtir", **Ewa** i **Jan Brodawkowie** Zakład Przetwórstwa Mięsnego „Karol", **Tadeusz Stefaniak** Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „Tesbud". Burmistrz Artur Grzyb otrzymał od PSS „Społem" medal pamiątkowy wykonany z okazji jubileuszu 100-lecia działalności „Społem" w Międzyrzecu. Koło wędkarskie „Złoty karaś" za zaangażowanie w rozwój wędkarstwa wyróżniło kilku przedsiębiorców oraz przedstawicieli władz. Statuetkę otrzymał m.in. burmistrz Międzyrzeca. Również Młodzieżowa Rada Miasta postanowiła przyznać burmistrzowi tytuł „Zasłużony dla Młodzieżowej Rady Miasta " za wieloletnią działalność na rzecz młodzieży, m.in. sukcesywnie realizując zadania mające na celu poszerzenie oferty edukacyjno-rekreacyjnej dla młodzieży.

UM Międzyrzec Podlaski

PARAFIA W ROZWADÓWCE

Kościół w Rozwadówce ufundował książę Ksawery Sapieha w 1779 r. Cerkiew unicka istniała już wcześniej, bo w XVII wieku. Obecny drewniany kościół parafialny pod wezwaniem świętego Mikołaja wybudowany został w 1910 r jako cerkiew prawosławna. W 1918 r. zamieniono ją na kościół rzymskokatolicki i utworzono parafię. Świątynia posiadała trzy niezależne dachy, na których znajdowały się kopuły-duża nad nawą, dwie mniejsze nad kruchtą i prezbiterium. Kościół jest orientowany w konstrukcji zrębowej. Zrąb wykonany został z bali sosnowych i obustronnie go oszalowano. Więźbę dachową wykonano w konstrukcji krokwiowo - więzarowej. Nawa główna zbliżona jest do kwadratu. Prezbiterium jest o połowę od niej węższe i krótsze oraz trójbocznie zamknięte. Po obu stronach prezbiterium umiejscowione są prostokątne zakrystie. Tzw. babiniec jest znacznie krótszy od nawy i nieco od niej węższy. Nad kruchtą znajduje się wieża. Od frontu w szerokości kruchty stworzono ganek na słupach o dwuspadowym dachu. Nad nawą znajdują się dachy naczółkowe krzyżujące się. W miejscu skrzyżowania dachów ośmioboczna wieżyczka zakończona jest iglicowym hełmem. Nad prezbiterium położono dach pięciopołaciowy, a nad tzw. babińcem dwuspadowy o wydłużonych połaciach dachowych. Z kolei nad zakrystiami daszki są dwupołaciowe. Wieżę zwieńczono dachem dwuspadowym z sygnaturką. Nawa nakryta została pozornym sklepieniem kolebkowo-krzyżowym i jest otwarta na prezbiterium. Chór muzyczny umieszczono nad kruchtą z wysuniętym częściowo na babiniec parapetem. W zakrystiach, i kruchcie nad chórem muzycznym wytworzono płaskie stropy. W ołtarzu głównym znajduje się obraz św. Antoniego Padewskiego z Dzieciątkiem z przełomu XVII/XVIII. W podniebieniu konfesjonału widnieje ikona Trzech Ojców Kościoła z XVIII w. Wśród wyposażenia warto wskazać na monstrancję z końca XVIII wieku. Trzy pary lichtarzy cynowych późnobarokowych z XVIII w. i parę małych klasycystycznych z I połowy XIX wieku. Świątynia przechodziła remonty w latach 80-tych XX wieku.

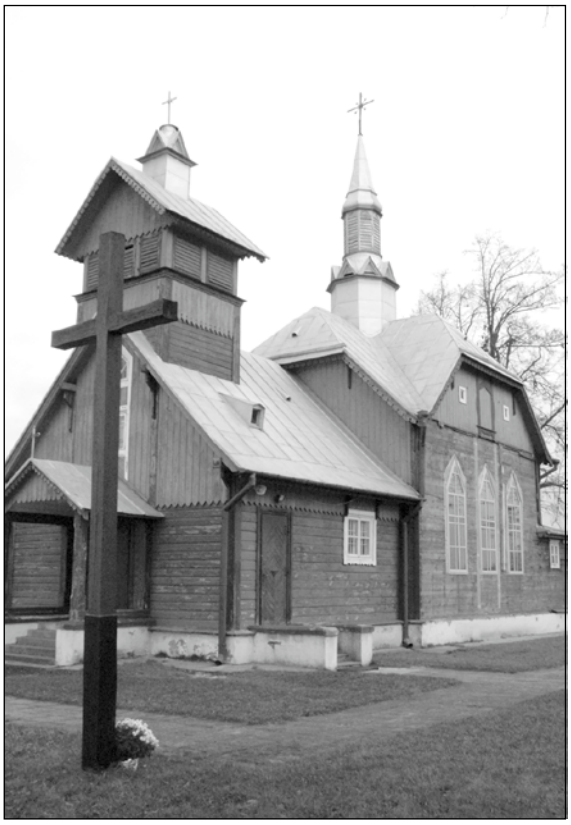

Warto zaznaczyć, że z parafią w Rozwadówce związany był Tadeusz Kościuszko, który przebywał na terenie dzisiejszej parafii w latach 80-tych XVIII wieku. Legenda głosi, że zawiesił on w ówczesnej cerkwi na ołtarzu order, który otrzymał z rąk Jerzego Waszyngtona. Z kolei Teodor Jasieński posiadający włości w Dołholiskach i Rozwadówce (sędzia pokoju okręgu włodawskiego i radca departamentu siedleckiego) działał w obozie czerwonych podczas powstania styczniowego. Poprowadził nieudany atak na Radzyń Podlaski. Jak pisał **Grzegorz Welik** „Rozwadówka jest, więc przykładem, że nawet niewielka parafia może być częścią dziejów życia wielkich Polaków". Proboszczem parafii jest ksiądz Mirosław Krupski. Do parafii należą miejscowości: Rozwadówka, Dołholiska, Ratajewicze, Marylin.

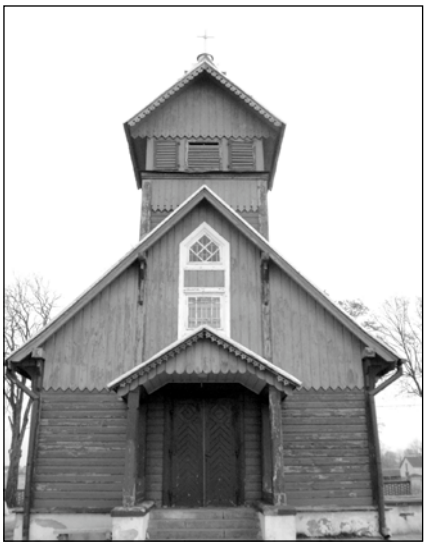

Łukasz Radosław Węda

BIAŁA PODLASKA

Pisarz blisko czytelników

18 listopada w filii nr 6 Miejskiej Biblioteki Publicznej miało miejsce spotkanie autorskie Grzegorza Kasdepke. Uczestniczyły w nim dwie klasy trzecie ze Szkoły Podstawowej nr 6 - III b i III c wraz opiekunkami **Aliną Sosik** i **Jolantą Hawryluk**. **Grzegorz Kasdepke** jest młodym, ale już wielokrotnie nagradzanym pisarzem. Na koncie ma ponad 40 wydanych pozycji książkowych.

Oczekiwaliśmy na przyjazd pisarza z pewnym niepokojem, bowiem miał nas już odwiedzić w ubiegłym roku, lecz wtedy na przeszkodzie „stanęła" …złamana noga. W końcu pojawił się cały i zdrów.

Spotkanie było odmienne od innych, dotychczasowych za sprawą fantastycznie przygotowanych trzecioklasistów, którzy przeczytali chyba wszystko, co autor wydał. Nie było zatem czytania fragmentów książek ani opowiadania ich treści, co bywa praktykowane na spotkaniach autorskich. „Trzeciaki" z miejsca przystąpiły do zadawania pytań, których miały przygotowane całe multum a odpowiedzi pisarza nasuwały im kolejne. I nie wiadomo ile by to trwało, gdyby nie fakt, że autor „Detektywa Pozytywki" mówił jak nakręcona katarynka – wyraźnie, sensownie ale okrutnie szybko.

Młodzi czytelnicy są chyba sceptycznie nastawieni do życia, bowiem na pytanie autora: „Jaki to gatunek literacki, gdy dzielni policjanci łapią

DOK. NA STR. 39

DOK. ZE STR. 38

niebezpiecznych przestępców" odpowiedzieli „bajka".

Interesowało ich także czy żona to instytucja uciążliwa dla pisarza oraz czy autor „ma na pieńku" ze swoim ilustratorem, gdyż ten w „Kacperiadzie" narysował Grzegorza Kasdepke z olbrzymim nosem.

Jeśli chodzi o żonę, to ponoć jest całkiem znośna, natomiast ilustratora czeka chyba męska rozmowa z pisarzem. Ostatnie pół godziny spotkania poświęcone było na rozdawanie autografów. Można je było otrzymać na specjalnie przygotowanej ulotce lub razem z dedykacją w zakupionej książce.

Krystyna Nowicka

Powiat bialski

Wymieniali doświadczenia zdrowotne

Powiat bialski przystąpił do organizowanej przez Związek Powiatów Polskich w ramach projektu „Budowanie potencjału instytucjonalnego samorządów dla lepszego dostarczania usług publicznych", trzeciej edycji Grupy Wymiany Doświadczeń (GWD) -zarządzanie sektorem ochrony zdrowia w samorządach powiatowych. Pierwsze spotkanie odbyło się właśnie w naszym powiecie 8 października br., a miejscem spotkania była sala konferencyjna Delegatury Urzędu Wojewódzkiego. W skład GWD Zdrowie z powiatu bialskiego wchodzą: starosta bialski, dyrektor wydziału spraw społecznych, inspektor ds. promocji i ochrony zdrowia z tegoż wydziału oraz dyrektor SPZOZ w Międzyrzecu Podlaskim.

Koordynatorem i moderatorem zajęć warsztatowych Grupy Wymiany Doświadczeń z zakresu zarządzania sektorem ochrony zdrowia w samorządach powiatowych jest **Adam Janas**, zaś całość prac związanych z pracami GWD nadzoruje ze strony Związku Powiatów Polskich **Ludwik Węgrzyn,** odpowiedzialny za realizację komponentu w projekcie.

W drugim spotkaniu GWD z zakresu zarządzania sektorem ochrony zdrowia uczestniczyli przedstawiciele 6 samorządów powiatowych zgłoszonych do prac w ramach tego komponentu projektu. Z województwa lubelskiego z powiatów: bialskiego i radzyńskiego, z województwa mazowieckiego z powiatów: garwolińskiego, mińskiego, łosickiego i sokołowskiego. Spotkanie składało się z dwóch części: w Starostwie Powiatowym w Łosicach i w Zajeździe Leśnym w Horoszkach Dużych (na terenie powiatu łosickiego).

Po prezentacjach uczestnicy warsztatów udali się na zwiedzanie szpitala. Druga część spotkania odbyła się w Horoszkach Dużych. Po wystąpieniu Ludwika Węgrzyna, w którym zaprezentował aktualne działania Związku Powiatów Polskich w obszarze ochrony zdrowia, a w szczególności finansowania świadczeń zdrowotnych w ramach kontraktów z NFZ, uczestnikom warsztatów zaprezentowano wynik analizy gry strategicznej pomiędzy szpitalami publicznymi i prywatnymi, która to była „pracą domową" po pierwszym spotkaniu GWD w naszym powiecie. Zaprezentowano również projekt zestawu wskaźników do analizy ilościowej pod kątem efektywności, skuteczności i dostępności, który jest ważnym narzędziem pokazującym wzajemne pozytywne oraz negatywne cechy, które winny wpływać na propozycję usprawnień w szpitalach powiatowych. Trzecie spotkanie III cyklu GWD Zdrowie odbędzie się w dniu 10 grudnia br. w Garwolinie.

Anna Jureczek

Gmina Łomazy

Biesiada Jesienna w Studziance

Mieszkańcy Studzianki przynajmniej raz w miesiącu spotykają się na wspólnej integracji. Formy są różnorodne. 24 października członkowie stowarzyszenia, wolontariusze i sympatycy przygotowali Jesienną Biesiadę w świetlicy. Najmłodsi rywalizowali w turnieju warcaby. W kategorii szkoły podstawowej wygrała **Natalia Łukaszuk**, a wśród gimnazjum najlepsza okazała się **Marzena Szenejko**. Najmłodsze pokolenie uczestniczyło w grach i zabawach prowadzonych przez **Katarzynę Stępniak** z Białej Podlaskiej. Wystąpił miejscowy kabaret Zielawa ze skeczem „O wszystkim i o niczym". Była to satyra z polskiego sportu i współczesnych mediów. Młodzi kabareciarze zaangażowali publiczność. Tym samym rozegrano satyrycznie teleturniej „Zero z dziewięciu", który poprowadził **Cezary Kukawski**. Zawodnicy na wzór jednego z telewizyjnych teleturniejów odpowiadali na pytania związane z grą słów. Pytania wprawiały w zakłopotanie uczestników, a wywoływały salwy śmiechu wśród publiczności. Ostatecznie zwycięzcą okazał się **Damian Skolimowski**, który w nagrodę otrzymał publikację książkową z rąk wicestarosty bialskiego **Jana Bajkowskiego**.

Dalszą część biesiady w rytmach muzyki tanecznej poprowadził **Max** z Radia BiPeR. Spotkanie społeczności Studzianki było podsumowaniem wiosenno-letniej akcji organizowania czasu wolnego, w ramach programu Czas letni w Studziance i Letniej Akademii Wiedzy o Tatarach. Warto nadmienić, iż społeczność Studzianki wykazuje aktywność dopiero od półtora roku.

Łukasz Radosław Węda

Wzrosła bojowość strażaków z Bohukał

14 listopada br. symbolicznym przecięciem wstęgi odbyło się uroczyste otwarcie wyremontowanej ze środków budżetowych gminy Terespol remizy strażackiej w Bohukałach. Z zaproszenia strażaków skorzystali m.in. przedstawiciele władz samorządowych na czele z wójtem **Krzysztofem Iwaniukiem,** kustosz parafii Pratulin, radni, komendant Straży Granicznej w Bohukałach, przedstawiciel wykonawcy, strażacy oraz mieszkańcy wsi. W ramach remontu wykonano nowy strop z dociepleniem, ocieplenie ścian zewnętrznych, elewację oraz zostały wymienione drzwi garażowe wraz z powiększeniem otworu wjazdowego. Koszt inwestycji wyniósł ogółem: 47 626,60 zł. Wykonawca - Granit sp. z o.o. PPU.

Do tak odnowionego garażu stary Żuk nie bardzo pasował. Dlatego miłym prezentem dla straży był przekazany przez Zarząd Ochotniczej Straży Pożarnej w Neplach samochód ratowniczo-gaśniczy marki Star GBA. Jest to pojazd o wadze ciężkiej mogący zabrać 2,5 tys. litrów wody. Nie jest to nowy, ale na pewno w większym stopniu poprawi bojowość w Bohukałach, niż dotychczasowy Żuk. Samochód został pozyskany nieodpłatnie przez OSP Neple i przy wsparciu finansowym Gminy i pracy społecznej druha **Wiesława Kowalskiego** i nepelskich strażaków wyremontowany i wyposażony w sygnalizację świetlną i dźwiękową. O tym, że samochód jest całkowicie sprawny świadczy fakt, że naczelnik OSP Bohukały **Kazimierz Pawluczuk** odpalił go bez problemu i wjechał gładko do garażu. Można powiedzieć ze Bohukały dostały pełny pakiet tj. garaż z samochodem. Na zakończenie części oficjalnej ksiądz **Marek Kot** odmówił krótką modlitwę i poświęcił zarówno samochód oraz remizę.

Władysław Kowal

POWIAT BIALSKI

Znani zapomniani (6)
Stanisław Daniewicz

Wśród osobistości pochodzących z naszego regionu znaną postacią w krajach trzeciego świata był **Stanisław Daniewicz.** Urodził się on 8 maja 1936 r. w Studziance z rodziców Jana i Leokadii. Był inżynierem i wybitnym konstruktorem budowlanym. Do szkoły podstawowej (która mieściła się w czasie II wojny w Studziance m.in. u Gąsków Sadownika, Bańkowskiego, czy Niczyporuka) zaczął uczęszczać w wieku 6 lat. Z czasów dzieciństwa przypominał swoją znajomość z Feliksem Rawickim i Henrykiem Kożuchowskim i porządkowanie pomnika przy szkole w Studziance z nauczycielem Feliksem Pirogowiczem. W czasie okupacji uczono go rachunków i pisania.

- Feliks Pirogowicz zabierał nas na wycieczki do lasu opowiadając bajki nawiązujące do historii Polski – opowiadał powracając myślami do czasów II wojny światowej Daniewicz. Szkołę podstawową w Łomazach ukończył w 1949 roku i edukację kontynuował w Technikum Finansowym w Białej Podlaskiej do 1953 roku. Następnie kształcił się w Technikum Budowlanym w Warszawie, a od 1963 studiował na Politechnice Warszawskiej na Wydziale Inżynierii Lądowej. Kontynuował naukę na Podyplomowym Studium Afrykanistycznym na UW, które ukończył w 1977. Daniewicz dość szybko nabywał wykształcenie jednocześnie pracując. Zaczynał zbierać doświadczenie w latach 1953-54 jako księgowy w NBP we Włodawa, a potem w BPP w Białej Podlaskiej. Od 1957 roku pełnił funkcję dyżurnego ruchu PKP Biała Podlaska. W latach 1963-1971 był zawiadowcą odcinka utrzymania PKP Biała Podlaska. W latach 1971-1973 pełnił funkcję kierownika działu w zarządzie PKP Małaszewicze, a od 1973 roku był naczelnikiem Oddziału Robót Budowlanych PKP Lublin. W latach stanu wojennego wykorzystał jednak okazję do wyjazdu do Afryki, bo jak stwierdził możliwości były ogromne i na ochotnika wyjechał. Pracował tam przez 3 lata jako główny inżynier - konstruktor na Politechnice w Kadunie w północnej Nigerii w dziale inwestycji. Jak podkreślał panowały tam znakomite warunki. Po powrocie do kraju w latach 1982-1988 był kierownikiem budowy w Biurze Projektów Kolejowych w Lublinie. Następnie ponownie wyjechał do Nigerii gdzie nadzorował budowę w Aprofim LTD w latach 1988-1993. Potem w 1993-1996 nadzorował budowę w Philips Projects Cenrte. Budował ośrodki administracyjne w Abuji i Jos w Nigerii oraz szpitale w Nigerii i Egipcie. Po powrocie do Polski w 1988 roku został inspektorem nadzoru w dziale Inwestycji KUL Lublin.

DOK. NA STR. 39

DOK. ZE STR. 38

Pod jego nadzorem zbudowano obiekty KUL w Lublinie. Jest autorem książki „Na kontrakcie. Wspomnienia", będącej ukoronowaniem podróży po Afryce i spotkań z mieszkańcami Czarnego Lądu wydanej w 2001 roku.

- *Książkę napisałem jako pamiętnik* -zaznaczył autor. Wykazywał zaangażowanie w działalności społecznej. Swoje teksty dotyczące problematyki społecznej i patriotycznej publikował w Nowym Świecie, Gazecie Polskiej, Naszym Dzienniku. Aktywnie też uczestniczył w życiu Kościoła. Stanisław Daniewicz miał córkę Jolantę i syna Andrzeja. We wspomnieniach powtarzał: - Jak wiemy kim byli nasi przodkowie, to nasza droga jest jaśniejsza. Skąd wyszliśmy to łatwiej wiemy, dokąd idziemy. Pamiętał skąd pochodzi i gdzie są jego korzenie. Dlatego Stanisław Daniewicz z sentymentem wracał pamięcią do wakacji i urlopów spędzanych w Studziance. Umawiałem się z Stanisławem Daniewiczem na zrobienie kilku zdjęć i dalsze wspomnienia. Niestety, nie spotkaliśmy się. Zmarł w Lublinie 26 maja 2009 roku po nagłej chorobie.

Łukasz Radosław Węda

LEKCJA DOBRYCH MANIER

Nie trzeba nikogo przekonywać, jak ważne jest przestrzeganie zasad dobrego wychowania.

Dlatego **Anna Warakomska,** nauczycielka ZSP nr 1 z Terespola, postanowiła nauczyć wychowanków odpowiedniego zachowania się przy stole. Zabrała ich na wyjątkową lekcję savoir-vivre'u do Pułtuska. Tam szóstoklasiści wysłuchali w Domu Polonii wykładu „ABC dobrego wychowania". Uczniowie dowiedzieli się, jak należy zachowywać się w restauracji i kawiarni, otrzymali cenne informacje na temat dobrych manier w życiu towarzyskim. Wycieczkowiczów zainteresowała część wykładu dotycząca sztuki jedzenia, prawidłowego posługiwania się sztućcami oraz naczyniami, odpowiednimi do potrawy. Chętnie brali udział w lekcji, a wiedzę wykorzystali w praktyce. Drugim elementem pobytu w Domu Polonii był obiad, podczas którego uczniowie musieli wykazać się zdobytą wiedzą.

Lekcji udzielała kierowniczka sali restauracyjnej, która następnie bacznie obserwowała szóstoklasistów podczas obiadu i oceniała ich zachowanie oraz przestrzeganie wcześniej podanych zasad.

Mądrzejsi o wiedzę szóstoklasiści wyruszyli z Pułtuska do Warszawy, gdzie obejrzeli stolicę z 30. piętra Pałacu Kultury i Nauki, a potem podziwiali startujące samoloty na lotnisku Okęcie. Ostatnim punktem wyprawy była kolacja w Mc'Donaldzie i zakupy w Galerii Mokotów. Wycieczka uświadomiła uczniom, jak ważne są zasady dobrego wychowania.

Kamila Korneluk

ŚPIEWALI POEZJĘ

Kolejny raz młodzi zaprezentowali się w szesnastym Powiatowym Przeglądzie Poezji Śpiewanej. Tradycyjnie odbył się przy zapalonych świecach w auli Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1. Organizatorami imprezy byli: MOK, ZSO nr 1, Starostwo Powiatowe. W przeglądzie wystąpiło 21 wykonawców. Oprawę muzyczną zapewnił F.H.U. **Jarosław Dobrowolski.**

Jury przyznało nagrody i wyróżnienia. Pierwsze miejsce (300 zł) wyśpiewała **Marta Olesiejuk** z MOK Biała Podlaska za utwór „Ja tonę", drugie miejsce (200 zł) przyznano **Aleksandrze Paszkowskiej** z bialskiego LO im. Kraszewskiego za „Pejzaż bez ciebie" i „ Boję się", trzecie miejsce(po 150 zł) równorzędnie otrzymały: **Karolina Filipiuk** z gimnazjum w Ciciborze Dużym za „Modlitwę" i „ Zamiast" oraz **Izabela Wójcicka** z bialskiego klubu „ Eureka" za „ Kochaj mnie" i „ Bosanovę". Wyróżnienia (po 50 zł) otrzymały: **Małgorzata Weres** z ZSP nr 1 w Terespolu za" Kiedy mnie już nie będzie" i „ Obok nas", **Marta Paszkowska** za „ Ukradła cyganka kurę", zespół " Brevis z Białej Podlaskiej za „Daleko, dwa kroki stąd" oraz „ Ale to już było".

Adam Jastrzębski

Odznaczeni za długoletnią pracę

W Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie odbyła się uroczystość nadania odznaczeń przyznanych przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej za wzorowe, wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej. Wśród osób odznaczonych nie zabrakło pracowników Starostwa Powiatowego w Białej Podlaskiej oraz jednostek mu podległych.

Medalem złotym „Za długoletnią służbę" w imieniu prezydenta RP **Lecha Kaczyńskiego** wojewoda lubelski **Genowefa Tokarska** odznaczyła: **Krystynę Beń, Zenona Daniluka, Marię Deneko, Bożennę Kaliszuk, Jana Komonia, Annę Teter, Kazimierza Witkowicza, Janinę Zając** i **Jana Żebrowskiego**.

Srebrny medal „Za długoletnią służbę" otrzymali: **Antoni Hasiuk, Krzysztof Jaroszuk, Marek Mazurek**. Brązowy medal odebrała z rąk wojewody **Katarzyna Kostrzewa**. ***(PG)***

Szanujmy wspomnienia

21 listopada odbyło się spotkanie integracyjno-muzyczne pod patronatem Gminnego Ośrodka Kultury. Celem i przesłaniem spotkania było hasło „Szanujmy wspomnienia". Biografia piosenkarki przedstawiona została przez **Martynę Gruszkowską** i **Joannę Buraczyńską**. Piosenką i wierszem, uczciliśmy pamięć znakomitej i niezrównanej piosenkarki **Anny Jantar**. Tego dnia można było usłyszeć dobrze znane wszystkim ,"Tyle słońca w całym mieście", ,"Nic nie może przecież wiecznie trwać" czy ,"Staruszek Świat", ale i także utwory osób bliskich dla piosenkarki, jak: Irena Jarocka, Halina Frąckowiak czy Andrzej Zaucha. Dzieci i młodzież, która uczęszcza na zajęcia wokalne do GOK, a także młodzież pozaszkolna prowadzona przez **Elżbietę Gruszkowską** była odtwórcami. Mamy nadzieje, że takie spotkania będą organizowane i będziemy mogli uczestniczyć w różnych imprezach poetycko – muzycznych w gronie rodzinnym i znajomych przy kawie i pysznych słodyczach.

B.Szulej

Modernizacja linii kolejowej Warszawa-Moskwa

Trwają prace modernizacyjne magistrali kolejowej Warszawa - Moskwa, na odcinku Biała Podlaska - Terespol. W ramach modernizacji przebudowano oba tory szlakowe między stacjami, przebudowano całkowicie stację Chotyłów w części tzw. „Nowym Chotyłowem".

Na stacji Chotyłów do użytku podróżnych przekazano perony i tunel umożliwiający dojście do peronów i na drugą stronę stacji oraz nowoprzebudowany przejazd i drogę kołowa łączącą Piszczac i Zalutyń. Na przystankach Dobrynka, Ogrodniki wybudowano nowe perony. Na przystanku Perkowice oddano do użytku dwa mosty stalowe oraz perony. Trwają prace końcowe na szlaku kolejowym Małaszewicze - Terespol. Z modernizacją linii kolejowej zapoznali się przyszli technicy budownictwa i technicy elektrycy z Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 z Białej Podlaskiej. ***(AJ)***

Walczyli o strzeleckie puchary

Od 13 do 15 listopada br. w Zespole Szkół Ekonomicznych im. M. Dąbrowskiej odbyły się VI Ogólnopolskie Zawody Strzeleckie o puchar Ziemi Międzyrzeckiej. W zawodach udział wzięło 129 zawodników z 14 klubów Polski. Rywalizacja odbywała się w konkurencji karabinek pneumatyczny i pistolet pneumatyczny w różnych kategoriach wiekowych.

W finale australijskim karabinek pneumatyczny Open pierwsze miejsce zajął **Rafał Łukaszyk** z klubu Zawisza Bydgoszcz, który jest także ubiegłorocznym wicemistrzem Europy, drugie miejsce zajęła **Żaneta Iwaszuk** z UKS Kaliber Białystok a trzecie miejsce **Olga Nowak** z klubu Hamer Kozinice. W finale australijskim pistolet pneumatyczny Open pierwsze miejsce zajął **Krzysztof Kozłowski** z klubu Hamer Kozinice, drugie miejsce **Grzegorz Mika** z KS „Snajper" Lublin, trzecie miejsce **Jacek Małecki** z klubu Świt Starachowice. Dobre miejsca zajmowali także zawodnicy ULKS-T Znicz Międzyrzec Podlaski, który funkcjonuje przy ZSE. **Kinga Świderska** z klubu „Znicz" Międzyrzec Podlaski zajęła 2 miejsce w konkurencji karabin pneumatyczny młodzików - 30 strzałów, a **Jacek Kosior** zajął 5 miejsce w konkurencji karabin pneumatyczny juniorzy młodsi - 40 strzałów.

VI Ogólnopolskie Zawody Strzeleckie o puchar Ziemi Międzyrzeckiej zostały zorganizowane dzięki dużym zaangażowaniu właściciela firmy Boss z Lublina **Zbigniewa Świderskiego** oraz dyrektora Zespołu Szkół Ekonomicznych w Międzyrzecu Podlaskim.

Leszek Jóźwik

Jak ustrzec się grypy? Praktyczne rady

W związku z pogarszającą się sytuacją epidemiologiczną dotyczącą grypy Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny z Białej Podlaskiej przypomina aby:

- unikać bliskiego kontaktu z chorymi osobami
- kiedy jest się chorym, zostać w domu i zachować dystans do osób zdrowych
- zasłaniać usta i nos chusteczką higieniczną podczas kichania i kasłania, a zużytą chusteczkę wyrzucić do kosza na śmieci
- myć często ręce
- unikać dotykania oczu, nosa i ust, żeby nie roznosić zarazków
- dbać o siebie, dużo spać, być aktywnym fizycznie, unikać stresu, pić dużo płynów i zdrowo się odżywiać.
- Informacje dla:
- dyrektorów, nauczycieli i opiekunów w placówkach nauczania i wychowania należy:
- obserwować dzieci i młodzież wykazującą objawy grypopodobne w trakcie pobytu w placówkach takie jak: gorączka, kaszel, ból gardła, ból mięśni, ból głowy, dreszcze, osłabienie, w niektórych przypadkach biegunka
- informować rodziców i opiekunów o zaobserwowanych objawach grypopodobnych celem konsultacji z lekarzem rodzinnym
- zadbać o ciągły dostęp do środków higienicznych w toaletach
- organizować w ramach możliwości jak najwięcej pobytu uczniów na świeżym powietrzu w czasie przerw i lekcji wychowania fizycznego
- monitorować strony internetowe Państwowej Inspekcji Sanitarnej www.pis.gov.pl oraz Państwowego Zakładu Higieny www.pzh.gov.pl celem uzyskania bieżących informacji

informacje dla rodziców:

- należy obserwować domowników wykazujących objawy grypopodobne, w razie ich wystąpienia zgłosić się do lekarza rodzinnego
- myć ręce swoje i swojego dziecka mydłem pod bieżącą wodą oraz pokazać dziecku jak należy to robić
- zatrzymać chore dziecko w domu i wezwać lekarza
- zasłaniać nos chusteczką higieniczna podczas kichania i usta podczas kasłania
- nie zabierać dziecka do ludzi, którzy są przeziębieni
- zadbać o to by dziecko zawsze miało przy sobie chusteczkę do nosa
- spędzać z dziećmi aktywnie wolny czas na świeżym powietrzu
- rady dla dzieci i młodzieży:
- myć ręce mydłem i ciepła wodą przez 20 sekund
- jeśli nie masz chusteczki higienicznej podczas kichania lub kasłania zasłoń usta i nos rękawem w okolicy powyżej łokcia a nie dłońmi
- umyć ręce po kasłaniu lub kichaniu
- unikać kontaktu z osobami, które kichają i kaszlą
- przebywać w czasie wolnym na świeżym powietrzu.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna

Prezentacje Literackie
PODLASKIEGO KWARTALNIKA KULTURALNEGO
Nr (10) (redakcja mig)

debiut

Ilona Lange

Świętość

Pytasz mnie:
- „Czy mnie kochasz?"
ja na to:
- „Wiesz, że nie."
Bo cóż to „kochać" znaczy?
To czysta chemia
czyż nie?
Ludzie wszystko zbadali,
zmierzyli, zważyli i jest.
Kochać – nie kochać znaczy
lecz pachnieć odpowiednio
- przecież wiesz.

Bajka

Za górami i lasami
Ale nie z krasnoludkami
Żyła sama – bez macochy
Nie poznała księcia
Za rzekami, dolinami
Marzyła naiwnie
Że sny się spełnią
I że ból kiedyś minie
Była sama
Zapomniana
W małej chatce
se mieszkała
A wiatr śpiewał jej do snu.

***

Znowu zabijam czas
Szlachetnym diamentem.
Zapisuję na zwykłym drzewie
Moje myśli bezładne...

Kiedyś było piękne
Żyło i rodziło
Dziś leży bezwładnie.

Mała kartka w kratkę
A na niej
Mego świata rys.

Smutki

Kilka słów
Niby zwykłych
Banalnych jak 2+2
Kilka bzdur
Tak niewinnych...
Że rozum pęka w szwach
„To i tak jeszcze nic
Przecież gorzej może być"
- Ktoś mi szepnął do ucha
I znikł.

Tęsknota

Już nawet Brzęczyszczykiewicz
Odnalazł własny dom
A ja?
Zbyt daleko jestem
Od Twych rąk
Nie potrafię żyć sama
Lecz czy z Tobą będę umiała?

Kochankowie

W szaleństwie uniesień
W ramiona zimy
W siebie wpatrzeni
Wierni inaczej
Wczesnym wieczorem
Wyszli na spacer

Zamieć dokoła,
Zamęt i szał
Za chwilę święta
Zawołał klaun
Zerknęli na siebie
Zaczęli się śmiać.

Wiedzieli o tym
Wierzyli w to
Wszystko im jedno
W dobrą czy złą...
W prawo czy w lewo
Wystarczy że SĄ!

Wpadka

Cud miłości Ci się zdarzył
cud, o którym nikt nie marzył
cud, bo nikt nie wierzy w cuda
cud, bo nie wiesz czy się uda
cud, choć nie wiesz co z nim zrobić
cud, bo cudowny jest każdy mały
człowiek.

Zauroczenie

Myślałam, że będzie inaczej
Nie planowałam tego
Samo tak wyszło jakoś
Bez początku i końca
Ot taka zwykła
Przygoda miłosna
Taka wprost z Harlekina
Nic specjalnie wielkiego
W pomieszczeniu bez klamek
Dostałeś zbyt wiele.

***

Miłości, miłostki
A potem niechęć
Zauroczenie, plany na przyszłość
A po roku rozczarowanie
Kłótnie, latające talerze
I kosmitka w łóżku obok Ciebie
Maseczka, ogórek na oczach i papiloty
Przypalone tosty – byle zdążyć na ploty
Odbierz dziecko z przedszkola!
Trzaśnięcie drzwiami
Tak to jest, gdy się żyje z babami.

Pragnienie

Chciałabym się napić
Poczuć smak zapomnienia
I u źródeł Lety
Zostawić wszystkie zmartwienia

Jak starożytni Grecy
Porozmawiać z bogami
Na Polach Elizejskich
Usiąść wraz z aniołami

Nie czuć już bólu, strachu
I serce mieć z kamienia
Nie dać się zranić więcej
Takie mam dziś pragnienia.

Bezkrwawa zbrodnia

Głuchy trzask

- Powiedz jej żeby uważała!
- Niech pani idzie tak dalej, bo tu...

Głuchy trzask

Jemioły pod którą razem staliśmy
Już nie ma
Schronienia przed wiatrem i deszczem
Już nie ma

Głuchy trzask

- Przepuść jeszcze tego...
- Dawaj, dawaj!
I warkot silnika
A potem?

Głuchy trzask

i nieme błaganie o litość

Nie zabijajcie mnie!!!

Dla J.

I czemu się znów obrażasz?
Sam przecież wiesz najlepiej.
Moje uczucia to standard,
a Twoje?
No cóż – sam nie wiesz.
Mówiłeś, że bez kobiety...
że dom... i że rodzina...
że praca...
że ciągle w trasie...
że nie ma czasu na miłość.
A ONA?
ONA jedna Cię podniesie do góry
i sam nauczysz się latać
i sam już będziesz mówić,
że ONA jest najważniejsza,
że dla NIEJ ten dom i rodzina
i że od NIEJ,
naprawdę,
wszystko się zaczyna!

Czekania

Czekania
Te małe i duże...
Na dworze kałuże –
mego małego serca.
Czy tak ma wyglądać
Lato!?

Czekania
Na cud i codzienność
Na dom i ogród
Na wieczność!

Czekania
Na pierwszy krzyk dziecka
Na pocałunek miłości
Na... nic?

Czekania
Czemu tylko one zostały?
A nie nadzieje, marzenia, sny, jawy!
Czekania
Czemu WY?

Pomoc powiatu partnerom z Ukrainy

Przedstawiciele władz Starostwa Powiatowego w osobach: wicestarosta **Jan Bajkowski** oraz sekretarz **Jan Jańczuk** wyruszyli do zaprzyjaźnionego z powiatem bialskim rejonu samborskiego na Ukrainie, aby dostarczyć niezbędne do walki z grypą lekarstwa oraz środki medyczne. Pomysłodawcą i organizatorem akcji pomocy był starosta **Tadeusz Łazowski**. W ramach zorganizowanej pomocy władze powiatowe zdecydowały o przeznaczeniu z budżetu powiatu 10 tysięcy złotych na zakup lekarstw i medykamentów, które przekazane zostały na Ukrainę. Ponadto w szkołach i placówkach, których organem prowadzącym jest starostwo, zorganizowano wśród pracowników zbiórkę pieniędzy, które również przeznaczono na zakup lekarstw. Łącznie starostwo zakupiło lekarstw za ponad 13 tysięcy złotych.

„Wspólnie z Klubem Rotary z Białej Podlaskiej pozyskaliśmy również bezpłatnie lekarstwa na kwotę 20 tysięcy złotych od firmy Polfa z Warszawy- zaznacza pomysłodawca akcji starosta Tadeusz Łazowski. Dzięki podjętym działaniom udało nam się zorganizować pełen bus lekarstw i środków medycznych, które zapewne przydadzą się na Ukrainie."

(PG)

Foto. P. Grzeszyk

Foto. P. Grzeszyk

Połączenie z portem PKP

Jednym z punktów obchodów Dnia Niepodległości w Koroszczynie było otwarcie drogi gminnej, łączącej drogę krajową nr 2 z portem PKP Małaszewicze. Przedmiotem inwestycji była przebudowa drogi gminnej, stanowiącej jedyny dojazd do Wolnego Obszaru Celnego, terminali przeładunkowych i zakładu produkcyjnego, a w zakresie ruchu ciężkiego, jedyny dojazd do Portu PKP Małaszewicze, Projektowanego Centrum Logistycznego i Granicznego Punktu Odpraw Weterynaryjnych i Fitosanitarnych. Droga nie była przystosowana do ruchu ciężkiego i wymagała generalnej przebudowy z uwagi na swój stan techniczny i duże obciążenie ruchem pojazdów ciężarowych. Stan taki stanowił poważne ograniczeniem w rozwoju istniejących podmiotów i hamulec w napływie kapitału inwestycyjnego.

Droga o długości 1590 m kosztowała ogółem 5 mln 295 tys. zł, i po połowie została sfinansowana ze środków budżetu państwa oraz budżetu gminy Terespol w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008 - 2011.

Wykonano jezdnię z nawierzchni asfaltowej o szerokości 7 m, ciąg pieszo-jezdny, umocnione pobocza, przejazd kolejowy oraz z własnych środków wybudowano oświetlenie uliczne.

Prognozuje się, że przebudowa tej drogi, poza poprawą bezpieczeństwa ruchu drogowego, skróceniem czasu przejazdu pojazdów mechanicznych, zmniejszeniem emisji spalin i hałasu do środowiska, w bezpośredni sposób poprawi atrakcyjność inwestycyjną województwa, zintensyfikuje działalność gospodarczą funkcjonujących firm, a także w bardzo istotny sposób usprawni obsługę terminali przeładunkowych, Wolnego Obszaru Celnego przez służby ratunkowe, ochrony i służby granicznej.

D. Wowczeniuk

Puchary Europy dla sztangistów z Zalesia

Franciszek Szabluk atakował rekord świata

Aż pięć Pucharów Europy w wyciskaniu sztangi leżąc wywalczyli w Rybniku sztangiści ULPKS Gaj Zalesie – trzy w kategorii juniorów, a dwa w kategorii masters. Tym samym przedłużyli zapoczątkowaną we Francji piękną passę. Przypominamy, że na zachodzie kontynentu zdobyli dwa złote i jeden srebrny medal mistrzostw świata.

Dwie wygrane nasi zawodnicy zanotowali w kategorii 67,5 kg. **Adrian Kopania** był z wynikiem 125 kg najlepszy wśród 16-17-letnich juniorów, a **Paweł Miginko** z rezultatem 135 kg w kategorii 17-18 lat. Podobnie było w kategorii 82,5 kg. W niej zwyciężyli: w grupie do lat 23 **Daniel Selewoniuk**, wyciskając 140 kg, a także **Ireneusz Czupryn**, który wygrał wśród 50-54-letnich mastersów z wynikiem 112,5 kg. Jako ostatni puchar zdobył twórca sukcesów ciężarowców z Zalesia – **Franciszek Szabluk**, najlepszy w kategorii 90 kg masters 50-54. Atakował on także ciężar 211,5 kg, będący nowym rekordem świata, ale tym razem nie udało się. ***(mf)***

Podlascy zdobywcy Pucharów Europy

Dwa medale sztangistów z Terespola

Krzysztof Breczko wicemistrzem kraju

Udane występy reprezentantów MULKS Terespol podczas mistrzostw Polski juniorek i juniorów do lat 17 w podnoszeniu ciężarów dały podlaskiemu klubowi w klasyfikacji chłopców szóste miejsce. Największa w tym zasługa **Krzysztofa Breczko** i **Grzegorza Darczuka**, którzy stanęli na podium.

Pierwszy z nich został wicemistrzem Polski, ulegając w kategorii 50 kg jedynie **Damianowi Mrozowi** (Relaks Oborniki Śląskie), każdy bój przegrywając tylko jednym kilogramem. W rwaniu terespolanin uzyskał 67 kg, w podrzucie 84, co dało mu w dwuboju 151 kg. Z kolei **Grzegorz Darczuk** był trzeci w kategorii 85 kg, również tocząc zaciętą walkę z najgroźniejszymi rywalami. Wystarczy spojrzeć na końcowe wyniki. Zwycięzca **Damian Szczepanik** (Gryf Bujny) zgromadził 262 kg (117+145), drugi **Grzegorz Wałek** (Żuławy Nowy Dwór Gdański) – 261 kg (114+147), a prowadzący po rwaniu terespolanin – 260 kg (118+142).

Dziewięciu kg zabrakło do medalu w kategorii 53 kg **Kamili Breczko**, która uzyskała 128 kg (58+70). Natomiast piąte miejsce w kategorii 56 kg zajął **Cezary Zabłocki** (75+92=167 kg), piętnaste w kategorii 69 kg **Mariusz Pietrzak** (83+98=181 kg), a dwudzieste drugie w kategorii 50 kg **Piotr Jaszczyk** (40+53=93 kg). ***(mf)***

Drużynowe mistrzostwa Polski w podnoszeniu ciężarów

MULKS Terespol dwunasty

Dobiegły końca drużynowe mistrzostwa Polski w podnoszeniu ciężarów. Tytuł wywalczył Tarpan Mrocza, którego reprezentanci zgromadzili 8221,9 punktów. Dwunastą pozycję, z dorobkiem 6573,3 punktów, zajął beniaminek z Terespola, który był organizatorem ostatniego rzutu. Zwyciężył w nim AKS Myślibórz (1670,1 pkt.) przed Hejnałem Kęty (1616,2), gospodarzami (1563,5), Unią Hrubieszów (1558,9) i Zniczem Biłgoraj (1536,6). Najlepiej zaprezentował się **Grzegorz Darczuk**, który uzyskał drugi wynik zawodów, czyli 363,6 punktów. Pozostałe wywalczyli: **Daniel Masiuk**, **Cezary Zabłocki**, **Mariusz Pietrzak** i **Krzysztof Breczko**. ***(mf)***

Sukces taekwondoków Huraganu

W Międzyrzecu Podlaskim odbyły się międzywojewódzkie mistrzostwach młodzików w taekwon-do olimpijskim. Zwyciężyli zawodnicy Huraganu, broniąc tym samym wywalczone drużynowo rok temu w Łomży pierwsze miejsce. Indywidualnie najlepiej wypadli: **Bartłomiej Tymoszuk**, **Maciej Filimon** i **Rafał Węgrzyniak**, którzy wygrali swoje kategorie. Drugie miejsca zajęli: **Mateusz Żyłka**, **Hubert Gutowski** i **Paweł Czerniak**, a trzecie: **Bartosz Puszkarski** i **Natalia Golec**. ***(mf)***

W Międzyrzecu Podlaskim przegrali z pogodą

Konstytucja zamiast niepodległości

Tylko około stu uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych stanęło na starcie dwunastu wyścigów tegorocznego **Jesiennego Ulicznego Biegu Niepodległości**. Przyczyną była fatalna pogoda i **Mariusz Leszczyński**, dyrektor Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Międzyrzecu Podlaskim, zdecydował, że od przyszłego roku niepodległościową imprezę zastąpi na początku maja Bieg Konstytucji.

Ostatnią trzynastą edycję listopadowych biegów zorganizowały: MOSiR, Starostwo Powiatowe w Białej Podlaskiej, Bialski SZS i UKS przy Szkole Podstawowej nr 3 w Międzyrzecu Podlaskim. Zwycięzcami poszczególnych kategorii zostali: kl. I-II – **Oliwia Stefaniuk** i **Filip Boguta** (oboje z SP 3 MP); kl. III-IV – **Wioletta Paluszkiewicz** (SP 2 MP) i **Arkadiusz Andrzejuk** (SP 3 MP); kl. V-VI – **Agnieszka Jędrzejewicz** (SP 1 MP) i **Marcin Piotrowicz** (Piszczac); kl. I-II gimnazjalne: **Aleksandra Korniluk** (PG Piszczac) i **Krystian Garbacik** (PG Drelów); kl. III gimnazjalne i kl. I ze szkół ponadgimn. – **Daniela Szpura** (PG Drelów) i **Paweł Bandzarewicz** (LO Wisznice); kl. II-III szkół ponadgimn. – **Angelika Marczuk** (ZSP MP) i **Kamil Matczuk** (LO Wisznice). ***(mf)***

Gimnazjaliści przy stole, licealiści w wodzie

Nowi mistrzowie powiatu

Co tydzień poznajemy nowych mistrzów bialskiego powiatu w rozgrywkach organizowanych przez Szkolny Związek Sportowy. W halach w Sworach i Leśnej Podlaskiej wyłoniono najlepszych tenisistów stołowych. Wśród gimnazjalistów tytuły zdobyli: **Monika Wertejuk** z Sosnówki oraz **Aron Żuk** z Kodnia, a drużynowo: dziewczęta z Gimnazjum w Sosnówce (3:2 z PG 1 Jelnica) oraz chłopcy z Gimnazjum w Kodniu (3:2 z PG Konstantynów). Z kolei w Licealiadzie pierwsze lokaty zajęli: J**ustyna Pawluczuk** (ZS Janów Podl.) i **Bartłomiej Jaszczuk** (ZSE Międz. Podl.).

Uczniowie Liceum Ogólnokształcącego w Międzyrzecu Podlaskim zdominowali mistrzostwa powiatu bialskiego w sztafetowym i indywidualnym pływaniu dziewcząt i chłopców. Zwycięstwa odniosły obie sztafety 10 x 25 m, większość czołowych lokat zajęli też pojedynczy licealiści: 50 m grzbiet. – **Marta Kieczka** (LO) i **Łukasz Węgrzyniak** (LO); 50 m klas. – **Monika Górska** (ZSE Międz. Podl.) i **Michał Barnasiuk** (ZSE); 50 m dow. – **Natalia Ciok** (LO) i **Wiktor Pawłowski** (LO). ***(mf)***

Czołowi pingpongiści turnieju w Leśnej Podlaskiej

Andrzej Kołpak na Igrzyskach Olimpijskich

W październiku odbyły się w Sydney (Australia) Igrzyska Olimpijskie Weteranów, podczas których powiat bialski miał reprezentanta. Na stadion, gdzie w 2000 r. najlepsi lekkoatleci bili rekordy, przybyło czterdzieści tysięcy widzów. W imprezie udział wzięło ponad dwadzieścia osiem tysięcy zawodników z 95 krajów! Imprezę obsługiwało dwa i pół tysiąca sędziów i drugie tyle wolontariuszy, którzy sprawowali pieczę nad sprawnym przebiegiem igrzysk. Weterani startowali w dwudziestu ośmiu dyscyplinach na terenie znakomicie do tego przystosowanego Sydney. Na igrzyskach również powiat bialski miał swojego reprezentanta. Był nim **Andrzej Kołpak**, który startował w pięciu konkurencjach: w biegach na 800 m, 400 m, 200 m, skoku w dal i trójskoku.

Do igrzysk zakwalifikował się dzięki znakomitym wynikom, osiąganym na Mistrzostwach Polski i Europy. W Halowych Mistrzostwach Polski w biegu na 400 m i 1000 m Andrzej Kołpak zajął pierwsze miejsce, na 200 m., był drugi. Natomiast w Halowych Mistrzostwach Europy z wynikiem 1 min. 20 sek. na 400 m ustanowił nowy rekord Polski. W czerwcu 2009 roku na Mistrzostwach Polski w Białymstoku na 400 m zajął trzecie miejsce na 200 metrów uzyskał drugą lokatę. Złoty medal zdobył w biegu na 800 metrów. Sukcesami również zakończyły się wrześniowe starty na Mistrzostwach Świata Weteranów w Finlandii, gdzie w biegu na 400 metrów pobił życiowy rekord.

Sukcesami zakończył również bialski lekkoatleta start w Igrzyskach Olimpijskich. Uzyskane podczas Olimpiady wyniki były jego rekordami życiowymi. W biegu na 800 m zajął jedenaste miejsce z czasem 3 min 33 sek., na 400 m ósme miejsce i czas 1 min. 21 sek., na 200 metrów zajął dziesiąte miejsce i osiągnął czas 35 sek.33. W trójskoku pan Kołpak wywalczył ósme miejsce i w skoku w dal dwunaste miejsce.

Jak podkreśla bialski atleta: „Mój start na Igrzyskach nie byłby możliwy, gdyby nie pomoc starosty bialskiego **Tadeusza Łazowskiego** i prezydenta Białej **Andrzeja Czapskiego**. W szczególności pragnę też podziękować panu **Grzegorzowi Danilukowi** - prezesowi zarządy firmy Norenco oraz Bankowi Spółdzielczemu z Białej Podlaskiej za wsparcie finansowe. Dziękuję również dziekanowi ZWWF w Białej Podlaskiej prof. **Jerzemu Sadowskiemu** oraz klubowi sportowemu „Top" za udostępnienie na czas przygotowań obiektów sportowych."

(PG)

Hetman niepokonany

29 listopada br. w hali sportowej Zespołu Szkół w Sławatyczach rozegrany został IX Nadbużański Turniej Piłki Siatkowej Mężczyzn. Wzięły w nim udział drużyny z gmin powiatu włodawskiego i bialskiego . Rozgrywki turnieju odbyły się systemem każdy z każdym. I miejsce zdobyła drużyna „Hetman „ Sosnówka, II zdobyli siatkarze z GOK w Hannie, III przypadło zespołowi „Mirstala" z Zaświatycz, IV miejsce tuż za podium zdobyli gospodarze turnieju „Oldboy" Sławatycze. Mecze rozgrywane były na wysokim poziomie sportowym, były zacięte, emocjonujące – trzymały kibiców w napięciu. Drużyny otrzymały z rąk wójta **Dariusza Trybuchowicza** i przewodniczącego Powiatowej Rady Sportu **Tadeusza Maziejuka** okazałe puchary, dyplomy i statuetki.

Foto. Bolesław Szulej

Statuetkę najwszechstronniejszego zawodnika turnieju przyznano **Wojciechowi Ignatiukowi** z „Hetmana" Sosnówka, natomiast statuetkę najlepszego atakującego zdobył **Arkadiusz Łachmicki** reprezentujący „Mirstal" Zaświatycze. Nad sprawnym przebiegiem rywalizacji czuwali sędziowie **Ryszard Filipiuk** i **Mariusz Kozak - Sikorski**. Impreza została zorganizowana przez Zespół Szkół i Gminny Ośrodek Kultury w Sławatyczach przy wsparciu finansowym Starostwa Powiatowego w Białej Podlaskiej i Urzędu Gminy Sławatycze.

Bolesław Szulej

Parafialny turniej siatkarski

21 listopada br. w hali sportowej przy Publicznym Gimnazjum w Rossoszu odbył się turniej trójek siatkarskich mieszanych o puchar dziekana Wisznice, sponsora turnieju. Organizatorami rozgrywek byli ks. **Tomasz Bielecki**, wikary parafii Rossosz oraz **Marek Czech**, prezes tutejszego „Orlika". Do zawodów przystąpiło 11 parafialnych drużyn. Po pięciu godzinach turniejowych zmagań wyłoniono zwycięzców. Pierwsze miejsce zajęła drużyna parafii Rossosz, drugie miejsce przypadło reprezentacji parafii Horodyszcze, natomiast statuetki za zajęcie trzeciego miejsce odebrała druga reprezentacja z parafii Rossosz.

(MC)

Puchar Europy z udziałem zawodników z Zalesia

Zawodnicy ULPKS GAJ z Zalesia startowali 13 listopada w Pucharze Europy w wyciskaniu sztangi leżąc, zorganizowanym w Rybniku. Zajęli następujące miejsca: **Adrian Kopania** I miejsce w kategorii 67,5 kg, junior lat 16-17 wynikiem 125 kg, **Paweł Miginko** I miejsce w kategorii 67,5 kg, junior 17-18 wynikiem 135 kg, **Daniel Selewoniuk** I miejsce w kategorii 82,5 kg, junior do lat 23 wynikiem 140 kg, **Ireneusz Czupryn** I miejsce w kategorii 82,5 kg, masters 50-54 wynikiem 112,5 kg, **Franciszek Szabluk** I miejsce w kategorii 90k g, masters 50-54 wynikiem 200 kg Atakował rekord świata lecz tym razem mu się nie udało.

Zarząd klubu dziękuje firmie EKOBUK i prezesowi **Wojciechowi Panasiukowi** za wsparcie wyjazdu na Puchar Europy do Rybnika zawodników sekcji siłowej.

(red.)

Gmina Biała Podlaska

Dostarcza niezbędnych sadzonek

Leśniczy **Andrzej Bubakiewicz** od 13 lat prowadzi w Rudce gm. Biała Podlaska szkółkę leśną o powierzchni 7 ha. Dostarcza ona rocznie 2 mln sadzonek: sosny, dębu, modrzewia, olszy, świerku, brzozy, klonu i lipy. Przenoszenie sadzonek do dalszego wzrostu następuje w zależności od gatunku i fizjologii rozwoju drzewa. Sosna zwyczajna przenoszona jest ze szkółki po roku wzrostu, modrzew i brzoza po 2 latach, natomiast świerk i jodła dopiero po 3 latach. Ze szkółki w Rudce korzystają leśnicy i prywatni hodowcy. Każdego roku kupują po klika tysięcy sztuk sadzonek.

- Lasu nie sadzi się dla siebie, tylko przyszłych pokoleń – uważa A. Bubakiewicz. Z jego dobrodziejstw można korzystać najwcześniej po 40 latach i to w przypadku drzew liściastych.

Szkółka w Rudce jest ogrodzona przed dziką zwierzyną, zraszana wodą i pielęgnowana (pielenie z chwastów, spulchnianie gleby). Uprawom grożą nie tylko zające i sarny, ale też pędraki chrabąszcza majowego i nornice. Szkółka może przynosić zadowalające plony przez 15-20 lat.

- Jestem zadowolony z efektów produkcyjnych naszych poletek, ale prowadzenie takiej uprawy wymaga stałej troski leśnika. Szkółki nie można pozostawić naturze, bo złudna jest nadzieja, że wyręczy człowieka. Jeśli mamy zaopatrywać rolników najlepszy materiał hodowlany, trzeba nie lada starań – dodaje leśniczy Bubakiewicz. ***(g)***

Gmina Terespol

Zapal lampkę na grobie bohatera

Samorząd Uczniowski Zespołu Szkół im. Wł. St. Reymonta w Małaszewiczach zorganizował w dniach 2 – 6 listopada zbiórkę zniczy w kolorze białym i czerwonym. Przeznaczono je na groby Polaków, którzy oddali swoje życie za Ojczyznę, a pochowani są na cmentarzach w Brześciu. Zebrano 126 zniczy, które zostały przekazane do Konsulatu RP w Brześciu.

Jakość ma nowy adres.
Zapraszamy do salonu.

Siedlce ul. Brzeska 181A tel. 025 644 44 00

CARSED Sp. j.

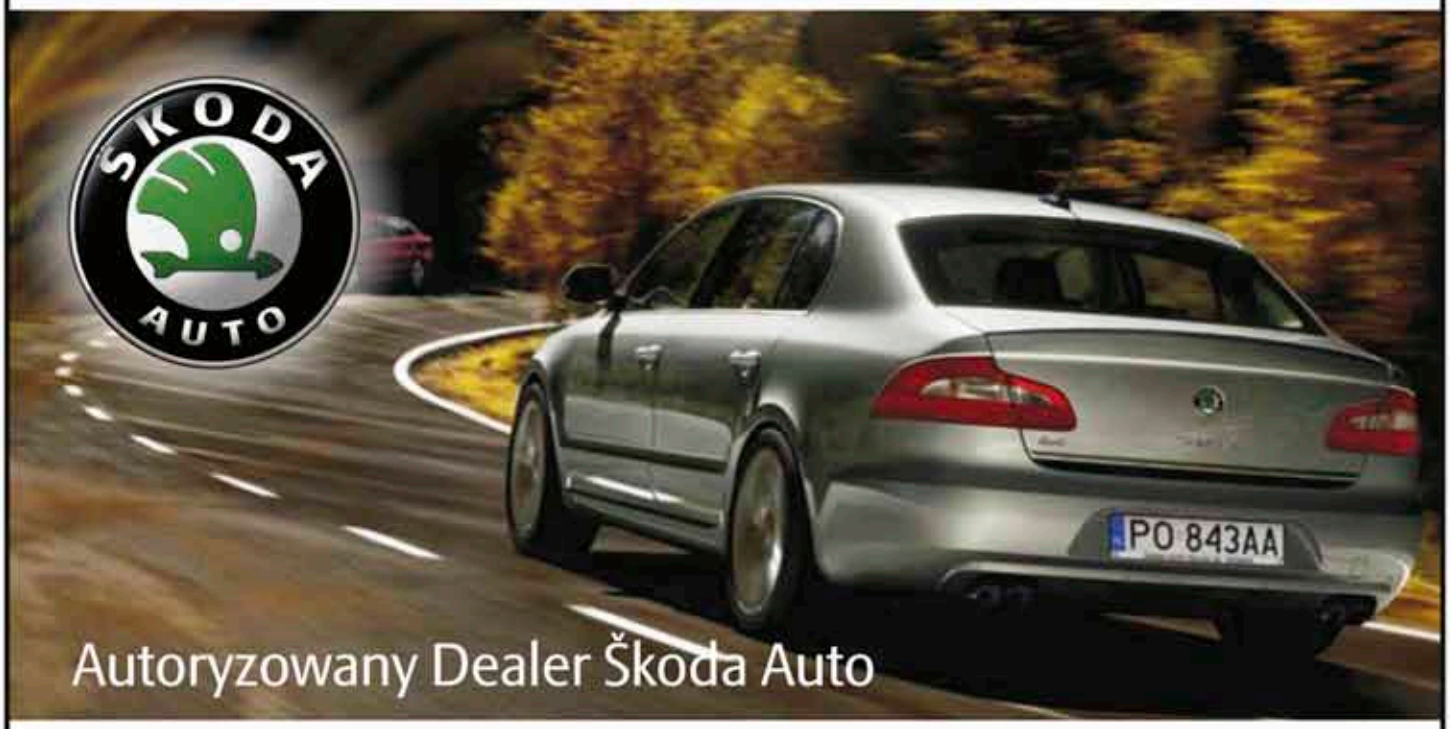

OFERUJEMY :

Naprawy pojazdów wszystkich marek !
Badania techniczne pojazdów
Ubezpieczenia , Kredyty, Leasing

SERWIS - CZĘŚCI

Biała Podlaska, ul. Janowska 71, tel. 083 342 58 80. www.carsed.pl

UNIZETO TECHNOLOGIES

www.szkolenia.unizeto.pl

Nasze ośrodki szkoleniowe

Szczecin / Lublin / Warszawa

Unizeto Technologies
Ośrodek Szkolenia Informatycznego
ul. Królowej Korony Polskiej 21
70-486 **SZCZECIN**

tel.: +48 (0) 91 4801 266
tel.: +48 (0) 91 4801 244

Unizeto Technologies
Ośrodek Szkolenia Informatycznego
ul. Cisowa 9
20-703 **LUBLIN**

tel.: +48 (0) 81 5366 970
fax: +48 (0) 81 5366 920

Unizeto Technologies
Ośrodek Szkolenia Informatycznego
ul. L. Krzywickiego 34
02-078 **WARSZAWA**

tel.: +48 (0) 22 5258 601

Oferujemy

Szkolenia specjalistyczne

- autoryzowane szkolenia Microsoft
- autoryzowane szkolenia Novell
- autoryzowane szkolenia PKI (Infrastruktura Klucza Publicznego)
- szkolenia z obsługi i administracji systemem Linux

Szkolenia dla użytkowników komputerów

- szkolenia i egzaminy ECDL
- kursy obsługi komputera i oprogramowania biurowego: MS Word, MS Excel, MS PowerPoint, MS Access, MS Project, pakiet OpenOffice

Autoryzacja szkoleń

Biorąc udział w naszych szkoleniach mają Państwo pewność zdobycia rzetelnej wiedzy teoretycznej i praktycznej potwierdzonej uznanym na rynku certyfikatem ukończenia szkolenia.

- Microsoft Certified Systems Engineer
- Microsoft Certified Systems Administrator
- Microsoft Certified Technology Specialist
- Microsoft Certified IT Professional
- ECDL i ECDL Advanced

DOK. ZE STR. 6

- Często bywa Pani na terenie powiatu bialskiego. Jak układa się Pani współpraca z władzami samorządowymi naszego terenu?

- Idealnie. Moja – mam nadzieję, że wolno mi powiedzieć – przyjaźń z panem starostą **Tadeuszem Łazowskim** zaczęła się od współpracy przy pięknej edycji bohaterki mej książki „Ogród młodości" – **Barbary Wyczółkowskiej**, wielkiej kronikarki dziejów Oddziału Partyzanckiego 34 Pułku Armii Krajowej. Panu staroście zawdzięczamy obecność na otwarciu naszej wystawy jej bohaterów, którzy mogli, dzięki gościnności pana Tadeusza, przybyć z Warszawy, by zapalić światło pamięci.

Moje kontakty i zauroczenie Białą zawdzięczam umiłowanemu pisarzowi mego życia – Stefanowi Żeromskiemu. To jego tropem przyjechałam do Białej, by zobaczyć, czy istnieje jeszcze przepiękny Zofii-las, opisany przezeń z miłością w „Dziennikach". To on oddał sprawiedliwość tym szarym i ciągle tak mało znanym bohaterom Podlasia – unitom. Napisał o nich: „Wielki mocarzu ziemi naszej, ludu, wielki nauczycielu! Ty jeden płacisz krwią za ideę, idziesz na Sybir...". Dzięki Barbarze Wyczółkowskiej dane mi było poznać i zaprzyjaźnić się z bohaterami legendarnego oddziału majora Zenona – Stefana Wyrzykowskiego. Przez cały stan wojenny przygotowywaliśmy z **Markiem Perepeczko** uroczyste apele tego oddziału u stóp Opiekunki Żołnierzy Podlasia – Matki Bożej Leśniańskiej. Poświęcam wiele stron temu oddziałowi i dziejom Leśnej w IV tomie mego cyklu „Wierna rzeka harcerstwa". Jego czołowym bohaterem jest tak niedoceniony bohater jak generał **Ludwik Bittner**, dowódca Pułku Podlasia przed wojną, a podczas okupacji komendant 9. Dywizji Podlaskiej Armii Krajowej i inspektor Komendy Głównej AK na Okręg Lublin. Ciekawa jestem, czy uczniowie Liceum im. Kraszewskiego w Białej wiedzą, że to właśnie generał jest autorem popiersia patrona stojącego przed szkołą i że syn generała, który spędził ze sławnym ojcem dzieciństwo w Białej – to Maciek Bittner, jeden z czołowych bohaterów Batalionu „Zośka", którego imię przyjęła kompania Batalionu.

Chciałabym na łamach „Gościńca" – pisma eksponowanego na mojej wystawie z adnotacją, iż jest to edycja bardzo piękna – wyrazić podziękowanie serdeczne władzom Białej z panem starostą i panem prezydentem Andrzejem Czapskim, którym zawdzięczam szansę prezentacji wystawy. Słowa mojego najwyższego uznania kieruję pod adresem dyrektor Muzeum Południowego Podlasia **Małgorzaty Nikolskiej** i całego jej zespołu. Wzruszającym akcentem była obecność nestorów Armii Krajowej i Szarych Szeregów Ziemi Bialskiej, od których otrzymałam niezwykły dar – orzełka Legionów Komendanta Piłsudskiego. Wielką i wzruszającą niespodzianką było przyznanie mi Medalu Zasłużony dla Ziemi Bialskiej, który mi wręczył osobiście starosta, a prezydent Białej zadeklarował, że w przyszłości pokażemy moją wystawę o Henryku Sienkiewiczu – „Dla pokrzepienia serc". Dziękuję Wam za serca pokrzepienie.

*Rozmawiał **Piotr Grzeszyk***

Woskrzenicka Kalina

Wyjątkowe uciechy dla ciała i ducha oferuje gościom karczma Kalina w Woskrzenicach Dużych. Zbudowano ją przed trzema laty przy stacji paliwa Lotos z inicjatywy właściciela **Stanisława Filipka**. Nie szczędził on pieniędzy ani starań, aby lokal kojarzył się odwiedzającym go ze staropolskim zajazdem, z tradycyjną gościnnością, dobrym jadłem i przednimi napitkami. Stąd zarówno bryła drewnianego budynku kryta gontem, wystrój jego wnętrza i nietuzinkowe detale otoczenia nastrajają sielsko i zachęcają do częstszych odwiedzin. Ponoć kto spróbuje potraw kuchni regionalnej serwowanej w Kalinie, wraca tu z przyjemnością, bo dania są wyjątkowo smaczne i efektownie podane. Dziś coraz bardziej liczy się komfort spożywania posiłku, a taki gwarantuje załoga Kaliny.

Wyrazem uznania dla starań tutejszych kucharzy jest ubiegłoroczna nagroda Perły, przyznana Kalinie przez marszałka województwa lubelskiego za pielminie i soliankę. Podobnych, oryginalnie brzmiących nazw, a kryjących wyborne potrawy jest więcej. Decydują się na nie coraz częściej mieszkańcy Białej Podlaskiej przyjeżdżający na weekendowe obiady, choć nie tylko oni. W ubiegłym roku właściciele zdecydowali się rozszerzyć ofertę o drugi lokal, zwany chatą Kalina. Jest on wręcz wymarzonym miejscem na wesela, bankiety, imprezy okolicznościowe, spotkania integracyjne i rodzinne.

Liczni goście, jacy zdecydowali się uczestniczyć w tegorocznych dożynkach gminy Biała Podlaska, zachwycali się nie tylko rustykalnym wystrojem obu lokali, ale też pomysłowo urządzonym miejscem na ogniska, grille i spotkania towarzyskie. Ma ono dach, więc nawet kaprysy pogody nie są w stanie zakłócić piknikowej atmosfery. Wstępując do Kaliny klient ma przekonanie, że zostanie dobrze nakarmiony i miło obsłużony, co ma niebagatelne znaczenie dla bywalców lokali gastronomicznych. W oczekiwaniu na potrawy można posłuchać miłej muzyki.

TOM

Foto. A. Trochimiuk

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 określa zakres i formę wsparcia obszarów wiejskich w Polsce w kolejnym okresie programowania, to jest w latach 2007-2013. Łączna kwota środków na PROW 2007-2013 to około 17, 2 mld euro, z czego ponad 13, 2 mld euro będzie pochodzić z budżetu UE (EFRROW), a około 4 mld euro stanowić będą krajowe środki publiczne.

Samorząd województwa lubelskiego otrzyma na wdrożenie wymienionych działań ponad 230 mln euro wsparcia.

Gmina Tuczna pozyskała dofinansowanie na budowę gminnej oczyszczalni ścieków, kanalizacji i przydomowych oczyszczalni ścieków - całkowity koszt operacji 13198521, 59 mln zł

Gmina Sławatycze otrzymała dofinansowanie na budowę sieci kanalizacyjnej w miejscowości Sławatycze. Całkowity koszt operacji 3547734, 71 mln zł.

Gmina Piszczac otrzymane dofinansowanie przeznaczy na budowę infrastruktury wodno-kanalizacyjnej- całkowity koszt operacji 5354889, 97 mln zł.

Natomiast gmina Drelów pozyskała z PROW-u dofinansowanie na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Drelów oraz na budowę sieci wodociągowej we wsi Szóstka - Drelów (ul. Augustówka) i Szachy. Całkowity koszt realizacji 9116703, 37 mln zł.

Leśna Podlaska złożyła projekt na budowę sieci wodociągowej w miejscowościach Bukowice, Bukowice-Kolonia, Droblin, Klukowszczyzna, Leśna Podlaska, Mariampol, Nosów, Nosów-Kolonia, Ossówka, Witulin, Witulin-Kolonia, wraz z rozbudową kanalizacji sanitarnej w Leśnej Podlaskiej. Całkowity koszt operacji: 5117859, 61 mln zł.

Gmina Sosnówka otrzymała dofinansowanie na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. Szacowany koszt inwestycji 1929550, 63 zł. Również na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków w ramach PROW-u pozyskała fundusze gmina Rossosz. W jej przypadku całkowity koszt inwestycji to 1231606, 5 zł

Gmina Zalesie złożyła z powodzeniem projekt pod nazwą: „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy." Którego koszt realizacji to: 5316350, 44 zł.

Zarząd województwa lubelskiego zatwierdził również uchwałą listy operacji w ramach działania „Podstawowe usługi.." w zakresie gospodarki wodno-ściekowej oraz tworzenia systemu zbiórki, segregacji lub wywozu odpadów komunalnych. Kwota dostępna dla województwa lubelskiego pozwala na sfinansowanie części projektów z zakresu gospodarki wodno-ściekowej. W ramach tego projektu pierwsze miejsce zajęła gmina Biała Podlaska, dostając prawie 200 tysięcy zł na zakup samochodu śmieciarki dla Gminnego Zakładu Komunalnego w Czosnówce.

(PG)

10 LAT KLUBU „GRANICA"

5 września br. na boisku Orlik świętowano uroczystości 10-lecia klubu piłkarskiego „Granica". Obchodzono je na sportowo. Odbyły się: turniej trampkarzy oraz mecz juniorów Granicy z rówieśnikami z Brześcia. Wśród zaproszonych gości obecni byli: prezes BOZPN **Witold Wójtowicz** i wiceprezes **Władysław Makarewicz**. W ramach uroczystości zarząd klubu wyróżnił listami pochwalnymi i upominkami trzech piłkarzy: **Pawła Jurkowskiego**, **Wojciecha Machnowskiego** i **Andrzeja „Kufla" Przygodzkiego**. PZPN przysłał bardzo ładny grawerton z życzeniami z okazji jubileuszu.

Bogusław Żądło, prezes klubu „Granica", w związku z jubileuszem wypowiedział się o obecnej sytuacji w klubie.

– W roku 2009 klub otrzymał 81 tysięcy zł z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich na realizację projektu skierowanego głównie do trampkarzy. W ramach o projektu dokonaliśmy naboru dzieci i zaczęliśmy z nimi treningi. Opiekunem grupy został Wojciech Machnowski, aktualny piłkarz „Granicy". Trzeba tu dodać, że jest to drugi z rzędu projekt realizowany z FIO przez klub. Koniecznym jest zaznaczyć, że to zasługa działaczy mocno zaangażowanych w rozwój klubu. Jednym z zadań projektu było uczestnictwo w turnieju REMES CUP młodzików z poprzedniego naboru. Miał on ogromne znaczenie dla naszych dzieci. Mogły skonfrontować umiejętności z piłkarzami z całego kraju, często z silnych klubów. Innym zadaniem projektu był zakup sprzętu sportowego. W ramach projektu wyremontowaliśmy pralnię klubową. Pod względem wyposażenia pomieszczeń klubowych nie musimy się wstydzić zawodników drużyny przeciwnej, bo mamy je na miarę przynajmniej IV ligi. Gdyby jeszcze w lepszym stanie była płyta boiska.

- Ogromnym znaczeniem dla klubu było pojawienie się nowego trenera seniorów **Jana Jakubca**. Była to bardzo dobra decyzja zarządu, aby zatrudnić trenera z zewnątrz. Spowodowała wzrost pozytywnej atmosfery wśród zawodników, co od razu przeniosło się na dobre wyniki drużyny. Jan Jakubiec, trener I klasy, postawił sobie za zadanie awans do klasy okręgowej.

- Najważniejsze jest to, że widać ducha sportowego wśród zawodników. Świadczy o tym ich obecność na treningach i zaangażowanie się w mecze. Trener nie ma żadnych kłopotów z wystawieniem do meczu 18 podstawowych zawodników. Zaczynają się do nas zgłaszać zawodnicy z innych klubów. Pod względem sportowym sytuacja w klubie jest obecnie bardzo dobra.

- Klub piłkarski „Granica" jest wspomagany przez miasto Terespol, które na sezon 2009/2010 wyłożyło z kasy 33 tys. zł. Niewielkie pieniądze dostajemy również od sponsorów, wśród których wiodącą jest firma „Conkret".

Marek Ferens

Prywatne muzeum wsi w Studziance

Co raz częściej szukamy czegoś nowego, ciekawego i zapomnianego. Interesują nas zapomniane miejscowości, zapomniani ludzie i mało znane zabytki. Jednym z takich miejsc jest Studzianka, leżąca w okolicach Białej Podlaskiej. Miejscowość ta znana jest głównie z osadnictwa tatarskiego i pozostałego tutaj cmentarza tatarskiego. Jednakże oprócz walorów przyrodniczych, wspaniałych mieszkańców i zabytkowego mizar istnieje skansen-muzeum. To w ostatnich latach przybywający do tej miejscowości udają się do prywatnego muzeum rodziny **Józefaciuków**. Kilka lat temu na łamach prasy lokalnej czytałem słowa 17-letniego wówczas **Andrzeja Józefaciuka**, ucznia szkoły rolniczej w Jabłoniu: - *Moim marzeniem jest stworzenie skansenu, w którym odtworzyłbym całą zagrodę chłopską i wtedy zauważyłem, że zrobienie czegoś atrakcyjnego w naszej miejscowości jest możliwe*.

Andrzej jako młody chłopak postanowił, że stare, często już bezużyteczne przedmioty trzeba ocalić od zapomnienia. Myśl ta stała się swego rodzaju genezą do założenia własnego muzeum i zgromadzenia w nim dawnych przedmiotów. Zainteresowania zaciekawiły rodzinę.

- *Jego myśl poparł straszy z rodu Wacław Derlukiewicz, który podarował wnukowi żelazny pług i wiele przedmiotów, które sam gromadził. Nietypowym hobby młody człowiek bardzo szybko zaraził nawet rodziców* -opowiada z dumą Zofia Józefaciuk, mama Andrzeja. Andrzej zbierając przedmioty doszedł do wniosku, że w jakiś sposób jest z nimi związany i mają dla niego swoją szczególna cenę. Tym bardziej, że każdy z nich ma swój kawałek historii i jest szczególnie bliski dla kolekcjonera. Zbierał wszelkie stare przedmioty wszędzie, gdzie to było możliwe. Gromadził je w swoim gospodarstwie, gdzie początkowo eksponaty znalazły swoje miejsce w dwóch garażach. O wielu przedmiotach musiał się sporo uczyć. Początkowo nie wiedział, do czego służyły. Zebrane przedmioty postanowił posegregować wg kryterium przeznaczenia. Również ojciec Andrzeja Mieczysław szybko złapał żyłkę przedmiotowego kolekcjonera i przyłączył się do syna pomagając mu w rozwijaniu jego pasji. - *Zbiory gromadzimy od 1996 roku* – zaznacza Mieczysław Józefaciuk. - *Zaszły duże zmiany od tamtego czasu. Zamierzamy uporządkować i poustawiać eksponaty działami* - dodaje.

Józefaciukowie starają się inwentaryzować narzędzia wedle ich przydatności oraz opisu. Jest to ważny element w muzeum. Doprowadzi to do lepszego zrozumienia przydatności i ważności przedmiotów dla zwiedzających. Zbór stale się powiększał. Młody kolekcjoner otrzymał od rodziców kolejną część pomieszczenia w garażu. Wszelkie przynoszone przedmioty początkowo sami oczyszczali i konserwowali, a często naprawiali. Sami też wyszukiwali u znajomych i okolicznych mieszkańców przedmioty kultury materialnej i inne rekwizyty o wartości historycznej. Większe z nich pasjonat poumieszczał wzdłuż ścian budynku na drewnianych półkach. Każdy nowo pojawiający się eksponat zostaje opatrzony napisem i nazwą. Obecnie zbiory liczą około 2 tys. różnorodnych obiektów. Warto przyjrzeć się z bliska samym rekwizytom. Przybywając do muzeum, od razu wita nas serdecznie jak zawsze uśmiechnięty Mieczysław Józefaciuk. Na początek pokazuje jak działały poszczególne sprzęty. Wskazuje prawdziwe perełki. Jedną z nich jest ponad stuletnia lodówka, datowana na początek XX wieku. Z zewnątrz wygląda jak komoda. Działała ona w ten sposób, iż oziębiano ją lodem z przerębli. Jest to jeden z dwóch takich egzemplarzy, które zachowały się w naszym kraju. Stanowiła ona asortyment w domu miejscowego dziedzica Szenejki. Dumą zbiorów jest blisko dwustuletni drewniany ul stworzony w pniu drzewa, który rysował jeden z profesorów w programie Piórkiem i węglem. Pięknem urzekają dawne wyroby wykonywane na krosnach, hafty, pasiaki, lniane serwety i obrusy. W tym samym pomieszczeniu dostrzegamy drewniane narzędzia do przerobu mleka na masło i sery. Bezużyteczne starocia ze strychów i spod wiejskich płotów stały dokumentami życia podlaskiej wsi minionej epoki. Zgromadzone przedmioty są dziełem myśli i rak większości wiejskich fachowców. Znalazły swoje miejsce w historii tradycji, a przede wszystkim w życiu codziennym. Możemy śledzić losy wszystkich starych przedmiotów, odtwarzać ich historię i tym samym poznawać historię narodu. Kiedy zaczyna się o nich opowiadać najzwyczajniej okazują się niemymi świadkami wielu ważnych wydarzeń lub wspólnymi towarzyszami codziennego życia. Oglądając niektóre przedmioty nadal trudno nazwać i określić, do czego służyły w przeszłości. Muzeum odwiedzają przybysze z kraju i zagranicy. Zaglądała tutaj Telewizja Polonia, Kurier Warszawski, TVP 3 Lublin robiąc liczne reportaże. Bardzo często przyjeżdżają różni goście wycieczki szkolne, zagraniczne, osoby prywatne i seniorów z Uniwersytetu Trzeciego Wieku, politycy, studenci z PWSZ z Białej Podlaskiej. O muzeum powstało wiele prac seminaryjnych, licencjackich i praca magisterska. W księdze pamiątkowej jest mnóstwo wpisów. Zgromadzona kolekcja ma wartość poznawcza dla nas współczesnych i kolejnych pokoleń. Wizyta w prywatnym muzeum w Studziance jest żywą lekcją historii i etnografii. Więcej o eksponatach można dowiedzieć się ze strony www.studzianka.pl z zakładki zabytki

Łukasz Radosław Węda

Foto. Ł. Węda

SAŁATKI NA OKRES JESIENNO-ZIMOWY

Racjonalne żywienie rodziny uwzględnia w jadłospisach spożywanie dużej ilości warzyw i owoców. Produkty te mają wysoką wartość odżywczą dzięki dużej zawartości witamin, składników mineralnych, błonnika, węglowodanów, kwasów organicznych a także i białka. Białko w warzywach i owocach jest niepełnowartościowe – nie zawiera wszystkich potrzebnych aminokwasów ale dzięki umiejętnemu łączeniu różnych produktów roślinnych dostarczamy wraz z pożywieniem organizmowi cały zestaw aminokwasów, które są niezbędne do budowy białek w organizmie. Na uwagę też zasługuje niska wartość energetyczna tych produktów i ich zastosowanie w różnego rodzaju dietach.

Warzywa i owoce są podstawowymi składnikami sałatek, które sporządza się z na bazie gotowanych warzyw z dodatkiem warzyw i owoców surowych, z dodatkiem innych produktów, takich jak: jaja, ryby, mięso, ryż.

Sałatki mogą stanowić dodatek do różnych dań, można podawać je jako przekąski. Można je łączyć z sosami zimnymi, można dodać zaprawę z oleju, soku z cytryny, soli i pieprzu. Można też łączyć je ze śmietaną, jogurtem lub kefirem.

W okresie jesiennym wybór warzywa i owoców jest dość duży, ich przechowywanie jest jeszcze krótkie nie ma więc jeszcze dużych strat składników odżywczych. Sporządzanie sałatek jest może pracochłonne, ale są to potrawy tanie, bo warzywa i owoce są powszechnie uprawiane w ogrodach przydomowych, jednocześnie urozmaicają domowy jadłospis

SAŁATKI ZIEMNIACZANE
SAŁATKA PO POLSKU

4 ziemniaki, 1 pęczek cebuli ze szczypiorkiem, 1 pęczek natki pietruszki, 4 jaja, 2 ogórki kwaszone, 5 grzybków marynowanych, 2 łyżki oleju, 3 łyżeczki octu owocowego, sól, pieprz ziołowy do smaku.

Ziemniaki umyć, ugotować w mundurkach w osolonej wodzie. Następnie obrać i pokroić w kostkę. Jaja ugotować na twardo i pokroić w kostkę. Ogórki i grzybki pokroić w kostkę. Szczypior i natkę pietruszki drobno posiekać. Wszystkie składniki wymieszać z olejem i octem, przyprawić do smaku.

Sałatkę można podawać jako danie kolacyjne lub przystawkę obiadową.

SAŁATKA MOSKIEWSKA

3 ziemniaki, 10 dkg szynki, 2 ogórki kwaszone, 2 jabłka, 1/2 puszki groszku konserwowego, 2 łyżki posiekanej natki pietruszki, 6 łyżek majonezu, sól, pieprz do smaku.

Ziemniaki umyć, ugotować w łupinach w osolonej wodzie. Obrać, pokroić w kostkę. Groszek osączyć. Jaja obrać, pokroić w kostkę. Szynkę, ogórki, jabłka pokroić w kostkę. Do dużej miski włożyć wszystkie pokrojone składniki, dodać majonez, przyprawić do smaku. Przed podaniem posypać natką pietruszki i udekorować jajem.

PYSZNA SAŁATKA

4 ziemniaki, 1/4 dużego pora, 4 dkg sera żółtego edamskiego, 2 ząbki czosnku, 2 jaja, 2 łyżki śmietany, 2 łyżki oleju, 1 pęczek szczypiorku, 1 łyżka soku z cytryny, sól, pieprz ziołowy.

Ziemniaki ugotować w łupinach, obrać, pokroić w kostkę. Por, ser, jaja pokroić w kostkę. Przygotować sos z utartego z solą czosnku, śmietany, oleju i soku z cytryny. Przyprawić go do smaku i posypać szczypiorkiem Składniki wymieszać z sosem.

Podawać można w salaterce szklanej na drugie śniadanie lub podwieczorek, do kanapek i zimnych mięs.

SAŁATKA „ZŁOTA JESIEŃ"

4 ziemniaki, 20 dkg pieczonej piersi z kurczaka, 10 śliwek w occie, 2 gruszki w occie, 1 mały słoik majonezu, 1 ząbek czosnku, 1 łyżka posiekanej natki pietruszki, kilka liści zielonej sałaty, sól, pieprz.

Ziemniaki umyć, ugotować w łupinach, obrać, pokroić w kostkę. Mięso, śliwki i gruszki pokroić w paski. Przygotować sos: do majonezu dodać utarty z solą ząbek czosnku, natkę pietruszki i dokładnie wymieszać. Wszystkie składniki wymieszać z sosem i przyprawić do smaku.

Przed podaniem przełożyć do salaterki wyłożonej liśćmi sałaty.

SAŁATKI Z DODATKIEM RYŻU
SAŁATKA Z BANANAMI

1 szklanka ugotowanego ryżu, 2 banany, 2 plastry szynki, 1 mały seler, 7 łyżek majonezu, 1 łyżeczka curry.

Seler umyć, zetrzeć na tarce o dużych oczkach, skropić sokiem z cytryny. Szynkę pokroić w kostkę. Banany obrać, pokroić w półplasterki. Składniki przełożyć do naczynia, polać majonezem wymieszanym ze śmietaną i curry. Delikatnie wymieszać.

SAŁATKA Z TUŃCZYKIEM

1 szklanka ugotowanego ryżu, 1 puszka tuńczyka w oleju, 2 papryki, 2 jabłka, sos vinaigrette, pieprz, sól.

Jabłka i paprykę pokroić w kostkę. Tuńczyka rozdrobnić na małe kawałki.

Składniki wymieszać z ryżem, dodać sos. Przed podaniem przełożyć do salaterki.

SAŁATKA „HETMAŃSKA"

1/2 szklanki ugotowanego ryżu, 5 pieczarek, 10 dkg szynki, 1/2 puszki groszku, 4 łyżki majonezu, 3 łyżki śmietany, 4 łyżki posiekanej natki pietruszki, sok z cytryny.

Pieczarki ugotować, pokroić w paski i skropić sokiem z cytryny. Szynkę pokroić w paski. Groszek osączyć z zalewy. Wszystkie składniki wymieszać z ryżem, dodać majonez ze śmietaną.

Przed podaniem posypać natką pietruszki.

SAŁATKA DLA SMAKOSZY

1 szklanka ugotowanego ryżu, 2 jaja ugotowane na twardo, 4 średniej wielkości pomidory, 4 koreczki anchois, 8 oliwek, 1 łyżeczka kaparów.

Sos – 4 łyżki oliwy, 1 łyżeczka musztardy, 1 łyżeczka octu, 1 łyżeczka ziół aromatycznych. Do salaterki wsypujemy ryż, następnie pokrojone jaja, pomidory, koreczki anchois, oliwki, kapary. Całość zalewamy sosem.

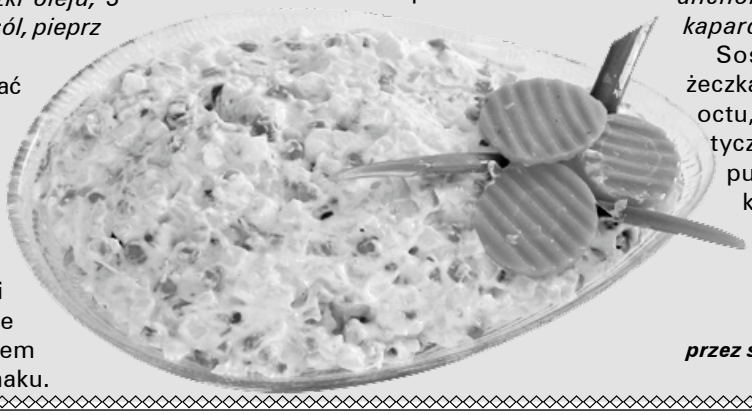

Przepisy wybrane przez specjalistów LODR Oddział w Grabanowie

Profilaktyka płuc

Ze względu na istniejący ogromny problem, jakim jest umieralność na nowotwory złośliwe płuc (w województwie lubelskim nowotwory złośliwe płuc zajmują pierwsze miejsce wśród zachorowań i zgonów z powodu nowotworów złośliwych u mężczyzn oraz czwarte miejsce wśród zachorowań na nowotwory złośliwe u kobiet i drugie miejsce wśród zgonów), Starostwo Powiatowe w Białej Podlaskiej podjęło inicjatywę opracowania i wdrożenia „Powiatowego Programu Profilaktyki Nowotworów Płuc i Gruźlicy". Program przyjęto uchwałą Rady Powiatu z 28 września 2009 r. Celem głównym programu jest ograniczenie zachorowalności, inwalidztwa i zgonów spowodowanych gruźlicą i nowotworami płuc poprzez zapewnienie dostępności do świadczeń profilaktycznych mieszkańcom powiat go Programu Profilaktyki Nowotworów Płuc i Gruźlicy współfinansowanego z gminami. *Tabela przedstawia informacje dotyczące wykrytych odchyleń od stanu prawidłowego z podziałem na gminy/miasta.*

Wójtom, burmistrzowi Terespola oraz pracownikom instytucji dziękujemy za udział, zaangażowanie i wszelką pomoc w zorganizowaniu i przeprowadzeniu badań radiologicznych klatki piersiowej w ramach Powiatowego Programu Profilaktyki Nowotworów Płuc i Gruźlicy. Liczymy na dalszą owocną współpracę na rzecz zdrowia mieszkańców naszego Powiatu i udział w innowacyjnych programach zdrowotnych, przynoszących nie tylko rozgłos, ale ogromne korzyści społeczne.

Anna Jureczek

Gmina-ilość przypadków	Skolioza kręgosłupa w odcinku piersiowym	Gruźlica płuc włóknisto-guzkowa (stare zmiany)	Nadmierny rozrost podścieliska łącznotkankowego o różnym nasileniu	Niedodma płytkowa	Zmiany pozapalne	Stan po złamaniu żebra
Gmina Drelów	1	1	1	1		
Gmina Sosnówka		3	2	3		
Gmina Wisznice				1	2	1
Gmina Rossosz	1	1				
Gmina Łomazy		1				
Gmina Leśna Podlaska						1
Gmina Rokitno		3	1			1
Miasto Terespol		1				

Z odwiedzinami w Słowie

27 października redaktorzy gazetki szkolnej Na Wariackich Papierach z terespolskiej jedynki odbyli swoją pierwszą w tym roku szkolnym wycieczkę tematyczną. Odwiedzili redakcję Słowa Podlasia, gdzie uzyskali wiele ciekawych informacji na temat pracy w tygodniku. **Roman Laszuk**, dziennikarz Słowa, oprowadził uczniów po redakcji i opowiedział o etapach powstawania tego pisma. Zachęcił młodych redaktorów zarówno do wykonywania zawodu dziennikarza, jak również do rozwijania swoich zainteresowań.

Szkolni dziennikarze obejrzeli także bajkę Odlot w kinie Merkury oraz zrobili niewielkie zakupy. Uczniowie oraz ich opiekunowie, **Kamila Korneluk** oraz **Marek Ferens,** zgodnie podkreślają, że wizyta w redakcji gazety to doskonała lekcja dziennikarstwa. Wszyscy z niecierpliwością czekają na kolejną taką wycieczkę.

Wyjazd młodych dziennikarzy został w pełni sfinansowany ze środków unijnych.

(KK)

NAJPOPULARNIEJSZY SOŁTYS ROKU 2009 POWIATU BIALSKIEGO

patronat tygodnik Podlaski

Reprezentanci wsi i gmin stanęli w szranki

Doceniając społeczną i ważną rolę sołtysów Starostwo Powiatowe w Białej Podlaskiej i Tygodnik Podlaski organizują plebiscyt SOŁTYS ROKU 2009 POWIATU BIALSKIEGO.

W ramach plebiscytu przyznane zostaną tytuły: SOŁTYS ROKU 2009 - wybrany przez pięcioosobową kapitułę powołaną przez starostwo oraz NAJPOPULARNIEJSZY SOŁTYS ROKU 2009 – wyłoniony w drodze głosowania na kuponach przez Czytelników Tygodnika Podlaskiego.

Nominowanych do konkursu wyłoniły powołane przez wójtów kapituły. Wybierając jednego kandydata z terenu swojej gminy. Kandydaci wezmą udział w rywalizacji o oba tytuły, tj. przyznawany przez kapitułę powiatową i czytelników TP.

Aby oddać głos na wybranego sołtysa należy wypełnić zamieszczony na tej stronie kupon. Każdy czytelnik może dostarczyć do redakcji lub wrzucić do naszych skrzynek ogłoszeniowych dowolną ich ilość. Co zwiększa szanse na otrzymanie atrakcyjnej nagrody rzeczowej. Będzie ich dziesięć.

Kupony publikujemy co tydzień do 18 grudnia. Przyjmować je będziemy do końca roku.

Rozstrzygnięcie plebiscytu na początku stycznia. Wręczenie tytułów laureatom 8 stycznia podczas podsumowania konkursu Dobre bo bialskie.

NOMINOWANI - NA NICH MOŻESZ GŁOSOWAĆ

REPREZENTANT GMINY BIAŁA PODLASKA

Bogdan Liniewicz
Sołtys Sitnika

Sołtysem jest drugą kadencję. Od dziesięciu lat szefem OSP. Wcześniej pracował w PSP w Białej Podlaskiej. Obecnie na emeryturze. Prowadzi gospodarstwo rolne o powierzchni 28 hektarów. Dba, aby przejezdne były drogi we wsi a wiosną przejechała równiarka. Udało mu się wybudować wodociąg, zajezdnię autobusową, przepusty na drodze gminnej, zagospodarować plac obok domu kultury.

REPREZENTANT GMINY DRELÓW

Krzysztof Tomczuk
Sołtys Dołhy

Pełnienie funkcji sołtysa rozpoczął w 2007 roku. Jest otwarty na potrzeby mieszkańców i zaangażowany w działalność kulturalną i społeczną, dba o rozwój swojej miejscowości. Cechuje go życzliwość, sumienność i pracowitość. Zdobył zaufanie społeczne i zwyciężył w plebiscycie Sołtysa Roku 2008, organizowanym przez tygodnik lokalny Wspólnota Międzyrzecka.

REPREZENTANT GMINY JANÓW PODLASKI

Małgorzata Filipiuk
Sołtys Jakówek

Zadania sołtysa wsi Jakówki pełni już drugą kadencję. Doświadczenie zyskiwała przy ojcu, od którego przejęła pałeczkę sołtysowania. Obowiązki sołtysa dzieli z obowiązkami gospodyni domowej. Ma trzech synów w wieku szkolnym. Pani Małgorzata czynnie działa na rzecz społeczności lokalnej, jest bardzo kontaktowa, cechuje ją aktywność społeczna - szybko reaguje na potrzeby wsi.

REPREZENTANT GMINY KODEŃ

Juliusz Ryl
Sołtys Okczyna

Funkcje sołtysa pełni od 1990 r., czwartą kadencję jest radnym gminy. Od wielu lat prezesuje miejscowej OSP oraz zarządowi Wspólnoty Wiejskiej. Drugą kadencję jest członkiem Lubelskiej Izby Rolniczej oraz Związku Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego w Warszawie. Prowadzi gospodarstwo rodzinne o powierzchni 69 ha oraz dzierżawi jeszcze 70 ha.

REPREZENTANT GMINY KONSTANTYNÓW

Jolanta Stefaniuk
Sołtys Zakalinek

Funkcję sprawuje od lutego 2007 roku. Poprzednim sołtysem był jej syn Łukasz, któremu bardzo pomagała i wspierała w tej trudnej i odpowiedzialnej funkcji społecznej. Pani Jolanta jest również radną gminy drugą kadencję. Wystąpiła z wnioskiem o budowę zadaszenia autobusowego dla dojeżdżających dzieci. Wyróżnia się pracowitością i wielkim zaangażowaniem na rzecz rozwoju wsi i poprawę warunków życia mieszkańców.

REPREZENTANT GMINY LEŚNA PODLASKA

Eugeniusz Nitychoruk
Sołtys Witulina

Funkcję sołtysa pełni od roku 1998. Jest także radnym gminy od 2002 roku. Na przełomie lat 70 i 80, przez 2 kadencje pełnił funkcję przewodniczącego GRN. Wielokrotnie odznaczany za działania społeczne i pracę w rolnictwie. Za jego kadencji w Witulinie wybudowano drogę przez miejscowość, drogę na cmentarz, sieć wodociągową, aktualnie jest przewodniczącym komitetu d/s budowy przyłączy wodociągowych. Zawsze pamięta o potrzebujących.

REPREZENTANT GMINY ŁOMAZY

Krystyna Stankiewicz
Sołtys Dubowa

Funkcję sołtysa Dubowa pełni od maja 2004 roku. Stanowisko to objęła po zmarłym ojcu Mieczysławie Myciuku. Wraz z mężem Tadeuszem prowadzi własne gospodarstwo rolne o powierzchni 10 ha. Jest aktywną działaczką KGW. Inicjatorka i organizator wielu prac społecznych na rzecz wsi. To operatywna, pogodna i serdeczna osoba ciesząca się bardzo dobrą opinią nie tylko w swoim 484 osobowym sołectwie ale również w całej gminie.

REPREZENTANT GMINY MIĘDZYRZEC PODL.

Krystyna Daniluk
Sołtys Pościsz – Kolonii Wolańskiej

Sołtysem jest od lutego 2007 r. Dzięki niej otworzono pierwszą na tym terenie trasę rowerową „Dolina Krzny", a w 2008 ukończono modernizację drogi powiatowej na odcinku pomiędzy Pościszami Kolonią a Pościszami Starowsią. Współtworzyła Stowarzyszenie Kobiet Wsi Pościsze „Dolina Krzny". W 2008 została laureatem konkursu na „Sołtysa Roku" ogłoszonego przez wójta i lokalny tygodnik „Wspólnota Międzyrzecka".

REPREZENTANT GMINY PISZCZAC

Ewa Lipowiecka
Sołtys Chotyłowa

Pełni funkcję od 7 lat. Była inicjatorką i organizatorką oznakowania ul. Zaleskiej dla bezpieczeństwa mieszkańców. Zadbała o estetykę otoczenia wokół budynku stacji kolejowej. Obroniła ją przed groźbą pomijania przez pociągi pośpieszne. We wrześniu otrzymała pierwszą nagrodę za wspomnienia o Fundacji Wspierającej Zaopatrzenia Wsi w Wodę. Pomysłodawczyni utworzenia dziecięcego zespołu ludowego Chotyłowiacy.

REPREZENTANT GMINY ROKITNO

Wacław Sudewicz
Sołtys Olszyna

Pełni funkcję sołtysa od 4 grudnia 1990 roku. W latach 1984-1990 i 1994-2002 był radnym gminy. W wieku 18 lat wstąpił do OSP, w której od roku 1976 pełni funkcję komendanta. Jest również wiceprezesem Zarządu Gminnego Związku OSP RP. Za działalność społeczną odznaczony w roku 2004 Złotym Krzyżem Zasługi. Członek rady parafialnej w Malowej Górze. Wacław Sudewicz ma 56 lat, od 35 lat jest żonaty.

REPREZENTANT GMINY ROSSOSZ

Jan Kurianowicz
Sołtys Bordziłówki

Sołtysem jest od ponad 10 lat. Z jego inicjatywy wyremontowano budynek i uporządkowano plac po byłej szkole podstawowej. Od 2002 roku odbywają się tam imprezy sportowo – rekreacyjne oraz festyny integracyjne. Odznaczony brązowym medalem „Zasłużony działacz LZS". Członek komisji rewizyjnej Stowarzyszenia Przyjaciół Gminy Rossosz.

REPREZENTANT GMINY SŁAWATYCZE

Agnieszka Wołosiuk
Sołtys Krzywowólki

Funkcję sołtysa pełni od roku 2007. Aktywnie promuje sołectwo w regionie, bierze udział w konkursach, turniejach, dożynkach, organizuje imprezy integracyjne dla rodzin. Wrażliwa na krzywdę ludzką, służy pomocą potrzebującym. Dzięki jej staraniom w tym roku rozpocznie się modernizacja świetlicy wiejskiej. Organizuje akcje poprawiające estetykę wsi. Działa w KGW. Jest współorganizatorką spływów kajakowych na Bugu.

REPREZENTANT GMINY SOSNÓWKA

Krystyna Karpiuk
Sołtys Żeszczynki

Funkcję sołtysa pełni od stycznia 2007 r. Emerytowana nauczycielka, inicjatorka i współautorka wielu wydarzeń lokalnych. Członek Stowarzyszenia Inicjatyw Lokalnych w Żeszczynce. Blisko i skutecznie współpracuje z władzami gminnymi działając na rzecz mieszkańców swojego sołectwa.

REPREZENTANT GMINY TERESPOL

Halina Ostapczuk
Sołtys Kobylan

Od 19 lat jest sołtysem. Piątą kadencję radną gminy i przewodniczącą komisji budżetowo- finansowej. Dzięki jej inicjatywie i zaangażowaniu Kobylany były niejednokrotnie laureatem konkursów organizowanych na szczeblu ponadgminnym. Corocznie przygotowuje na dożynki powiatowe wieńce reprezentujące gminę Terespol. Dzięki jej zaangażowaniu zrealizowano budowę dróg w Kobylanach, zagospodarowano kąpielisko, łowisko.

REPREZENTANT GMINY TUCZNA

Anna Miciuk
Sołtys Mazanówki

Jest sołtysem od 17 marca 2007 roku, od lutego 2005 roku jest radną gminy. Angażuje się we wszystkie formy życia społecznego. Zmotywowała OSP do wznowienia działalności, pełni funkcję sekretarza tej jednostki. Odznaczona brązowym medalem „Za zasługi dla pożarnictwa". Reaktywowała Koło Gospodyń Wiejskich. Jej staraniem został wyremontowany budynek poszkolny z przeznaczeniem na potrzeby świetlicy wiejskiej.

GŁOSUJĘ NA:

Moim kandydatem na Najpopularniejszego sołtysa roku 2009 jest:

.....

Sołtys wsi.....

Gmina.....

Wypełniają tylko zainteresowani otrzymaniem nagród

Imię i nazwisko.....

Telefon kontaktowy.....

tygodnik Podlaski

REPREZENTANT GMINY WISZNICE

Jan Wetoszka
Sołtys Dołholiski

Sołtysem jest prawie 24 lata. Od 1994 do 2002 pełnił również funkcję radnego gminy.

Dzięki jego staraniom wybudowano wodociąg oraz kanalizację, znacznie poprawiono stan dróg. Dobudowano również zaplecze przy szkole podstawowej. Aktywnie uczestniczy w radach sołtysów i zebraniach wiejskich, otwarcie i aktywnie współpracuje z urzędem gminy.

REPREZENTANT GMINY ZALESIE

Bogdan Adamiuk
Sołtys Dobrynia Dużego

Jest społecznikiem, któremu już po raz drugi mieszkańcy powierzyli pełnienie funkcji sołtysa. Od kilku lat wspólnie z parafią rzymskokatolicką w Malowej Górze i szkołą w Dobryniu organizuje zbiórki paczek dla dzieci z najbiedniejszych rodzin. W tym roku po raz trzeci zorganizował gminny turniej tenisa stołowego. Zmobilizował mieszkańców do budowy remizy strażackiej, sieci kanalizacyjnej, obiektu rekreacyjno – sportowego.

www.tygodnikpodlaski.pl

Quiz gościńca Quiz gościńca Quiz gościńca

Świadczenie usług agroturystycznych w gospodarstwie rolnym

1. Stowarzyszenie Agroturystyczne to:

A/ instytucja powołana przez wojewodę do nadzoru nad agroturystyką,

B/ organizacja pozarządowa zajmująca się rozwojem i promocją gospodarstw agroturystycznych,

C/ organizacja państwowa zajmująca się wspieraniem agroturystyki,

D/ organ powołany przez starostę powiatu odpowiedzialny za rozwój agroturystyki w powiecie,

2. Polska Federacja Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne" zajmuje się :

A/ kategoryzacją gospodarstw agroturystycznych,

B/ przyjmowaniem wniosków o pomoc na inwestycje w agroturystyce,

C/ prowadzeniem ewidencji obiektów świadczących usługi agroturystyczne,

D/ nadzorem nad spełnieniem wymogów prawnych wynikających ze stosownych w agroturystyce ustaw,

3. Aby prowadzić gospodarstwo agroturystyczne należy:

A/ posiadać dokument potwierdzający nadanie kategorii dla obiektu,

B/ posiadać certyfikat na prowadzenie gospodarstwa agroturystycznego,

C/ posiadać dokument o ukończeniu kursu agroturystycznego,

D/ żadna z powyższych odpowiedzi nie jest prawdziwa,

4. Które z wymienionych usług, w myśl ustawy o swobodzie działalności gospodarczej nie są traktowane jako usługi agroturystyczne:

A/ nauka pieczenia chleba w gospodarstwie,

B/ możliwość przygotowania przetworów z udostępnionych przez rolnika warzyw i owoców,

C/ organizowanie wycieczek po na obszarze danego regionu,

D/ pomoc w bezpiecznych pracach w gospodarstwie rolnym.

Bożena Warda

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego

Odpowiedzi prosimy nadsyłać do dnia 15 stycznia 2010 r. na adres redakcji Gościńca.

Rozwiązanie quizu gościńca z nr 7-8 /2009

1/A, 2/c, 3/A, 4/D

Nagrody książkowe za prawidłowe rozwiązanie konkursu otrzymują: **Agnieszka Deleszkiewicz** z Curyna, **Władysława Ściuba** z Białej Podlaskiej oraz **Tadeusz Krawczyk** z Zabłocia.

gościniec Bialski

NUMER ZAMKNIĘTO
30 listopada 2009 r.
Egzemplarz bezpłatny
Nakład 1500 egz.

Wydawca: Starostwo Powiatowe w Białej Podlaskiej

Redaguje zespół: koordynator Jan , Elżbieta Chwalczuk sekretarz redakcji
Współpracują: Barbara Brodacka, Marek Ferenc, Istvan Grabowski, Piotr Grzeszyk, Aniela Halczuk, Kazimierz Halczuk, Anna Jureczek, Kamila Korneluk, Agnieszka Nowacka, Maria Sawczuk, Danuta Szaniawska, Bolesław Szulej, Anna Jóźwik, Romuald Szudejko, Bożena Warda.
Adres redakcji: Starostwo Powiatowe ul. Brzeska 41; 21-500 Biała Podlaska, tel. 083 343 75 31; fax: 083 343 36 09;
e-mail: gosciniec@powiatbialski.pl, powiatbialski@lubelskie.pl, starbial@pro.onet.pl,

Zastrzegamy sobie prawo dokonywania skrótów w nadesłanych tekstach. Za treść reklam i ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

SKŁAD I DRUK: „CALAMUS" Biała Podlaska

Poczta Polska

Rewolucja w przekazach

Przekazy na miarę XXI wieku

Pocztowe
Zlecenie
Wypłaty

Przekaz Wyjątkowy

Wypłata gotówki dla adresata
w 30 minut
od nadania przekazu

Przekaz ekspresowy

Doręczenie pod wskazany adres
w ciągu 6 godzin

Możliwość sprawdzenia stanu realizacji
przez Internet

Bez wypełniania blankietów
bez zbędnych formalności

Infolinia:
Dla dzwoniących z telefonów stacjonarnych: 0801 333 444
Dla dzwoniących z telefonów komórkowych: 0 43 842 06 00
strona internetowa: www.poczta-polska.pl

Zapraszamy do urzędów pocztowych